

PLA DE GESTIÓ NATURA 2000 ILLOTS DEL LLEVANT D'EIVISSA

ZEC/ZEPA ES0000082 Tagomago
ZEC/ZEPA ES0000242 Illots de Santa Eulària,
Rodona i es Canar
ZEC ES5310107 Àrea marina de Tagomago

Juliol de 2022

G CONSELLERIA
O MEDI AMBIENT
I TERRITORI
B

PLA DE GESTIÓ NATURA 2000 ILLOTS DEL LLEVANT D'EIVISSA

1. INFORMACIÓ GENERAL.....	4
1.1. ÀMBIT D'APLICACIÓ.....	4
1.2. CARACTERÍSTIQUES FÍSiques I USOS.....	5
1.3. RÈGIM DE LA PROPIETAT I COMPETÈNCIES A LA GESTIÓ.....	13
1.4. RELACIÓ AMB ALTRES ÀREES PROTEGIDES.....	13
1.5. RELACIÓ AMB ALTRES NORMES SECTORIALS.....	14
1.6. MARC LEGAL.....	15
2. HÀBITATS NATURALS I ESPÈCIES SILVESTRES.....	21
2.1. HÀBITATS.....	22
2.2. FLORA.....	23
2.3. FAUNA.....	26
2.4. ELEMENTS CLAU O OBJECTES DE GESTIÓ.....	34
2.5. ESTAT DE CONSERVACIÓ, PRESSIONS I AMENACES DELS ELEMENTS CLAU.....	37
3. OBJECTIUS I MESURES DE GESTIÓ.....	47
3.1. OBJECTIUS I DIRECTRIUS.....	47
3.2. MESURES.....	50
3.3. CALENDARI D'ACTUACIONS I VALORACIÓ ECONÒMICA.....	57
3.4. POSSIBLES LÍNIES DE FINANÇAMENT.....	66
4. AVALUACIÓ DE REPERCUSSIONS AMBIENTALS.....	68
4.1. RÈGIM GENERAL.....	68
4.2. TRAMITACIÓ SIMPLIFICADA DE DETERMINATS PROJECTES.....	68
4.3. ACTUACIONS DE RELACIÓ DIRECTA AMB LA GESTIÓ DEL LLOC XARXA NATURA 2000.....	68
5. NORMES REGULADORES.....	69
5.1. DISPOSICIONS GENERALS.....	69
5.2. ACTIVITATS I PROJECTES A L'ÀMBIT TERRESTRE.....	69
5.3. USOS ASSOCIATS A LA ZONA D'ÚS GENERAL.....	72
5.4. ACTIVITATS AGRÍCOLES, RAMADERES, FORESTALS I CINEGÈTIQUES.....	74
5.5. ACTIVITATS A L'ÀMBIT MARÍ.....	75
5.6. ALTRES USOS O ACTIVITATS.....	77
5.7. QUALITAT AMBIENTAL.....	77

5.8. ZONIFICACIÓ.....	78
6. PROGRAMA DE SEGUIMENT.....	80
6.1. AVALUACIÓ I REVISIÓ DEL PLA DE SEGUIMENT.....	80
6.2. OBJECTIUS I INDICADORS DE SEGUIMENT.....	80
6.3. INDICADORS DEL GRAU D'EXECUCIÓ DEL PLA.....	80
6.4. INDICADOR CAUSAL DE NO IMPLEMENTACIÓ DE LES MESURES DEL PLA.....	81
6.5. INDICADORS DEL GRAU DE COMPLIMENT DELS OBJECTIUS DEL PLA.....	82
6.6. SEGUIMENT DE L'ESTAT DE CONSERVACIÓ DELS ELEMENTS CLAU.....	86
7. ANNEXOS.....	88

1. INFORMACIÓ GENERAL

1.1. ÀMBIT D'APLICACIÓ

El present document constitueix el pla de gestió dels espais Xarxa Natura 2000 dels illots del llevant de l'illa d'Eivissa, identificats amb els codis i noms següents:

- ZEC/ZEPA ES0000082 Tagomago
- ZEC/ZEPA ES0000242 Illots de Santa Eulària, Rodona i es Canar¹
- ZEC ES5310107 Àrea marina de Tagomago

Aquests espais estan inclosos en la llista actualitzada de Llocs d'Importància Comunitària (d'ara endavant, LIC) de la regió biogeogràfica mediterrània, pel que han de ser declarats com a Zona d'Especial Conservació (d'ara endavant, ZEC). En conseqüència, aquest pla es referirà a espais ZEC i Zona d'Especial Protecció per a les Aus (d'ara endavant, ZEPA), entenent que la declaració de la ZEC es produirà al mateix temps que s'aprovi el pla de gestió que ara es redacta.

Tots aquests espais tenen reconeguda la continuïtat ecològica de l'ecosistema marí amb l'espai natural terrestre objecte de protecció, mitjançant l'informe del director de l'Institut Espanyol d'Oceanografia del Ministeri d'Economia, Indústria i Competitivitat de data 17 de novembre de 2016, de conformitat amb l'article 6.4 de la Llei 42/2007, de 13 de desembre, del patrimoni natural i de la biodiversitat. L'àmbit territorial del pla de gestió comprèn l'àrea delimitada pels següents espais de la Xarxa Natura 2000:

Taula 1.- Espais Natura 2000 inclosos en el pla de gestió

CODI	NOM	FIGURA DE PROTECCIÓ	SUPERFÍCIE (Hectàrees)	COORDENADES GEOGRÀFIQUES PUNT CENTRAL (Graus decimals)	
				Latitud:	Longitud:
ES0000082	Tagomago	ZEC, ZEPA	554,23	39.0385	1.6435
				38.9844	1.5802
ES0000242	Illots de Santa Eulària, Rodona i es Canar	ZEC, ZEPA	70,19	39.0253	1.6273
				1.6273	
ES5310107	Àrea marina de Tagomago	ZEC	744		
TOTAL			1.368,42		

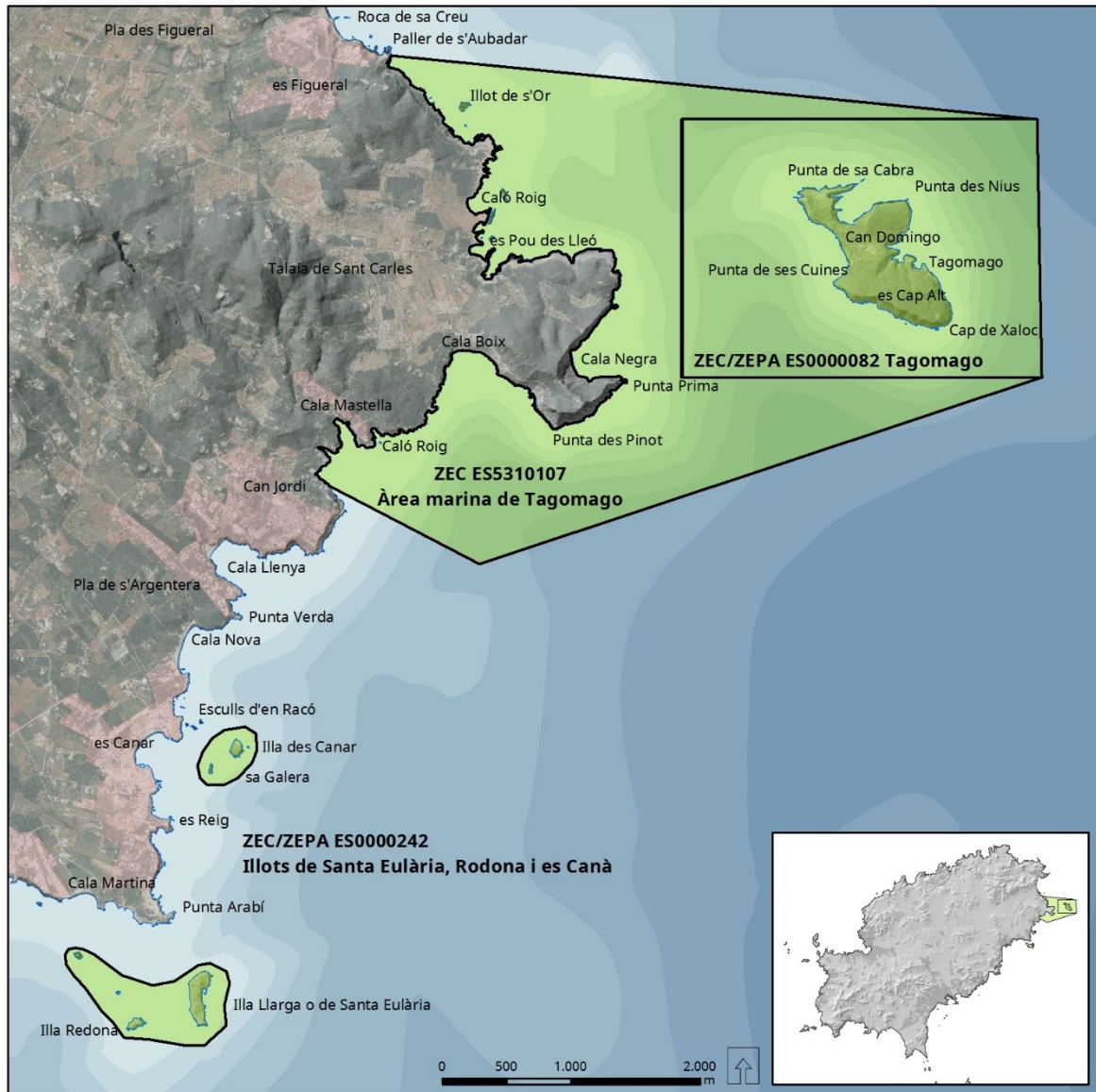
Les ZEC/ZEPA ES0000082 Tagomago, ES0000242 Illots de Santa Eulària, Rodona i es Canar i la ZEC ES53100107 Àrea marina de Tagomago engloben una sèrie d'illots situats a l'est de l'illa d'Eivissa i una àrea marina immediatament adjacent a aquests.

¹ En el Formulari Normalitzat de Dades (FND) la ZEC apareix amb el nom de "Illots de Santa Eulària, Rodona i es Canà", si bé el topònim oficial de l'illot no és Canà, sinó Canar. Per aquesta raó, s'haurà d'actualitzar el nom de l'espai en el FND. Al llarg del present document s'ha optat per nomenar l'espai amb el topònim oficial.

Tot l'àmbit pertany al terme municipal de Santa Eulària des Riu. A continuació, s'adjunta una imatge amb l'àmbit territorial del pla. En el plànol 1 de l'annex I es delimiten de manera més precisa els espais que formen part de l'àmbit de gestió.

- ÀMBIT TERRITORIAL DEL PLA DE GESTIÓ -

1.2. CARACTERÍSTIQUES FÍSiques I USOS

1.2.1. Descripció de les ZEC I ZEPA

Els illots corresponen a afloraments calcaris i dolomítics de l'era secundària, incloent, en unes certes zones, materials quaternaris sedimentaris.

Els illots no assoleixen altures importants, sent les més notables les de les zones de penya-segats del sud de Tagomago – Es Cap Alt i Pedregar de Cap Xaloc, on s'arriba als 100 m d'altura.

L'àmbit marí del pla de gestió comprèn una petita part de la plataforma continental entorn de les illes i illots de Tagomago, Sa Galera, Illa des Canar, Illa Llarga o de Santa Eulària, Illa Rodona, Ses Cambres i en Caragoler. Els fons rocosos s'alternen amb fons arenosos, sense superar els 80 metres de profunditat.

Des del punt de vista biològic, cal fer esment a la gran vulnerabilitat que presenten els ecosistemes insulars. En la zona terrestre habiten algunes espècies endèmiques de les Illes Balears i en l'ecosistema marí destaca l'elevada riquesa d'espècies que alberga la zona. Entre les aus, destaca la presència de l'enganyapastors coallarga (*Curruca balearica*) i la important colònia de l'endèmic virot (*Puffinus mauretanicus*) present a Tagomago. En l'àmbit marí de les ZEC i ZEPA, l'activitat turística i la pesquera són les de major rellevància. En l'àmbit terrestre de la ZEC/ZEPA ES0000082 Tagomago existeix un far, un habitatge unifamiliar i un quiosc-bar.

El patrimoni històric i cultural existent en l'àmbit territorial del pla es restringeix a l'illot de Tagomago², amb les antigues parets de la finca agrícola, conegudes com Tancons de Can Domingo, i el far de Tagomago, projectat per Pere Garau i inaugurat l'1 de desembre de 1914.

Taula 2.- Situació i característiques generals dels espais Natura 2000 objecte de gestió.

CODI	NOM	TERME MUNICIPAL	% SUPERFÍCIE MARINA	% SUPERFÍCIE TERRESTRE	COTA MÀXIMA (m.s.n.m.)	COTA MÍNIMA (m.s.n.m.)
ES0000082	Tagomago	Santa Eulària des Riu	88	12	100	-80
ES0000242	Illots de Santa Eulària, Rodona i es Canar	Santa Eulària des Riu	88	12	29,51	-20
ES5310107	Àrea marina de Tagomago	Santa Eulària des Riu	100	0	-	-

ZEC/ZEPA ES0000082 TAGOMAGO

La ZEC/ZEPA ES0000082 Tagomago es localitza al nord-est de l'illa d'Eivissa, concretament a l'est del Cap Roig, en el terme municipal de Santa Eulària des Riu; inclou tant superfície marina com terrestre. La part terrestre correspon a l'illa de Tagomago, situada a 1,7 quilòmetres de l'illa d'Eivissa, la qual té un contorn allargat, alineat en un eix nord-oest, sud-est, molt retallat, especialment en la costa nord-oriental, sent pràcticament tota la línia de costa un penya-segat alt, excepte el sector central occidental de l'illot, més baix. La part marina engloba les zones més pròximes a l'esmentat illot, dibuixant un rectangle perfecte que s'estén 500 m cap al nord -des de l'extrem més septentrional de l'illot-, 400 m cap al sud -des de l'extrem més

² Als efectes de l'apartat 5 del present Pla, l'illot de Tagomago s'ha tractat com l'illa de Tagomago.

meridional-, 700 m cap a l'est -des de l'extrem més oriental- i 875 m cap a l'oest -des de l'extrem més occidental-.

Està formada per materials del Triàsic (Muschelkalk) de la unitat estructural d'Eivissa. Des del punt de vista litològic, es troben diferents tipus de calcàries: calcàries margoses groguenques, calcàries compactes gris fosc i negres, així com calcàries vermiculades amb vetes de calcita vermellosa. El domini calcari de la litologia ha permès la formació de diverses coves. A més, a l'illa es troben jaciments fòssils del Quaternari, amb restes de duna fòssil i de llims formant crostes. Els seus sòls són de Terra Rossa, molt calcaris, extensos en superfície, però poc potents.

A Tagomago, la pendent va descendant suaument des dels penya-segats del sector sud cap a la part central de l'illa. Des del punt de vista hidrològic, les escasses aportacions hídriques de la meitat meridional de l'illa són drenades per escolament superficial, diferenciant dos petits cursos d'aigua: el Torrent de s'Olla de Llevant i el Canal es Lliastres. Part de la precipitació també es filtra a través dels materials calcaris. A més, existeix un avenc d'aigua salobre proper al Puig dels Avencs, del qual s'ha extret aigua per al proveïment de l'habitatge situat a l'illa.

ZEC/ZEPA ES0000242 ILLOTS DE SANTA EULÀRIA, RODONA I ES CANAR

La ZEC/ZEPA ES0000242 Illots de Santa Eulària, Rodona i es Canar també es localitza al nord-est de l'illa d'Eivissa, en el terme municipal de Santa Eulària des Riu, incloent tant superfície marina com terrestre. Aquesta ZEC/ZEPA està formada per dos espais disjunts que inclouen certs illots i l'àrea marina que els circumda. El primer d'aquests conjunts és el format pels illots de Sa Galera i Illa des Canar, situats enfront de la Punta de Ses Calderes, i la seva àrea marítima immediata. El segon dels conjunts, situat al sud del primer, s'ubica al sud de la Punta Arabí i està constituït per quatre illots – Illa Llarga o de Santa Eulària, Illa Rodona, Ses Cambres i en Caragoler– i l'àrea marina immediata a aquests. Aquests illots estan separats de la costa d'Eivissa per un canal d'escassa profunditat, d'uns 500 metres d'amplària.

ZEC ES5310107 ÀREA MARINA DE TAGOMAGO

La ZEC ES5310107 Àrea marina de Tagomago és un espai marí situat en el nord-est d'Eivissa, limítrof amb la costa situada entre la població d'Es Figuerol i Cala Llenya. La qualitat i importància d'aquesta zona es basa en la presència d'hàbitats inclosos en l'annex I de la Directiva 92/43/CEE del Consell, de 21 de maig de 1992, relativa a la conservació dels hàbitats naturals i de la fauna i flora silvestres (d'ara endavant, Directiva Hàbitats), com l'hàbitat d'interès comunitari prioritari 1120* Praderies de *Posidonia oceanica*.

1.2.2. Usos humans amb incidència en la conservació

Es relacionen i descriuen a continuació tant els usos i activitats presents en l'àmbit territorial del pla de gestió com aquells que, no donant-se en l'actualitat, poden ser implantats en el futur a la llum de les noves polítiques i tendències de

desenvolupament. La descripció realitzada diferencia entre usos i activitats que, fins avui, han facilitat el manteniment en un estat de conservació favorable dels tipus d'hàbitat i les espècies d'interès comunitari d'aquells altres que actualment exerceixen pressió o constitueixen una amenaça per a aquests. Cada ús o activitat s'identifica conforme la denominació i codis genèrics que assenyala la Llista de referència de la UE de les amenaces, pressions i activitats³, incloent-hi una breu descripció de la seva situació en l'àmbit del pla de gestió.

1.2.2.1. Sector primari

Agricultura (Codi UE: A)

Durant el segle passat va existir a l'illa de Tagomago un aprofitament agrícola ramader, del qual queda com a evidència la presència de parets seques, les excavacions en recintes tancats de paret seca (segons fotos aèries de 1956), una casa i el seu camí d'accés, a més de la gran talla d'algunes espècies de palmera canària (*Phoenix canariensis*).

Actualment la cobertura dels espais Natura 2000 objecte de gestió és majoritàriament de matoll, sense activitat agrícola ni ramadera.

Silvicultura (Codi UE: B)

Les úniques actuacions que es consideren probables es donen a l'illa de Tagomago, consistents en activitats d'eliminació de combustible vegetal per a prevenció d'incendis forestals, ja que tota l'illa es troba qualificada com a àrea de prevenció de riscos d'incendis (APR).

Pesca comercial (Codis UE: F02.01 y F02.02)

El port d'Eivissa està situat al sud-oest de l'illa, és un port pesquer, comercial, de passatgers i esportiu. Compta amb diversos serveis de suport als pescadors, i una Llotja com a centre de distribució i comercialització de peix. Existeixen, a més, dos ports esportius, un a Sant Antoni de Portmany i un altre a Santa Eulària des Riu.

La flota d'Eivissa opera, bàsicament, en els caladors d'Eivissa i Formentera, sent les seves principals captures (atès el volum de vendes i al seu valor econòmic) la morralla, la roja, el moll, el calamar, el gerret i el rap, entre altres. L'activitat pesquera d'arts menors està caracteritzada per una rotació estacional dels arts de pesca associada a les temporades de veda. El principal objectiu d'aquests arts és la pesca de la llagosta amb xarxes de tresmall des d'abril fins a novembre segons l'espècie. Una altra de les espècies estacionals que destaca és la sèpia, el període de captura de la qual es produeix al març-maig i el gerret a l'octubre-abril. En general, el valor econòmic de les vendes d'aquests productes s'ha vist beneficiat en els últims anys per la disminució en el nivell de captures a causa dels plans d'ajust de l'esforç pesquer duts a terme per a la flota del Mediterrani.

---

³ <https://cdr.eionet.europa.eu/help/natura2000>

Actualment, la pesca dins de l'àmbit del pla, coincident amb la reserva Marina de la costa nord-est d'Eivissa – Tagomago, està reglada segons el que s'estableix en el Decret 45/2018, de 14 de desembre, pel qual s'estableix la reserva marina de la costa nord-est d'Eivissa – Tagomago, que també regula les activitats d'extracció de flora i fauna marina, i les activitats subaquàtiques. Les modalitats de pesca d'arts menors en la zona de Tagomago i els seus voltants són el tresmall, el palangró, els arts de parada i els arts de tirada. Dins de la ZEC Tagomago es localitzen diversos punts de pesca amb arts de parada. També practica en la zona, la pesca de calamar amb llum, volantí i curricà.

La interacció de la pesca comercial amb els tipus d'hàbitats i espècies marines d'interès comunitari és significativa. L'arrossegament, encara que prohibit⁴ per sota dels 50 metres de profunditat i sobre les de praderies de posidònia i altres fanerògames marines, els hàbitats de coral·ligen i els mantells de rodòlits al Mediterrani, continua sent una amenaça per a la conservació de les praderies de posidònia. D'altra banda, els arts d'art de fons i palangre produeixen mortalitat accidental d'espècies marines d'interès comunitari, incloses les aus marines⁵⁶⁷⁸.

Segons el Consell Insular d'Eivissa, l'àmbit marí d'Eivissa sofreix una pressió pesquera professional molt important per part de les embarcacions amb port base a la península, en el cas d'arts menors, palangre de fons, palangre de superfície, cercol i arrossegament, que pesquen entre altres indrets, en l'àmbit del present pla de gestió.

Caça (Codi UE: F03.01)

En l'àmbit territorial dels espais de la Xarxa Natura 2000 objecte d'aquest pla de gestió no es realitza cap mena d'activitat cinegètica.

Aqüicultura (Codi UE: F01)

L'activitat aqüícola a les Illes Balears es troba regulada per la Llei 6/2013, de 7 de novembre, de pesca marítima, marisqueig i aqüicultura a les Illes Balears. En concret, el seu article 83, que regula les condicions i procediments dels establiments d'aqüicultura, assenyala expressament: "No pot autoritzar-se la instal·lació d'establiments comercials de cultius de peixos en zones de la Xarxa Natura 2000, reserves marines o a menys de 5 milles marítimes de la costa". Per tant, és una activitat que, encara que podria constituir una amenaça per a la conservació d'uns

---

4 Reglament (CE) núm. 1967/2006 del Consell, de 21 de desembre de 2006, relatiu a les mesures de gestió per a l'explotació sostenible dels recursos pesquers en la Mar Mediterrània i pel qual es modifica el Reglament (CEE) núm. 2847/93 i es deroga el Reglament (CE) núm. 1626/94.

5 Meritxell Genovart, José Manuel Arcos, David Alvarez, Miguel McMinn, Rhiannon Meier, Russell B. Wynn, Tim Guilford and Daniel Oro (2016). Demography of the critically endangered Balearic shearwater: the impact of fisheries and time to Extinction. J Appl Ecol 53:1158-1168.

6 Tarzia, M. (compiler), Arcos, P., Cama, A., Cortés, V., Crawford, R., Morkūnas, J., Oppel, S., Rau-donikas, L., Tobella, C., Yates, O., 2017. Seabird Task Force: 2014-2017. Technical report. Available at www.seabirdbycatch.com.

7 Verónica Cortés, José Manuel Arcos and Jacob González-Solís (2017). Seabirds and demersal longliners in the northwestern Mediterranean: factors driving their interactions and bycatch rates. Mar Ecol Prog Ser 565:1-16.

8 Plan Lliford de recuperació i conservació de les aus marines amenaçades de les Illes Balears. Govern de les Illes Balears.

certs tipus d'hàbitats i espècies d'interès comunitari marines, es troba expressament prohibida en els espais Natura 2000 per la legislació sectorial vigent.

1.2.2.2. Sector secundari

Mines i pedreres (Codi UE: C01)

No existeixen mines ni pedreres en l'àmbit del pla.

Producció d'energia renovable (Codi UE: C03)

En l'àmbit objecte de gestió, només el far de l'illa de Tagomago es proveeix d'energia solar fotovoltaica.

Prospeccions petrolíferes (Codi UE: C02)

Encara que fins avui les prospeccions petrolíferes marines autoritzades no es localitzen en l'àmbit del pla de gestió, ni en aigües pròximes, existeix interès a dur a terme una prospecció sísmica per tota la costa oest de les Illes Balears a la recerca d'hidrocarburs. Això ha de ser considerat com una potencial amenaça per a la conservació dels tipus d'hàbitats i espècies Natura 2000 a tenor de l'impacte potencial que aquestes prospeccions poden causar sobre la biodiversitat marina.

1.2.2.3. Sector terciari

Turisme (Codi UE: G), urbanització i desenvolupament residencial (Codi UE: E)

El turisme a l'illa d'Eivissa és l'activitat que genera el flux econòmic més important, destacant principalment el turisme estacional de platja. D'aquesta manera, l'illa presenta un gran nombre de negocis enfocats a aquesta activitat, principalment de restauració, hotels i apartaments turístics. Aquests tipus de negocis es desenvolupen principalment en els municipis d'Eivissa, Sant Antoni de Portmany i Santa Eulària des Riu.

En els espais inclosos dins del pla de gestió no se situa cap nucli ni centre d'interès turístic significatiu.

En l'àmbit terrestre de la ZEC/ZEPA ES0000242 Illots de Santa Eulària, Rodona i es Canar no es localitzen activitats econòmiques pròpiament dites. No obstant això, sí que apareixen, a la zona costanera més pròxima a aquest lloc, espais d'atracció turística molt freqüentats en l'època estival, com és el nucli costaner d'Es Canar –des d'on surten barques cap a Santa Eulària des Riu, Cala Llonga i Eivissa– i Punta Arabí –on tots els dimecres d'estiu s'obre el mercat ambulant més gran i de major afluència de l'illa–.

En l'àmbit terrestre de la ZEC/ZEPA ES0000082 Tagomago existeix un habitatge a l'interior de l'illa i un quiosc-bar al costat del pantalà que dona servei a l'illa i al far. L'habitatge, anterior a l'any 1900, va ser remodelat en els anys 80. Posteriorment, tant a l'habitatge com a les diferents instal·lacions turístiques existents a l'illa s'han

dut a terme treballs de remodelació que han estat objecte de diferents expedients de legalització. En origen, aquesta edificació a més d'usar-se com a habitatge, donava suport a l'explotació agrària i ramadera que es desenvolupava a l'illa. Actualment, després de la reforma, l'habitatge s'arrenda com a habitatge vacacional (llicència ETV2584-E amb una capacitat de 5 dormitoris i 10 places) per setmanes o per a la celebració d'esdeveniments.

En l'illot de Tagomago també es realitzen activitats d'educació ambiental per grups d'escolars i de veïns de l'illa d'Eivissa.

Pel que fa a les activitats turístiques en el medi marí, en l'illot de Tagomago, situat en l'àmbit de gestió, i en el port esportiu de Santa Eulària des Riu (amb 755 amarraments), situat pròxim a aquest, existeix una àmplia oferta d'activitats recreatives aquàtiques. La navegació recreativa, tant a vela com a motor, és significativa, igual que el fondeig d'embarcacions. La pesca marítima d'esbarjo (recreativa individual, recreativa per a embarcació, submarina i esportiva) es practica en totes les aigües, amb les restriccions que imposa la normativa sectorial, destacant entre elles el període de veda del raor (*Xyrichtys novacula*) i del juvenil de peix llimona (*Seriola dumerilii*).

El busseig és una altra de les activitats marines turístiques rellevants per a l'illa. En l'àmbit del pla de gestió i el seu entorn es desenvolupen sovint activitats de busseig, sent rutes molt freqüentades la de Llosa Figuerà, Tagomago Nord, Les Àncores i Llosa de Santa Eulària des Riu.

En relació a les activitats turístiques, les Normes Subsidiàries (NNSS) de Santa Eulària des Riu prohibeixen les activitats d'esbarjo concentrat, les activitats nàutiques (exceptuant les ja existents i les previstes en la norma 49 del Pla Territorial Insular d'Eivissa) i totes les altres instal·lacions, exceptuant les instal·lacions existents, amb les limitacions que s'imposin en relació al seu impacte territorial.

1.2.2.4. Infraestructures

Infraestructures de transport terrestre (Codi UE: D01)

En l'àmbit de pla de gestió, únicament hi ha una carretera local a Tagomago, la PM-840, que comunica la zona de desembarcament o moll amb el far existent. La resta de la xarxa viària està constituïda per camins sense asfaltar.

Des del punt de vista de la potencial obertura de noves vies o carreteres en la zona, ha de tenir-se en compte que les NNSS assenyalen la seva prohibició per a l'àmbit objecte de gestió (Sòl Rústic Protegit), permetent únicament el condicionament del viari existent amb les limitacions que s'estableixen per a la seva autorització.

Infraestructures energètiques (Codi UE: D02)

En l'espai objecte de gestió, únicament disposa d'infraestructura elèctrica l'illot de Tagomago, per a subministrar energia a l'habitatge existent i al far de Tagomago. El subministrament de la casa de Tagomago es realitza per grups electrògens.

Infraestructura portuària i navegació marina (Codi UE: D03)

El port esportiu de Santa Eulària des Riu, situat a la badia de Santa Eulària des Riu i amb una capacitat de 755 amarraments, es troba molt pròxim a l'àmbit de gestió. Es tracta d'un port que inclou una variada oferta d'activitats pesqueres i nàutic-recreatives.

L'illa de Tagomago disposa d'un petit moll que dona servei a l'illa i al far.

Encara que el trànsit marítim (comercial, pesquer i esportiu) es concentra al sud-est de l'illa –associat al port d'Eivissa–, en l'àmbit marí objecte de gestió és significatiu el trànsit marí relacionat amb les activitats recreatives.

Abocadors (Codi UE: E03)

En l'àmbit de gestió no existeixen abocadors autoritzats. No obstant això, en tota l'illa d'Eivissa existeixen un important nombre d'abocadors incontrolats sense que pugui identificar-se cap en el territori objecte de gestió.

En tot cas, els abocadors (de residus inerts, no perillosos i perillosos) són infraestructures específicament prohibides en els àmbits objecte de gestió.

Fars (Codi UE: H602)

A l'extrem sud de l'illa de Tagomago se situa el far amb el mateix nom. Si bé actualment té ús portuari, de senyalització marítima, el Ple de la Comissió de Medi Ambient dels Illes Balears va acordar, en sessió de 29 de febrer de 2012 informar favorablement el projecte de rehabilitació del far per a la seva adaptació a usos d'educació ambiental i conservació de la naturalesa (BOIB núm. 69 del 15/05/2012).

Ha de tenir-se en compte que en el present pla de gestió apareixen tres espècies molt sensibles a la contaminació lumínica, la baldritja (*Calonectris diomedea*), el fumarell noneta (*Hydrobates pelagicus*) i el virot (*Puffinus mauretanicus*), que poden veure's afectades per enlluernaments, desorientació, especialment dels juvenils en els seus primers vols, o per un augment de les taxes de depredació per altres aus o per mamífers introduïts.

Sanejament i depuració (Codi UE: H)

En l'àmbit del pla de gestió, l'illa de Tagomago és l'única que requereix d'infraestructures de sanejament i depuració de les aigües residuals. L'habitatge existent disposa d'una fossa sèptica, la qual és buidada periòdicament. No obstant això, es desconeix la gestió de les aigües de rebuig de la piscina. El far de Tagomago disposa d'una depuradora autònoma d'oxidació total.

Proveïment. Dessaladores (Codi UE: J02.06)

En l'àmbit objecte de gestió, Tagomago és l'única illa en la qual existeix un proveïment d'aigua potable per a l'habitatge existent, a través d'una dessaladora, que actualment aboca la salmorra directament al penya-segat. A més, existeix una extracció d'aigua salobre d'un avenc, l'expedient de regularització del qual està en tramitació.

1.2.2.5. Esdeveniments catastròfics

Incendis (Codi UE: J01 i L09)

La cartografia de zones d'alt risc d'incendi forestal delimitades a l'empara del Decret 125/2007, de 5 d'octubre, identifica zones de risc a l'illot de Tagomago (ES0000082), que es classifica com a zona de risc alt.

No consta cap incendi recent a l'àmbit del pla.

1.3. RÈGIM DE LA PROPIETAT I COMPETÈNCIES A LA GESTIÓ

En l'àmbit del pla de gestió, el domini públic marítim terrestre (DPMT)⁹ representa més del 91% de la superfície objecte de gestió, incloent tant la superfície marina com la superfície terrestre delimitada. Els illots inclosos en la ZEC/ZEPA ES0000242 Illots de Santa Eulària, Rodona i es Canar, són de caràcter públic. L'illa de Tagomago (ZEC/ZEPA ES0000082 Tagomago) és de propietat privada, excepte els terrenys situats a l'entorn del far de Tagomago (una parcel·la de 14.000 m², segons la informació recollida en el cadastre), gestionats per l'Autoritat Portuària de Balears, i la zona costanera de domini públic marítim terrestre.

Taula 3.- Règim de la propietat espais Natura 2000 objecte de gestió

CODI	NOM	TERME MUNICIPAL	% PROPIETAT PÚBLICA	% PROPIETAT PRIVADA
ES0000082	Tagomago	Santa Eulària des Riu	92,4	7,6
ES0000242	Illots de Santa Eulària, Rodona i es Canar	Santa Eulària des Riu	100	0
ES5310107	Àrea marina de Tagomago	Santa Eulària des Riu	100	0
TOTAL			96,35	3,65
% de superfície calculats a partir de cartografia oficial coincident amb les dades que aporta el Formulari Normalitzat Natura 2000 (FND) dels espais de referència.				

⁹ Definició inclosa en l'article primer de la Llei 2/2013, de 29 de maig, de protecció i ús sostenible del litoral i de modificació de la Llei 22/1988, de 28 de juliol, de Costes. Són béns de domini públic marítim –terrestre: la ribera de la mar i de les rïes; la mar territorial i les aigües interiors; els recursos naturals de la zona econòmica i la plataforma continental.

L'administració responsable de la governança i estructura de gestió és la Direcció General d'Espais Naturals i Biodiversitat de la Conselleria de Medi Ambient i Territori del Govern de les Illes Balears, sense perjudici de les competències que corresponguin a altres administracions públiques.

1.4. RELACIÓ AMB ALTRES ÀREES PROTEGIDES

L'àmbit territorial de les ZEC/ZEPA ES0000082 Tagomago i ES0000242 Illots de Santa Eulària, Rodona i es Canar, i de la ZEC ES5310107 Àrea marina de Tagomago està inclòs en la ZEPA ES0000517 Espacio marino del levante de Eivissa, que és un espai de la Xarxa Natura 2000 de gestió estatal.

Una gran part de les ZEC ES5310107 Àrea marina de Tagomago i ES0000082 Tagomago formen part de la Reserva Marina costa nord-est Eivissa - Tagomago, creada mitjançant el Decret 45/2018, de 14 de desembre, pel qual s'estableix la reserva marina de la costa nord-est d'Eivissa - Tagomago i es regulen les activitats d'extracció de flora i fauna marina, i les activitats subaquàtiques. La reserva s'estructura en dues zones: una reserva integral i una zona general. Les regulacions de cada zona estan detallades en el mateix decret de creació de la reserva i en el Decret 41/2015, de 22 de maig, pel qual es regulen les activitats d'extracció de flora o fauna marina i les activitats subaquàtiques en les reserves marines de les aigües interiors del litoral de les Illes Balears.

1.5. RELACIÓ AMB ALTRES NORMES SECTORIALS

Dins de l'àmbit territorial del pla de gestió s'identifiquen altres figures i instruments de protecció de la naturalesa que han de ser convenientment considerats en la planificació i gestió de l'espai.

- Àrees Naturals d'Especial Interès d'Alt Nivell de Protecció (AANP)¹⁰. Les illes i illots inclosos en l'àmbit del pla de gestió (Tagomago, Sa Galera, Illa des Canar, Illa Llarga, Illa Rodona, Ses Cambres i en Caragoler) estan declarades com AANP. Aquesta norma estableix un règim urbanístic per a aquestes àrees regulant uns certs usos i activitats a fi de garantir la protecció dels seus valors naturals.
- *Important Bird Areas (IBA)*¹¹. L'àmbit espacial del pla de gestió coincideix amb 3 Àrees Importants per a la Conservació de les Aus (IBA). L'IBA terrestre núm. 310 Illa de Tagomago coincideix -en el domini terrestre- amb la ZEC/ZEPA ES0000082 Tagomago. L'IBA terrestre núm. 311 Illots de Santa Eulària, Rodona i Es Canar coincideix -en el domini terrestre- amb la ZEC/ZEPA

---

¹⁰ Àrees Naturals d'Especial d'Interès d'Alt Nivell de Protecció conforme la Llei 1/1991, de 30 de gener, d'Espais Naturals i Règim Urbanístic de les àrees d'especial protecció de les Illes Balears modificada per la Llei 4/2008, de 14 de maig, de mesures urgents per a un desenvolupament territorial sostenible a les Illes Balears.

¹¹ Les Àrees Importants per a la Conservació de les Aus, més conegudes com a IBA (Important Bird Area) són àrees d'importància internacional per a la conservació de les aus identificades per BirdLife International.

ES0000242 Illots de Santa Eulària, Rodona i es Canar. L'IBA marítima núm. 414 Aigües del Llevant d'Eivissa coincideix- en l'àmbit marí- amb les ZEC/ZEPA ES0000082 Tagomago i ES0000242 Illots de Santa Eulària, Rodona i es Canar.

D'altra banda, algunes espècies protegides presents en l'àmbit territorial del pla de gestió compten amb plans d'acció, de recuperació i estratègies de conservació. Tal és el cas de:

- Estratègia per a la Conservació del Virotes Petit¹². Ministeri de Medi Ambient i Medi rural i Marí.
- Projecte LIFE + Posidònia (2001-2005). Acció F6 de Seguiment de *Caretta caretta*, amb l'elaboració d'un pla de conservació de la tortuga babaua (*Caretta caretta*); Acció F7 de Seguiment de *Tursiops truncatus*, amb l'elaboració d'un pla de conservació del dofí mular (*Tursiops truncatus*) en aigües de l'arxipèlag balear; Acció F8 de Seguiment de les poblacions de *Phalacrocorax aristotelis* i *Ichthyophaga atricapilla*.
- Pla Lilford de recuperació i conservació de les aus marines amenaçades de les Illes Balears. Govern de les Illes Balears.
- Pla de conservació de la flora vascular amenaçada de les Pitiüses. Pla Font i Quer. Govern de les Illes Balears.
- Pla Especial de contingència per contaminació accidental d'aigües marines de les Illes Balears (CAMBAL). Govern de les Illes Balears.

En tot cas, les mesures i accions contingudes en el present pla de gestió resulten coherents i sinèrgiques amb les actuacions que es deriven del desenvolupament d'aquests altres instruments i figures de conservació de la naturalesa.

1.6. MARC LEGAL

El 3 de març de l'any 2006 el Govern de les Illes Balears va aprovar¹³ definitivament una llista de Llocs d'Importància Comunitària, de conformitat amb la Directiva Hàbitats, incloent en la mateixa als LIC ES0000082 Tagomago i ES0000242 Illots de Santa Eulària, Rodona i es Canar. Amb posterioritat, el Govern de les Illes Balears va ampliar¹⁴ la llista dels LIC, incloent-hi el LIC ES5310107 Àrea marina de Tagomago. També va declarar¹⁵ una sèrie de ZEPA, en compliment de la Directiva 2009/147/CE del Parlament Europeu i del Consell de 30 de novembre 2009 relativa a la conservació de les aus silvestres (d'ara endavant, Directiva Aus), incorporant les ZEPA

---

¹² Aprobada per la Comissió Nacional de Protecció de la Naturalesa el 29 de juny de 2005 i per la Conferència Sectorial de Medi Ambient el 17 de juliol de 2005.

¹³ Acord del Consell de Govern del dia 3 de març de 2006, pel qual s'aprova definitivament, una vegada sotmès al tràmit d'audiència i informació pública, la llista de Llocs d'Importància Comunitària (LIC) aprovada per l'Acord del Consell de Govern de 28 de juliol de 2000 en l'àmbit de les Illes Balears.

¹⁴ Decret 29/2006, de 24 de març, pel qual s'aprova l'ampliació de la llista de Llocs d'Importància Comunitària (LIC) i es declaren més Zones d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA) en l'àmbit de les Illes Balears.

¹⁵ Decret 28/2006, de 24 de març, pel qual es declaren Zones d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA) en l'àmbit de les Illes Balears.

ES0000082 Tagomago i ES0000242 Illots de Santa Eulària, Rodona i es Canar, coincidents en superfície i delimitació amb els LIC anteriorment assenyalats.

La Llei 42/2007, de 13 de desembre, del patrimoni natural i de la biodiversitat –que transposa a l'ordenament jurídic espanyol la Directiva Hàbitats – assenyalava que els LIC, fins a la seva transformació en ZEC¹⁶, i les ZEC tenen la consideració d'espais protegits, amb la denominació d'espai protegit Xarxa Natura 2000, amb l'abast i les limitacions que les comunitats autònomes estableixin en la seva legislació i en els corresponents instruments de planificació. Els LIC, les ZEC i les ZEPA formen part de la denominada Xarxa Ecològica Europea Natura 2000 la gestió de la qual ha de tenir en compte les exigències econòmiques, socials i culturals, així com les particularitats regionals i locals de cada espai. Correspon a les comunitats autònomes fixar les mesures de conservació de les ZEC a través de plans o instruments de gestió -que incloguin, almenys, els objectius de conservació del lloc i les mesures apropiades per a mantenir aquests espais en un estat de conservació favorable- i/o mitjançant el desenvolupament de les mesures reglamentàries, administratives o contractuals que es considerin necessàries en cada cas. Segons això, el Ministeri de Medi Ambient va aprovar - per acord de la Conferència Sectorial de Medi Ambient en la Resolució de 21 de setembre de 2011- les *Directrius de Conservació de la Xarxa Natura 2000 a Espanya* com a document marc orientatiu per a la planificació i gestió dels espais de la Xarxa Natura 2000.

1.6.1. Vigència i revisió

El present pla de gestió s'aprova de conformitat amb el que es preveu en la legislació vigent i constitueix l'instrument de gestió adequat per a la declaració i gestió de les ZEC corresponents als espais Natura 2000 inclosos en l'àmbit del pla.

El pla de gestió té una vigència indefinida. No obstant això, serà objecte de revisió periòdica en funció del pla de seguiment.

1.6.2. Normativa comunitària

- Directiva 92/43/CE, de 21 de maig, relativa a la Conservació dels Hàbitats Naturals i de la Flora i Fauna Silvestres (Directiva Hàbitats). DO L 206 de 22.7.92.
- Directiva 2009/147/CE del Parlament Europeu i del Consell de 30 de novembre 2009 relativa a la conservació de les aus silvestres (Directiva Aus). DO L 20 de 26.1.2010.
- COM (2011) 244. Comunicació final de la Comissió al Parlament Europeu, al Consell, al Comitè Econòmic i Social Europeu i al Comitè de les Regions. Estratègia de la UE sobre la biodiversitat fins a 2020: la nostra assegurança de vida i capital natural. Brussel·les, 3.5.2011.

---

¹⁶ La Llei 42/2007, de 13 de desembre, especifica que, una vegada aprovades o ampliades les llistes de LIC per la Comissió Europea, aquests espais han de ser declarats per les Comunitats Autònomes com ZEC, al més aviat possible, i com a màxim en un termini de sis anys, juntament amb l'aprovació del corresponent pla o instrument de gestió.

- Decisió d'execució 2011/484/UE de la Comissió, d'11 de juliol de 2011, relativa a un formulari d'informació sobre un espai Natura 2000. DO L 198 de 30.7.2011.
- Decisió d'Execució (UE) 2022/234 de la Comissió de 16 de febrer de 2022 per la qual s'adopta la quinzena llista actualitzada de llocs d'importància comunitària de la regió biogeogràfica mediterrània. DOUE 39 de 21.02.2022.

1.6.3. *Normativa estatal*

- Reial decret 849/1986, d'11 d'abril, pel qual s'aprova el Reglament del Domini Públic Hidràulic que es desenvolupa els títols preliminars, I, IV, V, VI i VII de la Llei 29/1985, de 2 d'agost, d'Aigües. (BOE núm. 103, de 30 d'abril de 1986).
- Llei 22/1988, 28 juliol, de Costes. (BOE núm. 181, de 29 de juliol de 1988).
- Llei 1/1992, de 8 d'abril, de protecció dels animals que viuen en l'entorn humà. (BOE núm. 145, de 17 de juny de 1992).
- Llei 37/2003, de 17 de novembre, del renou. (BOE núm. 276, de 18 de novembre de 2003).
- Llei 43/2003, de 21 de novembre, de monts. (BOE núm. 280, 22 de novembre de 2003).
- Llei 1/2005, de 9 de març, per la qual es regula el règim del comerç de drets d'emissió de gasos d'efecte d'hivernacle (BOE núm. 59 del 10 de març de 2005).
- Llei 27/2006, de 18 de juliol, que regula els drets d'accés a la informació, de participació pública i d'accés a la justícia en matèria de medi ambient. (BOE núm. 171, de 19 de juliol de 2006).
- Llei 42/2007, de 13 de desembre, del patrimoni natural i de la biodiversitat. (BOE núm. 299, de 14 de desembre de 2007).
- Reial decret 1432/2008, de 29 d'agost, pel qual s'estableixen mesures per a la protecció de l'avifauna contra la col·lisió i l'electrocució en línies elèctriques d'alta tensió. (BOE núm. 222, de 13 de setembre de 2008).
- Llei 41/2010, de 29 de desembre, de protecció del medi marí. (BOE núm. 317, de 30 de desembre de 2010).
- Reial decret 1274/2011, de 16 de setembre, pel qual s'aprova el Pla estratègic del patrimoni natural i de la biodiversitat 2011-2017, en aplicació de la Llei 42/2007, de 13 de desembre, del patrimoni natural i de la biodiversitat. (BOE núm. 46, de 30 de setembre de 2011).
- Directrius de conservació de la Xarxa Natura 2000, aprovades per Acord de la Conferència Sectorial de Medi Ambient en matèria de Patrimoni Natural i Biodiversitat i recollides en la Resolució de 21 de setembre de 2011, de la Secretaria d'Estat de Canvi Climàtic. (BOE núm. 244, de 10 d'octubre de 2011).
- Reial decret 139/2011, de 4 de febrer, per al desenvolupament del Llistat d'Espècies Silvestres en Règim de Protecció Especial i del Catàleg Espanyol d'Espècies Amenaçades. (BOE núm. 46, de 23 de febrer de 2011).
- Resolució de 13 de novembre de 2012, de la Secretaria d'Estat de Medi Ambient, per la qual es publica l'Acord del Consell de Ministres de 2 de

- novembre de 2012, pel qual s'aproven els objectius ambientals de les estratègies marines espanyoles. (BOE núm. 285, de 27 de novembre 2012).
- Reial decret 715/2012, de 20 d'abril, pel qual es crea la Comissió Interministerial d'Estratègies Marines. (BOE núm. 113, d'11 de maig de 2012).
  - Reial decret 630/2013, de 2 d'agost, pel qual es regula el Catàleg espanyol d'espècies exòtiques invasores. (BOE núm. 185, de 3 d'agost de 2013).
  - Reial decret legislatiu 1/2001, de 20 de juliol, pel qual s'aprova el text refós de la Llei d'Aigües. (BOE núm. 176, de 24 de juliol de 2001).
  - Llei 45/2007, de 13 de desembre, per al desenvolupament sostenible del medi rural (BOE núm. 299, de 14 de desembre de 2007).
  - Llei 22/2011, de 28 de juliol, de residus i sòls contaminats. (BOE núm. 181, de 29 de juliol de 2011).
  - Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental. (BOE núm. 296, d'11 de desembre de 2013).
  - Reial decret 876/2014, de 10 d'octubre, pel qual s'aprova el Reglament General de Costes. (BOE núm. 247, d'11 d'octubre de 2014).

1.6.4. *Normativa autonòmica*

- Llei 1/1991, de 30 de gener, d'espais naturals i de règim urbanístic de les àrees d'especial protecció de les Illes Balears. (BOIB núm. 31, de 09/03/1991 i BOE núm. 92, de 17/04/1991)
- Decret 32/1992, de 21 de maig, pel qual es declara zona sensible, des del punt de vista de la protecció del medi ambient i dels recursos naturals i de la conservació de l'espai natural i del paisatge, a tot el territori de les Illes Balears. (BOIB núm. 85, de 16/07/1992)
- Llei 6/1999, de 3 d'abril, de les directrius d'ordenació territorial de les Illes Balears i de mesures tributàries. (BOIB núm. 48, de 17/04/1999)
- Acord de Consell de Govern, de 28 de juliol de 2000, pel qual es dona conformitat a la llista de Llocs d'Interès Comunitari (LIC) i a l'inici dels tràmits per a la declaració de Zones d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA).
- Acord del Consell de Govern, de 23 d'abril de 2004, d'inici de l'elaboració d'una disposició de caràcter general ampliant el llistat de LIC i ZEPA en l'àmbit de les Illes Balears, en el compliment de les directives comunitàries 79/409/CE i 92/43/CEE (BOIB núm. 65, de 08/05/2004).
- Decret 65/2004, de 2 de juliol, pel qual s'aprova el Pla de Recuperació de *Puffinus* spss. a les Illes Balears (BOIB núm. 97, de 13/07/2004).
- Decret 71/2004, de 9 de juliol, pel qual es declaren les espècies objecte de caça i pesca fluvial a les Illes Balears i s'estableixen normes per a la seva protecció. (BOIB núm. 99, de 17/07/2004)
- Decret 72/2004, de 16 de juliol pel qual es regulen els plans tècnics de caça i els refugis de caça a les Illes Balears. (BOIB núm. 102, de 22/07/2004)
- Llei 3/2005, de 20 d'abril, de protecció del mitjà nocturn de les Illes Balears. (BOIB núm. 65, de 28/04/2005)

- Decret 41/2005, de 22 d'abril, Pla Especial d'Emergències davant el risc d'incendis forestals (INFOBAL). (BOIB núm. 128 EXT., de 31/08/2005)
- Llei 5/2005, de 26 de maig, per a la conservació dels espais de rellevància ambiental (LECO). (BOIB núm. 85, de 04/06/2005)
- Decret 75/2005, de 8 de juliol, pel qual es crea el Catàleg Balear d'Espècies amenaçades i d'Especial Protecció, les Àrees Biològiques Crítiques i el Consell Assessor de Fauna i Flora dels Illes Balears. (BOIB núm. 106, de 16/07/2005)
- Acord del Consell de Govern, de 3 de març de 2006, pel qual s'aprova definitivament la llista de Llocs d'Importància Comunitària (LIC) aprovada per l'Acord del Consell de Govern de 28 de juliol de 2000 en l'àmbit de les Illes Balears. (BOIB núm. 38, de 16/03/2006).
- Decret 29/2006, de 24 de març, pel qual s'aprova l'ampliació de la llista de Llocs d'Importància Comunitària (LIC) i es declaren més Zones d'Especial Protecció per a les aus (ZEPA) en l'àmbit de les Illes Balears. (BOIB núm. 51 EXT, De 06/04/2006).
- Llei 6/2006, de 12 d'abril, balear de caça i pesca fluvial (BOIB núm. 61, de 27/04/2006).
- Decret 125/2007, de 5 d'octubre, pel qual es dicten normes sobre l'ús del foc i es regula l'exercici de determinades activitats susceptibles d'incrementar el risc d'incendi forestal. (BOIB núm. 153, de 11/10/2007)
- Decret Llei 3/2009, de 29 de maig, de mesures ambientals per a impulsar les inversions i l'activitat econòmica a les Illes Balears. (BOIB núm. 78, de 30/05/2009)
- Decret Llei 7/2012, de 15 de juny, de mesures urgents per a l'activació econòmica en matèria d'indústria i energia, i altres activitats. (BOIB núm. 89, de 21/06/2012)
- Llei 10/2014, d'1 d'octubre, d'ordenació minera de les Illes Balears. (BOIB núm. 138, de 09/10/2014)
- Decret Llei 1/2015, de 10 d'abril, pel qual s'aprova la Instrucció de Planificació Hidrològica per a la demarcació hidrogràfica intracomunitària de les Illes Balears. (BOIB núm. 52, de 11/04/2015)
- Decret 11/2015, de 20 de març, pel qual s'aprova el Pla Forestal de les Illes Balears (2015-2035). (BOIB núm. 40, de 21/03/2015)
- Decret 22/2015, de 17 d'abril, pel qual s'aprova l'IV Pla General de Defensa contra Incendis Forestals de les Illes Balears (2015-2024). (BOIB núm. 56, de 18/04/2015)
- Decret 41/2015, de 22 de maig, pel qual es regulen les activitats d'extracció de flora o fauna marina i les activitats subaquàtiques en les reserves marines de les aigües interiors del litoral de les Illes Balears. (BOIB núm. 77, de 23/05/2015)
- Catàleg Balear d'Espècies Amenaçades i d'Especial Protecció (BOIB núm. 131, de 26/10/2017).
- Decret 25/2018 de 27 de juliol, sobre la conservació de la *Posidonia oceanica* a les Illes Balears. (BOIB núm. 93, de 28/07/2018).

- Decret 45/2018, de 14 de desembre, pel qual s'estableix la reserva marina de la costa nord-est d'Eivissa-Tagomago i es regulen en ella les activitats d'extracció de flora i fauna marina i les activitats subaquàtiques (BOIB núm. 157 de 15/12/2018).
- Llei 3/2019, de 31 de gener, agrària de les Illes Balears. (BOIB núm. 18, de 09/02/2019)
- Decret legislatiu 1/2020, de 28 d'agost, pel qual s'aprova el text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears (BOIB núm. 150, de 29/8/2020)

Així mateix, encara que no tinguin la consideració de norma, cal citar també les següents resolucions i circulars:

- Resolució del conseller de Medi Ambient de 30 de juliol de 2007, pel qual s'aproven els Plans de recuperació dels Limonium (*Limonium* sps) de Calvià, del Ferreret, de conservació de l'àguila pescadora i de maneig de la gavina corsa i el corb marí a les Illes Balears. (BOIB núm. 120, de 07/08/2007)
- Resolució del conseller de Medi Ambient de 5 de maig de 2008 pel qual s'aproven els Plans de recuperació de *Limonium barceloi*, de *Milvus milvus* i de *Apium bermejoi* i de conservació de *Miniopterus schreibersii*. (BOIB núm. 65, de 13/05/2008)
- Resolució del conseller de Medi Ambient d'inclusió de diverses espècies en el Catàleg Balear d'Espècies Amenaçades i d'Especial Protecció. (BOIB núm. 66, de 15/05/2008)
- Resolució del conseller de Medi Ambient, de 28 d'octubre de 2009, per la qual s'estableixen mesures complementàries de prevenció d'incendis forestals. (BOIB núm. 168, de 19/11/2009)
- Circular del conseller de Medi Ambient, Agricultura i Pesca de 21 de setembre de 2017 sobre la tramitació i l'avaluació de l'afecció de les activitats de filmació, les sessions fotogràfiques i altres tipus de produccions audiovisuals en espais de la Xarxa Natura 2000. (BOIB núm. 128, de 18/10/2017)
- Resolució del conseller de Medi Ambient, Agricultura i Pesca d'inclusió i recatalogació d'espècies en el Catàleg Balear d'Espècies Amenaçades i d'Especial Protecció. (BOIB núm. 131, de 26/10/2017)
- Circular del conseller de Medi Ambient, Agricultura i Pesca, de 14 de febrer de 2018, sobre la tramitació i l'avaluació de l'afecció de les proves esportives als espais de rellevància ambiental. (BOIB núm. 28, de 03/03/2018)

2. HÀBITATS NATURALS I ESPÈCIES SILVESTRES

A continuació, s'analitza l'inventari d'hàbitats naturals i espècies silvestres d'interès comunitari, i altres espècies d'interès, sobre la base de la informació ecològica recollida en l'apartat 3 dels Formularis Normalitzats de Dades (d'ara endavant, FND)¹⁷ de cada espai. En concret, s'analitza la següent informació:

- Tipus d'hàbitat d'interès comunitari de l'Annex I de la Directiva Hàbitats presents en l'espai de l'apartat 3.1.
- Espècies d'interès comunitari a les quals es refereix l'Annex I de la Directiva Aus i altres migratòries de presència regular i les que figuren en l'Annex II de la Directiva Hàbitats recollides en l'apartat 3.2.
- Altres espècies importants de flora i fauna, en atenció a la seva situació d'amenaça o necessitats de conservació (espècies d'interès comunitari incloses en els Annexos IV i/o V de la Directiva Hàbitats o altres espècies d'especial consideració en virtut del seu caràcter endèmic, protecció o amenaça conforme el Llistat d'Espècies Silvestres en Règim de Protecció Especial, el Catàleg Espanyol d'Espècies Amenaçades (Reial decret 139/2011, de 4 de febrer) i el Catàleg Balear d'Espècies Amenaçades i d'Espècies Especial Protecció (Decret 75/2005, de 8 de juliol)) de l'apartat 3.3. del FND.

L'inventari actualitzat dels hàbitats d'interès comunitari presents en l'àmbit territorial del pla de gestió s'ha dut a terme a partir de la informació continguda en els FND corresponents a les quatre ZEC. Aquesta informació ha estat completada amb la cartografia d'hàbitats de l'Atles de 2005 del MAGRAMA, a escala 1: 50.000 (CAHM).

L'inventari actualitzat de les espècies d'interès comunitari s'ha dut a terme a partir de la informació continguda en els FND, que ha estat contrastada i actualitzada atenent noves cites i/o publicacions existents, sent les principals fonts de referència les següents:

- BAT. Bioatles (<http://bioatles.caib.es>)
- CBE. Cartografia associada al projecte "Bases ecològiques per a la conservació de les Espècies d'Interès Comunitari a Espanya". (2010). Ministeri d'Agricultura, Alimentació i Medi Ambient.
- CIBA. Cartografia i fitxes d'Àrees Importants per a la Conservació de les Aus (IBA) de SEO Bird Life (<http://www.seo.org/cartografia-iba/>).
- IAJ. Informe encarregat per l'Ajuntament de Santa Eulària des Riu Anàlisi i diagnòstic dels illots de Santa Eulària des Riu, per a declarar els illots com a Reserva Natural.
- OTR. Altres publicacions científiques i/o informes.

---

¹⁷ Els Formularis Normalitzats de Dades (FND) contenen la identificació i localització de l'espai, una descripció detallada del mateix i la seva informació ecològica més rellevant. Per a més informació:
https://ec.europa.eu/environment/nature/legislation/habitatsdirective/docs/standarddataforms/notes_es.pdf

2.1. HÀBITATS

La següent taula inclou el llistat d'hàbitats d'interès comunitari presents en cada espai objecte del pla de gestió. Els codis numèrics dels hàbitats són els determinats en l'Annex I de la Directiva Hàbitats.

La informació recollida a la taula 4 és la següent:

- En el punt 1 de la taula es detallen els hàbitats d'interès comunitari presents en l'àmbit territorial del pla de gestió inclosos en l'apartat 3.1. dels FND.
- En el punt 2 de la taula s'especifiquen els hàbitats d'interès comunitari no inclosos en l'apartat 3.1. dels FND, però que la millor informació disponible ha posat de manifest la seva presència en l'àmbit territorial del pla.

El contrast de la presència i distribució de tots aquests hàbitats forma part de la mesura 1.1.2. de l'apartat 3.2. - *Mesures* del present pla de gestió. Una vegada es disposi d'aquesta informació, hauran d'actualitzar-se els FND, tal com preveu la mesura 1.3.1. del mateix apartat.

Taula 4.- Hàbitats d'interès comunitari presents en els espais del pla de gestió

ES0000082- Tagomago	
1. Hàbitats d'interès comunitari inclosos en l'apartat 3.1. dels FND	
1120*	Praderies de posidònia (<i>Posidonion oceanicae</i>)
1240	Penya-segats amb vegetació de les costes mediterrànies amb <i>Limonium</i> spp. endèmics
1420	Matollars halòfils mediterranis i termoatlàntics (<i>Sarcocornetea fruticosae</i>)
2. Hàbitats d'interès comunitari no inclosos en l'apartat 3.1. dels FND	
1170	Esculls
5330	Matollars termomediterranis i preestèpics
8330	Coves marines submergides o semisubmergides
ES0000242 - Illots de Santa Eulària, Rodona i es Canar	
1. Hàbitats d'interès comunitari inclosos en l'apartat 3.1. dels FND	
1120*	Praderies de posidònia (<i>Posidonion oceanicae</i>)
1240	Penya-segats amb vegetació de les costes mediterrànies amb <i>Limonium</i> spp. endèmics
2. Hàbitats d'interès comunitari no inclosos en l'apartat 3.1. dels FND	
1170	Esculls
8330	Coves marines submergides o semisubmergides
ES5310107- Àrea marina de Tagomago	

1. Hàbitats d'interès comunitari inclosos en l'apartat 3.1. dels FND	
1120*	Praderies de posidònia (<i>Posidonium oceanicae</i>)
2. Hàbitats d'interès comunitari no inclosos en l'apartat 3.1. dels FND	
1110	Bancs de sorra coberts permanentment per aigua marina, poc profunds
1170	Esculls
* Tipus d'hàbitats prioritari d'acord amb la Directiva Hàbitats.	

L'ús de la millor informació i cartografia disponibles (CAHM) han posat de manifest una sèrie de diferències respecte del llistat dels hàbitats d'interès comunitari descrits en l'apartat 3.1. dels FND corresponents a alguna de les ZEC contingudes en l'àmbit del pla.

Dins de l'àmbit que ocupa aquest pla de gestió s'han cartografiat 2,08 ha d'hàbitat 1110 de rellevància ambiental en la ZEC ES5310107 Àrea Marina de Tagomago. A més, s'ha confirmat l'existència d'un avenc del qual s'extreu aigua per al consum residencial, en la ZEC ES0000082 Tagomago, considerat hàbitat 8330; en aquesta ZEC es coneix almenys l'existència de set coves d'origen càrstic -Cova des Blancar, de s'Ombra, de ses Cuines, de Cagaions, de s'Esbruf, des Falcó i de s'Aigua-. En la ZEC ES0000242 Illots de Santa Eulària, Rodona i es Canar es coneix l'existència de dues coves -Cova des Fumarells i des Jordis-.

En les àrees marines dins de l'àmbit de gestió s'ha d'investigar la presència i, en el seu cas, cartografiar l'hàbitat d'esculls en forma de substrat rocós i concrecions biogèniques (1170). Per part seva, en l'àmbit terrestre del pla ha de contrastar-se la presència de l'hàbitat de matollars termomediterranis i preestèpics (5330), que tampoc apareix llistat en els FND.

2.2. FLORA

A continuació, s'analitzen les espècies de flora terrestres i marines presents en cada espai objecte del pla de gestió. En aquest apartat s'inclouen també algunes espècies d'algues rellevants, per manca d'apartat propi.

La informació recollida en la taula 5 és la següent:

- En el punt 1 de la taula es detallen les espècies de flora presents en l'Annex II de la Directiva Hàbitats i incloses en l'apartat 3.2 dels FND.
- En el punt 2 de la taula es detallen les espècies rellevants de flora incloses en l'apartat 3.3. dels FND. El contrast de la informació inclosa en els FND amb la millor disponible ha posat de manifest l'existència de discrepàncies pel que s'han ratllat (~~exemple~~) les espècies de flora incloses en l'apartat 3.3. dels FND que no estan representades en l'àmbit, i la presència de les quals ha de ser descartada pel fet que es va interpretar de manera errònia la seva presència.

S'han subratllat (*exemple*) les espècies la presència de les quals s'esmenta en la bibliografia disponible, però requereixen mesures de verificació de la seva presència.

- En el punt 3 de la taula s'especifiquen altres espècies de flora presents en l'Annex II de la Directiva Hàbitats però no incloses en l'apartat 3.2 dels FND; per tant, hauran d'actualitzar-se els apartats 3.2 dels FND, tal com preveu la mesura 1.3.1. de l'apartat 3.2. - *Mesures*.
- En el punt 4 de la taula s'especifiquen altres espècies rellevants de flora que no s'inclouen en els FND originals, malgrat comptar amb alguna raó o característica que les pot fer mereixedores de formar part de l'apartat 3.3. dels FND. El contrast de la informació recollida en els FND amb la informació més actualitzada disponible en el BAT, OTR i les consultes a experts locals; ha posat de manifest l'existència d'aquestes espècies de flora presents en el territori del pla de gestió. Mitjançant l'execució de la mesura 1.2.2. de l'apartat 3.2. - *Mesures* del present pla de gestió, haurà de valorar-se la seva inclusió.

De totes elles s'apunten les espècies que figuren en els Annexos II, IV i/o V de la Directiva Hàbitats, en catàlegs o llistats d'espècies amenaçades, les endèmiques o protegides per convenis internacionals, normativa estatal o autonòmica.

Taula 5.- Espècies de flora d'interès presents en els espais del pla de gestió.

E5000082 Tagomago							
NOM CIENTÍFIC	NOM COMÚ	AMBIENT	ENDEMISME	DIRECTIVA ANNEXOS	LES RP E CEEA	CATÀLEG BALEAR	PLA DE LES CONSERVACIÓ O RS RECUPERACIÓ
1. Espècies de flora d'interès comunitari incloses en l'apartat 3.2. del FND							
<i>Diplotaxis ibicensis</i>	Ravenissa groga	T	SI	II	☒	IE	SI
<u><i>Allium grosii</i></u>	-	T	SI	II	☒	-	-
2. Espècies de flora rellevants incloses en l'apartat 3.3. del FND							
<i>Aetheorhiza bulbosa</i>	-	T	SI	-	-	-	-
<i>Allium Antoni-bolosii eivissanum</i>	-	T	SI	-	-	-	-
~~<i>Allium grosii</i>~~	-	F	~~SI~~	-	-	~~EP~~	~~SI~~
<i>Bellium bellidioides</i>	-	T	SI	-	☒	-	SI
<i>Cynomorium coccineum</i>	Magraneta de corb	T	-	-	-	-	-
<i>Micromeria filiformis</i>	-	T	-	-	-	-	-
<i>Micromeria inodora</i>	Frígola borda	T	SI	-	-	-	-
<i>Silene cambessedesii</i>	Molinet	T	-	-	-	-	-
<i>Stachys brachyclada</i>	-	T	SI	-	-	-	-
<i>Withania frutesces</i>	-	T	-	-	-	-	-
3. Espècies de flora d'interès comunitari no incloses en l'apartat 3.2. del FND							

4. Espècies de flora rellevants no incloses en l'apartat 3.3. del FND							
<i>Anacamptis pyramidalis</i>	Orquídia piramidal	T	-	-	-	-	-
<i>Limonium ebusitanum</i>	Coixinet	T	SI	-	-	-	-
ES0000242 Illots de Santa Eulària, Rodona i es Canar							
NOM CIENTÍFIC	NOM COMÚ	AMBIENT	ENDEMISME	ANNEXOS DIRECTIVA	LESRPE I CEEA	CATÀLEG BALEAR	PLA DE ILLES CONSERVACIÓ O RECUPERACIÓ
1. Espècies de flora d'interès comunitari inclosos en l'apartat 3.2. del FND							
2. Espècies de flora rellevants inclosos en l'apartat 3.3. del FND							
3. Espècies de flora d'interès comunitari no inclosos en l'apartat 3.2. del FND							
<i>Diplotaxis ibicensis</i>	Ravenissa groga	T	SI	II	☒	IE	SI
4. Espècies de flora rellevants no inclosos en l'apartat 3.3. del FND							
<i>Limonium ebusitanum</i>	Coixinet	T	SI	-	-	-	-
<p>AMBIENT: T: Terrestre, M: Marí.</p> <p>ANNEXOS DIRECTIVA HÀBITATS:</p> <p>II (Espècies animals i vegetals d'interès comunitari per a la conservació del qual és necessari designar zones especials de conservació).</p> <p>IV (Espècies animals i vegetals d'interès comunitari que requereixen una protecció estricta).</p> <p>V (Espècies animals i vegetals d'interès comunitari la recollida del qual en la naturalesa i l'explotació de la qual poden ser objecte de mesures de gestió).</p> <p>LESRPE i CEEA (Llistat d'Espècies Silvestres en Règim de Protecció Especial i Catàleg Espanyol d'Espècies Amenaçades). Reial decret 139/2011, de 4 de febrer. S'assenyalen (☒) les espècies incloses al LESRPE i la categoria d'amenaça en el cas de ser present al CEEA (E: En perill d'extinció; VU: Vulnerable).</p> <p>CATÀLEG BALEAR (Catàleg Balear d'Espècies amenaçades i d'Especial Protecció). Decret 75/2005, de 8 de juliol (E: En perill d'extinció; XA: Sensible a l'Alteració del seu Hàbitat; VU: Vulnerable; IE: Interès Especial; RPE: Règim de Protecció Especial; EP: D'Especial Protecció).</p>							

La presència de *Diplotaxis ibicensis* a les ZEC ES0000082 Tagomago i ES0000242 Illots de Santa Eulària, Rodona i es Canar queda contrastada en el BAT i per OTR:

- Torres, N. et al (2019) - Plantes d'Eivissa i Formentera - Cent tretze plantes significatives. Institut d'Estudis Eivissencs, Eivissa.
- Espinosa, J., San Miguel, L. 2018. Servei de Conservació de la Flora Vascular Amenaçada dels Illes Pitiüses 2017 -2018. Tragsatec - Conselleria de Medi Ambient i Territori del Govern de les Illes Balears.
- Informe inèdit: Anàlisi i diagnòstic dels illots del municipi de Santa Eulària des Riu. Duna Balears - Ajuntament de Santa Eulària des Riu.

La presència de l'espècie *Allium grosii* en la zona queda contrastada en el BAT i per OTR:

- Puget, G. et al (1995) - *Notes florístiques de les Illes Balears (V)*. Boll. Soc. Hist. Nat. Balears, 38: 63-74. Palma.
- Espinosa, J., San Miguel, L. 2018. *Servei de Conservació de la Flora Vascular Amenaçada dels Illes Pitiüses 2017-2018*. Tragsatec - Conselleria de Medi Ambient i Territori del Govern de les Illes Balears.

Aquesta espècie apareix en l'apartat 3.3 del FND de l'espai ES0000082 Tagomago, nomenada com "Altres espècies de flora i fauna d'importància", si bé hauria d'estar inclosa en l'apartat 3.2 al ser una espècie recollida en l'Annex II de la Directiva Hàbitats.

D'altra banda, s'ha contrastat la presència de *Anacamptis pyramidalis* en l'espai ES0000082 Tagomago, per fonts com el BAT i OTR, espècie de flora present en el territori afectat no inclosa en els FND originals, malgrat comptar amb alguna raó o característica que la fa mereixedora de formar part de l'apartat 3.3. Es tracta de:

- Alomar, G. (1994). *Petita guia de les orquídies de les Balears*. Palma de Mallorca. Conselleria d'Agricultura i Pesca, Govern Balear.
- Bolòs, O. (1996). *La vegetació de les Illes Balears*. Comunitats de plantes. Barcelona: IEC, Arx. Secc. Ciències, CXIV.
- *Herbari Virtual de les Illes Balears*. Universitat de les Illes Balears.

També s'ha contrastat la presència de *Limonium ebusitanum* a les ZEC ES0000082 Tagomago i ES0000242 Illots de Santa Eulària, Rodona i es Canar per OTR, espècie de flora present en el territori afectat no inclosa en els FND originals malgrat ser un endemisme pitiús i mereixedora de formar part de l'apartat 3.3:

- Informe inèdit: Anàlisi i diagnòstic dels illots del municipi de santa Eulària des Riu. Duna Balears - Ajuntament de Santa Eulària des Riu.

Per tant, en el moment que s'actualitzi la informació continguda en els FND haurà d'incloure's aquestes espècies.

2.3. FAUNA

2.3.1. Espècies de fauna no aus

A continuació, s'analitzen les espècies de fauna no aus, terrestres i marines, presents en cada espai objecte del pla de gestió.

La informació recollida en la taula 6 és la següent:

- En el punt 1 de la taula es detallen les espècies de fauna no aus presents en l'Annex II de la Directiva Hàbitats i incloses en l'apartat 3.2 dels FND.

- En el punt 2 de la taula es detallen les espècies rellevants de fauna no aus inclosos en l'apartat 3.3. dels FND.
- En el punt 3 de la taula s'especifiquen altres espècies presents en l'Annex II de la Directiva Hàbitats, però no incloses en l'apartat 3.2 dels FND; per tant, hauran d'actualitzar-se els apartats 3.2 dels FND, tal com preveu la mesura 1.3.1. de l'apartat 3.2. - *Mesures*.
- En el punt 4 de la taula s'especifiquen altres espècies rellevants de fauna no aus que no s'inclouen en els FND originals, malgrat poder comptar amb alguna raó o característica que les fa mereixedores de formar part de l'apartat 3.3. El contrast de la informació recollida en els FND amb la informació més actualitzada disponible en el Bioatles (BAT), altres publicacions científiques i/o informes (OTR) i les consultes a experts locals; ha posat de manifest l'existència d'aquestes espècies de fauna no aus presents en el territori del pla de gestió. Mitjançant l'execució de la mesura 1.2.2. de l'apartat 3.2. - *Mesures* del present pla de gestió, haurà de valorar-se la seva inclusió.

De totes elles s'apunten les espècies que figuren en els Annexos II, IV i/o V de la Directiva Hàbitats, en catàlegs o llistats d'espècies amenaçades, les endèmiques o protegides per convenis internacionals, normativa estatal o autonòmica.

Taula 6.- Espècies no aus d'interès presents en els espais del pla de gestió.

ES0000082 Tagomago									
GRUP	CODI UE	NOM CIENTÍFIC	NOM COMÚ	AMBIENT	ENDEMISME	DIRECTIVA ANNEXOS	LESRPE I CEEA	CATÀLEG BALEAR	PLA DE CONSERVACIÓ O RECUPERACIÓ
1. Espècies de fauna no aus d'interès comunitari incloses en l'apartat 3.2. del FND									
R	1224	<i>*Caretta caretta</i>	Tortuga babaua	M	-	II IV	☒ VU	-	SI
R	1252	<i>Podarcis pityusensis</i>	Sargantana pitiüsa	T	SI	II IV	☒	-	-
M	1349	<i>Tursiops truncatus</i>	Dofí mular	M	-	II	☒ VU	-	SI
2. Espècies de fauna no aus rellevants incloses en l'apartat 3.3. del FND									
I		<i>Asida ludovici ludovici</i>	-	T	SI	-	-	-	-
I		<i>Asida mater</i>	-	T	SI	-	-	-	-
F		<i>Didogobius splechnai</i>	-	M	SI	-	-	-	-
R		<i>Hemidactylus turcicus</i>	Dragonet	T	-	-	☒	-	-
I		<i>Phylan</i>	-	T	SI	-	-	-	-

		<i>mediterraneus</i>							
I		<i>Scyllarides latus</i>	Cigala	M	-	-	-	-	-
R		<i>Tarentola mauretanica</i>	Dragó	T	-	-	☒	-	-
I		<i>Xeroplexa ortizi</i>	-	T	SI	-	-	-	-
3. Espècies de fauna no aus d'interès comunitari no incloses en l'apartat 3.2. del FND									
4. Espècies de fauna no aus rellevants no incloses en l'apartat 3.3. del FND									
I	1027	<i>Lithophaga lithophaga</i>	Dàtil de mar	M	-	IV	☒	-	-
I	1028	<i>Pinna nobilis</i>	Nacra	M	-	IV	☒ VU	-	-
ES0000242 Illots de Santa Eulària, Rodona i es Canar									
GRUP	CODI UE	NOM CIENTÍFIC	NOM COMÚ	AMBIENT	ENDEMISME	INSTRUMENTS DE PROTECCIÓ	LESRPE I CEEA	CATÀLEG BALEAR	PLA DE ES CONSERVACIÓ O RS RECUPERACIÓ
1. Espècies de fauna no aus d'interès comunitari incloses en l'apartat 3.2. del FND									
R	1224	<i>*Caretta caretta</i>	Tortuga babaua	M	-	II IV	☒ VU	-	SI
R	1252	<i>Podarcis pityusensis</i>	Sargantana pitiüsa	T	SI	II IV	☒	-	-
M	1349	<i>Tursiops truncatus</i>	Dofí mular	M	-	II	☒ VU	-	SI
2. Espècies de fauna no aus rellevants incloses en l'apartat 3.3. del FND									
3. Espècies de fauna no aus rellevants no incloses en l'apartat 3.2. del FND									
4. Espècies de fauna no aus rellevants no incloses en l'apartat 3.3. del FND									
I	1090	<i>Scyllarides latus</i>	Cigala	M	-	V	-	-	-
M	1309	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Ratapinyada comuna	T	-	IV	☒	-	-
M	1333	<i>Tadarida teniotis</i>	Ratapinyada de coa llarga	T	-	IV	☒	-	-
I	1027	<i>Lithophaga lithophaga</i>	Dàtil de mar	M	-	IV	☒	-	-
I	1028	<i>Pinna nobilis</i>	Nacra	M	-	IV	☒ VU	-	-
ES5310107 Àrea Marina de Tagomago									
GRUP	CODI UE	NOM CIENTÍFIC	NOM COMÚ	AMBIENT	ENDEMISME	INSTRUMENTS DE PROTECCIÓ	LESRPE I CEEA	CATÀLEG BALEAR	PLA DE ES CONSERVACIÓ O RS RECUPERACIÓ
1. Espècies de fauna no aus d'interès comunitari incloses en l'apartat 3.2. del FND									
R	1224	<i>*Caretta caretta</i>	Tortuga babaua	M	-	II IV	☒ VU	-	SI
M	1349	<i>Tursiops</i>	Dofí mular	M	-	II	☒	-	SI

		<i>truncatus</i>					VU		
2. Espècies de fauna no aus rellevants incloses en l'apartat 3.3. del FND									
3. Espècies de fauna no aus rellevants no incloses en l'apartat 3.2. del FND									
4. Espècies de fauna no aus rellevants no incloses en l'apartat 3.3. del FND									
<p>* Espècies prioritàries conforme la Directiva Hàbitats. GRUP: A = Amfibis, F = Peixos, I = Invertebrats, M = Mamífers, P = Plantes, R = Rèptils AMBIENT: T: Terrestre, M: Marí. ANNEXOS DIRECTIVA HÀBITATS: II (Espècies animals i vegetals d'interès comunitari per a la conservació del qual és necessari designar zones especials de conservació). IV (Espècies animals i vegetals d'interès comunitari que requereixen una protecció estricta). V (Espècies animals i vegetals d'interès comunitari la recollida del qual en la naturalesa i l'explotació de la qual poden ser objecte de mesures de gestió).</p> <p>LESRPE i CEEA (Llistat d'Espècies Silvestres en Règim de Protecció Especial i Catàleg Espanyol d'Espècies Amenaçades). Real decret 139/2011, de 4 de febrer. S'assenyalen (☒) les espècies incloses en el LESRPE i la categoria d'amenaça en el cas de ser present en el CEEA (E: En perill d'extinció; VU: Vulnerable).</p> <p>CATÀLEG BALEAR (Catàleg Balear d'Espècies amenaçades i d'Especial Protecció). Decret 75/2005, de 8 de juliol (E: En perill d'extinció; XA: Sensible a l'Alteració del seu Hàbitat; VU: Vulnerable; IE: Interès Especial; RPE: Règim de Protecció Especial; EP: D'Especial Protecció).</p>									

El contrast de la informació recollida en els FND amb la informació més actualitzada disponible en el BAT, així com en els inventaris realitzats, ha posat en relleu l'existència d'espècies de fauna no aus presents en el territori afectat no incloses en els FND originals.

Pinna nobilis o nacra, és un bivalve filtrador, endèmic del Mediterrani que pot viure fins als 50 anys. Viu mig sepultada en fons de sorra, generalment associada a les praderies de *Posidonia oceanica*, podent-la trobar des d'aigües molt succintes, fins als 60 m de profunditat. Les seves poblacions van sofrir un important declivi durant el passat segle XX a causa de l'impacte humà, motiu pel qual va ser inclosa en la Directiva Hàbitats. Des de llavors, les seves poblacions s'havien recuperat en moltes zones de les Illes Balears, especialment en els espais marins protegits com el Parc Nacional de Cabrera, on la densitat de nacres era de les més altes de la Mediterrània.

Des de la tardor de 2016, les poblacions de nacra estan soffrint una mortalitat massiva que està fent desaparèixer les seves poblacions en tot el territori nacional. S'ha determinat que la causa de la mortalitat de les poblacions de nacra és un protozou paràsit del grup dels *Haplosporidium*. L'agent infecciós parasita la glàndula digestiva (on té lloc l'absorció d'aliments) mitjançant espores i provoca una elevada resposta inflammatòria a la infecció. D'aquesta manera no pot alimentar-se correctament, afeblint-se fins que mor. Les espores són alliberades a la columna d'aigua on es dispersen facilitant el contagi, la qual cosa la converteix en una problemàtica difícil de solucionar i per la qual cosa serà necessari activar un protocol

d'actuació¹⁸ per a detectar la infecció en els primers estadis i estudiar la velocitat de propagació del paràsit per a poder adoptar les mesures preventives.

En el cas que es confirmi la presència de *Pinna nobilis* en l'àmbit del pla, haurà d'incloure's aquesta espècie en el punt 3.3 del FND, ja que es tracta d'una espècie críticament amenaçada.

2.3.2. Aus

A continuació, s'analitzen les espècies d'aus presents en cada espai objecte del pla de gestió.

La informació recollida a la taula 7 és la següent:

- En el punt 1 de la taula es detallen les espècies d'aus presents en l'Annex I de la Directiva Aus i incloses en l'apartat 3.2 dels FND. Es corregeixen algunes fenologies incorrectes segons la millor informació disponible i les consultes amb experts locals. Aquests errors hauran d'actualitzar-se en els apartats 3.2 dels FND, tal com preveu la mesura 1.3.1. de l'apartat 3.2. - *Mesures*.
- En el punt 2 de la taula es detallen les espècies rellevants d'aus inclosos en l'apartat 3.2 dels FND que no estan incloses en l'Annex I de la Directiva Aus; i per tant s'han de traslladar a l'apartat 3.3 del FND. Per a aquestes espècies es marquen en la taula les raons o característiques que les fan mereixedores de formar part de l'apartat 3.3 dels FND. A més, es corregeixen algunes fenologies incorrectes i es ratlla el colom salvatge (*Columba livia*) que malgrat ser present en l'àmbit no té cap raó o característica que la faci mereixedora de formar part de l'apartat 3.3; segons la millor informació disponible i les consultes amb experts locals. Aquests errors hauran d'actualitzar-se en els apartats 3.2 i 3.3 dels FND, tal com preveu la mesura 1.3.1. de l'apartat 3.2. - *Mesures*.
- En el punt 3 de la taula s'especifiquen altres aus presents en l'Annex I de la Directiva Aus, però no incloses en l'apartat 3.2 dels FND; per tant, hauran d'actualitzar-se els apartats 3.2 dels FND, tal com preveu la mesura 1.3.1. de l'apartat 3.2. - *Mesures*.
- En el punt 4 de la taula s'especifiquen altres espècies rellevants d'aus que no s'inclouen en els FND originals, malgrat poder comptar amb alguna raó o característica que les fa mereixedores de formar part de l'apartat 3.3. El contrast de la informació recollida en els FND amb la informació més actualitzada disponible en el BAT, OTR i les consultes a experts locals ha posat de manifest l'existència d'aquestes espècies d'aus presents en el territori del pla de gestió. Mitjançant l'execució de la mesura 1.2.2. de l'apartat 3.2. - *Mesures* del present pla de gestió, haurà de valorar-se la seva inclusió.

---

18 Álvarez, E., Vázquez-Luis, M. & Deudero, S. 2017. Protocol metodològic per a l'avaluació de l'estat de conservació de *Pinna nobilis* i el monitoratge de les seves poblacions en relació a l'esdeveniment de mortalitat massiva 2016-2017. Institut Espanyol d'Oceanografia – Centre Oceanogràfic de Balears. 25 pàg.

De totes elles s'apunten les espècies que figuren en l'Annex I de la Directiva Aus, en catàlegs o llistats d'espècies amenaçades, les endèmiques o protegides per convenis internacionals, normativa estatal o autonòmica.

Taula 7.- Espècies d'aus d'interès presents en els espais del pla de gestió.

ES0000082 Tagomago								
CODI UE	NOM CIENTÍFIC	NOM COMÚ	AMBIENT	FENOLOGIA	AUS ANNEX DIRECTIVA	LESRPE I CEEA	CATÀLEG BALEAR	AVAT APLA DE CONS. O
1. Espècies d'aus d'interès comunitari incloses en l'apartat 3.2. del FND								
A010	<i>Calonectris diomedea</i>	Baldritja	Marina	Concentració	I	☒ VU	-	No
A301	<i>Curruca balearica</i> (1)	Enganyapastors coallarga	Arbustiva	Resident	I	☒		No
A100	<i>Falco eleonora</i>	Falcó marí	Rupícola	Reproductora	I	☒	-	No
A103	<i>Falco peregrinus</i>	Falcó	Rupícola	Resident Reproductora	I	☒	-	No
A392	<i>Gulosus aristotelis desmarestii</i> (2)	Corb marí	Marina	Resident Reproductora	I	☒ VU		Sí
A181	<i>Ichthyaetus audouinii</i> (3)	Gavina de bec roig	Marina	Resident	I	☒ VU	-	Sí
A384	<i>Puffinus mauretanicus</i> (4)	Viot	Marina	Reproductora Concentració	I	☒ E		Sí
A191	<i>Thalasseus sandvicensis</i> (5)	Llambritja de bec llarg	Marina	Hivernant Concentració	I	☒	-	No
2. Espècies d'aus rellevants incloses en l'apartat 3.2. del FND, però no incloses en l'Annex I de la Directiva Aus								
A226	<i>Apus apus</i>	Falzia	Rural i Urbana	Reproductora Concentració	-	☒	-	No
A227	<i>Apus pallidus</i>	Falzia pàl·lida	Rural i Urbana	Reproductora Concentració	-	☒	-	No
A257	<i>Anthus pratensis</i>	Titina borda	Estepària	Concentració	-	☒	-	No

				Hivernant				
A206	<i>Columba livia</i>	Colom salvatge	Rupícola	Resident	-	-	-	No
A350	<i>Corvus corax</i>	Corb	Rupícola	Resident			EP	No
A304	<i>Curruca cantillans</i> (6)	Busqueret de garriga	Arbustiva	Concentració	-	☒	-	No
A303	<i>Curruca conspicillata</i> (7)	Busqueret trencamates	Estepària	Concentració	-	☒	-	No
A305	<i>Curruca melanocephala</i> (8)	Enganyapastors de cap negre	Arbustiva	Resident	-	☒	-	No
A269	<i>Erithacus rubecula</i>	Gavatxet roig	Forestal	Concentració Hivernant	-	☒	-	No
A096	<i>Falco tinnunculus</i>	Xoriguer	Rupícola	Resident Concentració	-	☒	-	No
A179	<i>Larus ridibundus</i>	Gavina d'hivern	Marina	Concentració Hivernant	II.B	-	-	No
A459	<i>Larus michahellis</i> (9)	Gavina	Marina	Resident	-	☒	-	No
A281	<i>Monticola solitarius</i>	Mèrlera blava	Rupícola	Resident	-	☒	-	No
A277	<i>Oenanthe oenanthe</i>	Coablanca	Arbustiva	Concentració	-	☒	-	No
A278	<i>Oenanthe hispanica</i>	Coablanca rossa	Arbustiva	Concentració	-	☒	-	No
A214	<i>Otus scops</i>	Mussol	Forestal	Resident Concentració Hivernant	-	☒	-	No
A354	<i>Passer domesticus</i> (10)	Teulat	Forestal	Resident	-	-	-	No
A273	<i>Phoenicurus ochuros</i>	Coa-roja	Rupícola / Estepària	Concentració Hivernant	-	☒	-	No
A274	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	Coa-roja reial	Forestal	Concentració	-	☒ VU	-	No
A315	<i>Phylloscopus collybita</i>	Mosquiter	Forestal	Concentració Hivernant	-	☒	-	No
A310	<i>Sylvia borin</i>	Enganyapastors mosquiter	Arbustiva	Concentració	-	☒	-	No
A311	<i>Sylvia atricapilla</i>	Enganyapastor	Forestal	Concentració	-	☒	-	No

		s de capell						
A285	<i>Turdus philomelos</i>	Tord	Forestal	Concentració Hivernant	II.B	-	-	No
A213	<i>Tyto alba</i>	Olivassa	Rupícola	Resident	-	☒	-	No
3. Espècies d'aus d'interès comunitari no incloses en l'apartat 3.2. del FND								
4. Espècies d'aus rellevants no incloses en l'apartat 3.3. del FND								
ES0000242 Illots de Santa Eulària, Rodona i es Canar								
CODI UE	NOM CIENTÍFIC	NOM COMÚ	AMBIENT	FENOLOGIA	ANNEX DIRECTIVA AUS	LESRPE I CEEA	CATÀLEG BALEAR	PLA DE CONS. O RS RECUP. APROVAT A
1. Espècies d'aus d'interès comunitari incloses en l'apartat 3.2. del FND								
A010	<i>Calonectris diomedea</i>	Baldritja	Marina	Concentració Reproductora	I	☒ VU	-	No
A014	<i>Hydrobates pelagicus</i>	Fumarell	Marina	Reproductora	I	☒	-	No
A181	<i>Ichthyaetus audouinii</i> (3)	Gavina de bec roig	Marina	Resident Reproductora	I	☒ VU	-	Sí
2. Espècies d'aus rellevants incloses en l'apartat 3.2. del FND, però no incloses en l'Annex I de la Directiva Aus								
3. Espècies d'aus d'interès comunitari no incloses en l'apartat 3.2. del FND								
A103	<i>Falco peregrinus</i>	Falcó	Rupícola	Resident Reproductora	I	☒	-	No
A392	<i>Gulosus aristotelis desmarestii</i> (2)	Corb marí	Marina	Resident Reproductora	I	☒ VU		Sí
4. Espècies d'aus rellevants no incloses en l'apartat 3.3. del FND								
ES5310107 Àrea marina de Tagomago								
CODI UE	NOM CIENTÍFIC	NOM COMÚ	AMBIENT	FENOLOGIA	ANNEX DIRECTIVA AUS	LESRPE I CEEA	CATÀLEG BALEAR	PLA DE CONS. O S RECUP. APROVAT A
1. Espècies d'aus d'interès comunitari incloses en l'apartat 3.2. del FND								

2. Espècies d'aus rellevants incloses en l'apartat 3.2. del FND, però no incloses en l'Annex I de la Directiva Aus								
3. Espècies d'aus d'interès comunitari no incloses en l'apartat 3.2. del FND								
A010	<i>Calonectris diomedea</i>	Baldritja	Marina	Concentració	I	☒ VU	-	No
A392	<i>Gulosus aristotelis desmarestii</i> (2)	Corb marí	Marina	Concentració	I	☒ VU	-	Sí
A181	<i>Ichthyaetus audouinii</i> (3)	Gavina de bec vermell	Marina	Concentració	I	☒ VU	-	Sí
A384	<i>Puffinus mauretanicus</i> (4)	Viot	Marina	Concentració	I	☒ E		Sí
4. Espècies d'aus rellevants no incloses en l'apartat 3.3. del FND								
<p>S'han ratllat espècies o rectificat fenologies en algunes ZEC que han de ser corregides en els respectius FND.</p> <p>(1) Denominació que substitueix a <i>Sylvia sarda</i> (2) Denominació que substitueix a <i>Phalacrocorax aristotelis desmarestii</i> (3) Denominació que substitueix a <i>Larus audouinii</i> (4) Denominació que substitueix a <i>Puffinus puffinus mauretanicus</i> (5) Denominació que substitueix a <i>Sterna sandvicensis</i> (6) Denominació que substitueix a <i>Sylvia cantillans</i> (7) Denominació que substitueix a <i>Sylvia conspicillata</i> (8) Denominació que substitueix a <i>Sylvia melanocephala</i> (9) Denominació que substitueix a <i>Larus cachinnans</i> (10) Es manté en apartat 3.3 del FND a causa de la important regressió de l'espècie aquestes últimes dècades, un 50% a Europa des de 1980.</p> <p>ANNEX DIRECTIVA AUS: I (Espècies que seran objecte de mesures de conservació especials quant al seu hàbitat, amb la finalitat d'assegurar la seva supervivència i la seva reproducció en la seva àrea de distribució).</p> <p>LESRPE i CEEA (Llistat d'Espècies Silvestres en Règim de Protecció Especial i Catàleg Espanyol d'Espècies Amenaçades). Reial decret 139/2011, de 4 de febrer. S'assenyalen (☒) les espècies incloses en el LESRPE i la categoria d'amenaça en el cas de ser present en el CEEA (E: En perill d'extinció; VU: Vulnerable).</p> <p>CATÀLEG BALEAR (Catàleg Balear d'Espècies amenaçades i d'Especial Protecció). Decret 75/2005, de 8 de juliol (E: En perill d'extinció; XA: Sensible a l'Alteració del seu Hàbitat; VU: Vulnerable; IE: Interès Especial; RPE: Règim de Protecció Especial; EP: D'Especial Protecció).</p>								

La presència del falcó pelegrí en la ZEC/ZEPA ES0000242 Illots de Santa Eulària, Rodona i es Canar està contrastada per fonts diverses (BAT, CIBA i OTR):

- García, D. 2005. Efectius reproductors i productivitat del falcó pelegrí *Falco peregrinus brookeii* a les Illes Pitiüses (Balears). *Anuari ornitològic dels Balears* 20, 19-24.

D'altra banda, la presència del corb marí en la ZEC/ZEPA ES0000242 Illots de Santa Eulària, Rodona i es Canar està contrastada per fonts diverses (BAT, CIBA i OTR):

- García, D. 2006. Cens i productivitat de la població reproductora del corb marí (*Phalacrocorax aristotelis desmarestii*) a les Illes Pitiüses. 2005. Informe inèdit. GEN/GOB- Eivissa. Direcció General de Caça, Protecció d'Espècies i Educació Ambiental. Conselleria de Medi Ambient. Govern de les Illes Balears.

La presència d'aus nidificants al sòl com és el cas de la terrol·la capelluda (*Galerida theklae*), el xebel·lí (*Burhinus oedicnemus*) o el cap d'olla (*Caprimulgus europaeus*) no està recollida en bibliografia o bases de dades oficials. Així i tot, a causa de les similars condicions de l'illot de Tagomago amb d'altres illots d'Eivissa i a la semblança amb zones situades front l'illa de Tagomago, es considera aquest hàbitat òptim per a albergar aquestes espècies. Per aquest motiu, cal contrastar la presència d'aquestes espècies en l'àmbit del pla de gestió. En el cas que es verifiqui la seva presència, s'hauran d'incloure en l'apartat 3.2 del FND de l'espai.

La presència de concentracions de *Calonectris diomedea*, *Gulosus aristotelis desmarestii*, *Ichthyaelus audouinii* i *Puffinus mauretanicus* que empren com a zona de descans i alimentació l'àmbit de la ZEC ES5310107 Àrea marina de Tagomago està contrastada pel cos d'Agents de Medi Ambient i experts locals (OTR).

2.4. ELEMENTS CLAU O OBJECTES DE GESTIÓ

Entre tots els elements objecte de conservació considerats s'han prioritzat com a elements clau els hàbitats d'interès comunitari i les espècies en règim de protecció especial de l'àmbit i que requereixen una atenció especial o que representen els valors que caracteritzen el lloc, pels quals va ser designat LIC. Per a aquests elements es proposen objectius generals de conservació, que comporten mesures associades per al seu compliment.

Els criteris de selecció adoptats en aquestes ZEC per als elements clau han estat els següents:

- Hàbitats o espècies la presència de les quals en el lloc sigui molt significativa i rellevant per a la seva conservació en el conjunt de la Xarxa Natura 2000 a escala regional, estatal i comunitària, i l'estat desfavorable de la qual de conservació requereixi l'adopció de mesures actives de gestió.
- Hàbitats o espècies sobre els quals existeixi informació tècnica o científica que puguin estar, o arribar a estar si no s'adopten mesures que ho evitin, en un estat desfavorable, així com aquelles que siguin bons indicadors de la salut de grups taxonòmics, ecosistemes o pressions sobre la biodiversitat, i que per això requereixin un esforç específic de monitoratge.
- Processos ecològics i dinàmiques d'interès que engloben als hàbitats i espècies d'interès comunitari i/o regional presents en la ZEC.

Els elements clau designats són:

Taula 8.- Elements clau i justificació.

ELEMENT CLAU	JUSTIFICACIÓ
<p>PRADERIES DE FANERÒGAMES MARINES: Praderies de Posidonia (<i>Posidonia oceanica</i>) (Codi UE 1120*) Bancs de sorra coberts permanentment per aigua marina poc profunda (Bancals sublitorals) (Codi UE 1110)</p>	<p>Les funcions ecològiques i els serveis ambientals que presten les prades de fanerògames marines són directament proporcionals a la superfície que ocupen. La degradació de les prades de posidònia –formadora de l'hàbitat prioritari 1120- pot autoaccelerar-se amb la pèrdua de cobertura i densitat de feixos, el que resulta de gran rellevància si es té en compte la lentitud de colonització de l'espècie, requerint dècades i, fins i tot, segles per a recuperar una àrea perduda. Des del punt de vista de la gestió, la forma més eficaç de conservar les prades és evitar la seva destrucció i pèrdua.</p> <p>Una altra fanerògama marina és la <i>Cymodocea nodosa</i> -formadora de l'hàbitat 1110-, sola o amb una certa cobertura d'altres espècies de fanerògames i algues, fixen les acumulacions de sediment de zones succintes, calmades, i resguardades pròximes a la costa, per la qual cosa estan sotmeses de forma més intensa a les pressions i amenaces derivades de les activitats humanes originades en la costa.</p>
<p>ROQUISSARS MARINS I MATOLLARS HALÒFILS: Penya-segats amb vegetació de les costes mediterrànies amb <i>Limonium</i> spp. endèmics (Codi UE 1240) Matollars halòfils mediterranis i termoatlàntics (<i>Sarcocornetea fruticosae</i>) (Codi UE 1420)</p>	<p>Els penya-segats amb vegetació de les costes contribueixen a l'equilibri de les àrees litorals i l'harmonia entre la dinàmica del medi físic (factors modeladors o d'erosió marins i subaeris) i la biocenosi dels ecosistemes desenvolupats.</p> <p>Els matollars halòfils mediterranis són formacions compostes, principalment, per quenopodiàcies llenyoses perennes de sòls salins litorals o interiors. Al seu torn, solen estar acompanyades per gramínies i lleguminoses nitròfiles amb interès farratger. Les espècies perennes tenen gran importància com a factors estructurals perquè possibiliten l'establiment de les espècies anuals. En mitjans costaners, es desenvolupen en marenys i saladars que poden tenir una lleu influència mareal; mentre que a l'interior se situen en les vores de llacunes salobres i tolles endorreiques, on sofreixen una forta influència per les variacions hídriques.</p>
<p>ALL DE GROS <i>Allium grosii</i> (1847)</p>	<p>S'escau incrementar el nivell de coneixement sobre les seves poblacions en la ZEC/ZEPa ES0000082 Tagomago per a poder garantir, si es considera necessari, la seva protecció enfront del calcigament i la freqüentació de persones o la potencial obertura de nous camins i infraestructures.</p>
<p>ORQUÍDIA PIRAMIDAL <i>Anacamptis pyramidalis</i> (6302)</p>	
<p>DIPLLOTAXIS <i>Diplotaxis ibicensis</i> (1486)</p>	
<p>TORTUGA BABAUA <i>Caretta caretta</i> (1224)</p>	<p>La tortuga babaua és una espècie cosmopolita d'àmplia distribució present en aigües temperades, tropicals i subtropicals dels oceans Atlàntic, Índic i Pacífic, i en la mar Mediterrània, on és molt comuna. Encara que els espais objecte de gestió han estat designats per a, entre altres objectius, protegir aquesta espècie, es tracta d'àrees insuficients que</p>

ELEMENT CLAU	JUSTIFICACIÓ
	<p>poden no resultar útils per a la seva conservació pel fet que la franja marítima que abasten és molt limitada, resultant ineficaç per ella sola per a protegir una part significativa de la població balear. No obstant això, aquest espai marí confina amb altres àrees marines Xarxa Natura 2000 (LIC i ZEPA) pel que s'han de desenvolupar mesures coherents en tots aquests espais que garanteixin la protecció efectiva de l'espècie.</p> <p>A més de ser una espècie d'interès comunitari prioritària, està catalogada com a vulnerable pel Catàleg Espanyol d'Espècies Amenaçades, i considerada com una espècie en perill a nivell mundial, nacional i autonòmic, en aquest últim cas segons el Llibre Vermell dels vertebrats de les Illes Balears.</p>
<p>DOFÍ MULAR <i>Tursiops truncatus</i> (1349)</p>	<p>El dofí mular és una espècie cosmopolita àmpliament distribuïda en aigües temperades i tropicals de tot el món, trobant-se present en mars tancades com la mar Negra o el Mediterrani.</p> <p>L'espècie està catalogada com a vulnerable en el Catàleg Espanyol d'espècies amenaçades, i considerada com una espècie vulnerable a nivell estatal, per a la seva població mediterrània, i a nivell autonòmic, segons el Llibre Vermell dels vertebrats de les Illes Balears.</p> <p>Per a protegir aquesta espècie es requereix de la Xarxa Natura 2000 íntegrament que permetin desenvolupar mesures coherents que garanteixin la protecció efectiva de l'espècie.</p> <p>Els principals factors d'amenaça de l'espècie a nivell mundial són la degradació de l'hàbitat, a causa del desenvolupament turístic, els dragatges, l'arrossegament del fons, la contaminació química (per DDT, PCB, metalls pesants), la interacció amb activitats pesqueres (captures directes o accidentals en arts de pesca, els conflictes amb diverses pesqueres artesanals-agressions, etc.), la sobreexplotació dels recursos tròfics de l'espècie, la mala praxi en l'observació de cetacis amb finalitats turístiques o comercials (fustigació) i la contaminació acústica.</p>
<p>SARGANTANA PITIÜSA <i>Podarcis pityusensis</i> (1252)</p>	<p>Endèmica de les Illes Balears, aquesta espècie presenta una situació que podríem qualificar de satisfactòria a Eivissa i Formentera, on ocupa tot tipus d'hàbitats, però és especialment abundant en les zones costaneres amb vegetació arbustiva o zones rocoses. Les principals pressions i amenaces a les quals ha de fer front aquesta espècie corresponen a l'alteració del seu hàbitat per causes antròpiques (canvis d'usos del sòl, sobrefreqüentació, desenvolupament urbanístic,...), translocacions d'individus d'unes poblacions a altres degudes a</p>

ELEMENT CLAU	JUSTIFICACIÓ
	l'home, introducció de competidors i introducció de depredadors, entre els quals destaca la presència de serps des de l'illa d'Eivissa, que podrien accedir fàcilment als illots.
ENGANYAPASTORS COALLARGA <i>Curruca balearica</i> (A301)	És una espècie endèmica de les Illes Balears que figura en el Llistat d'Espècies Silvestres en Règim de Protecció Especial. És un bon indicador de l'estat de conservació de l'hàbitat de matoll de zones costaneres on viu.
AUS MARINES <i>Calonectris diomedea</i> (A010) <i>Hydrobates pelagicus melitensis</i> (A014) <i>Ichtyaetus audouinii</i> (A181) <i>Puffinus mauretanicus</i> (A384) <i>Gulosus aristotelis desmarestii</i> (A392)	<p>Les aus marines són les que es troben en una situació de conservació més desfavorable en la zona. Estan incloses en l'Annex I de la Directiva Aus i formen part del Catàleg Espanyol d'Espècies Amenaçades: <i>Puffinus mauretanicus</i> com En Perill d'Extinció i <i>Calonectris diomedea</i>, <i>Ichtyaetus audouinii</i> i <i>Gulosus aristotelis</i> com a vulnerables.</p> <p>Aquestes espècies compten amb el Pla Lilford de recuperació i conservació de les aus marines amenaçades de les Illes Balears.</p> <p>Atès que les illes i illots objecte de gestió presenten una superfície relativament reduïda i que, en el cas de Tagomago (ES0000082), compta amb un ús turístic i recreatiu relativament important, ha de realitzar-se un seguiment de les seves poblacions, i estudiar la influència de les activitats antròpiques a l'illa i, en el seu cas, limitar-les, per a poder compatibilitzar-les amb la conservació d'aquestes espècies.</p> <p>Entre les amenaces, cal fer esment especial a la depredació d'ous i polls per part de rates, la qual cosa sembla especialment greu en el cas de <i>Puffinus mauretanicus</i>.</p>
AUS RUPÍCOLES <i>Falco eleonora</i> (A100) <i>Falco peregrinus</i> (A103)	A les Illes Balears, les principals pressions i amenaces que planen sobre aquests rapinyaires tenen a veure amb la mortalitat no natural d'exemplars adults, bàsicament per caça il·legal i col·lisió en línies elèctriques. Les activitats turístiques, esportives o recreatives en les seves àrees de reproducció també són un important factor limitant per a l'espècie. La bioacumulació de contaminants o les interferències amb les pràctiques colomòfiles (concursos de coloms missatgers), són altres factors a tenir en compte.

2.5. ESTAT DE CONSERVACIÓ, PRESSIONS I AMENACES DELS ELEMENTS CLAU

Per a cada element clau designat en l'apartat 2.4. – Elements clau per a la gestió, es presenta a continuació l'estat actual de conservació i la seva avaluació, així com les pressions i amenaces del mateix que determinaran les directrius, les actuacions i les regulacions a establir en el pla de gestió.

La valoració global de l'estat de conservació dels elements clau s'ha realitzat a partir de la millor informació existent. En cas de produir-se alguna contradicció que dificultés la valoració, en el marc de la cautela, s'ha optat per l'estat menys favorable.

La informació relativa a pressions i amenaces (codificació segons la Decisió d'Execució de la Comissió 2011/484/UE, d'11 de juliol de 2011 i que figura en els FND), es resumeix en forma de taules que figuren a continuació. En aquestes taules apareixen en vermell les pressions actuals, i en taronja, les amenaces previstes.

Adicionalment, es presenta en altres taules la tendència de l'estat de conservació per als hàbitats que integren l'element clau a curt i llarg termini segons l'Informe de les Illes Balears sobre l'aplicació de l'article 17 de la Directiva Hàbitats per al període 2013-2018 elaborat per la Conselleria de Medi Ambient i Territori del Govern de les Illes Balears. En aquestes taules s'indiquen en blau les positives, en verd les estables, en marró les fluctuants i en groc les negatives.

També es presenta informació de la tendència de l'estat de conservació per a les espècies que integren l'element clau a curt i llarg termini segons les dades que aporta l'últim informe espanyol elaborat en compliment de l'Art. 17 de la Directiva Hàbitats.

PRADERIES DE FANERÒGAMES MARINES (*Posidonia oceanica* i *Cymodocea nodosa*)

Les praderies de posidònia ocupen el 55,45% de la superfície total de l'àrea del pla, estant representades en les seves tres ZEC. En l'àmbit marí del pla de gestió (ES0000082 Tagomago i ES0000242 Illots de Santa Eulària, Rodona i es Canar) aquest hàbitat s'estén àmpliament des del límit costaner fins als 50-60 metres de profunditat, conformant una praderia contínua.

La superfície, estructura i funcions específiques es consideren favorables en tots els casos. L'estructura de l'hàbitat de praderia de posidònia encaixa amb el model de zonació característic, relacionat amb el gradient de lluminositat.

L'estructura dels hàbitats de fanerògames marines és la d'un herbassar que alberga una important ictiofauna i juga un paper fonamental en l'estabilitat de les platges.

En l'àmbit del pla l'estat de conservació dels hàbitats que integren l'element clau és favorable. Les pressions més importants estan relacionades amb activitats de fondeig, els abocaments a la mar, la invasió de macroalgues al·lòctones, l'eliminació de sediments i la modificació dels corrents marins.

Les amenaces i pressions al que està sotmès l'element clau són les següents:

Taula 9.-Pressions i amenaces sobre les praderies de fanerògames marines.

Codi UE	Descripció	Pressió	Amenaça
C01.01	Extracció de sorra i grava		

C02	Prospecció i extracció de petroli o gas		
D02.01.02	Línies de serveis públics i de serveis. Cablejat i canonades submarines.		
D03.01	Zones portuàries		
D03.03	Construccions marines		
E03.04.01	Aportació d'àrids en el litoral/ enriquiment sedimentari N/A en platges		
F01	Aqüicultura		
F02	Pesca i recol·lecció de recursos aquàtics		
F02.02	Pesca professional activa		
F02.02.01	Arrossegament bentònic, de fondo		
F02.03	Pesca recreativa		
G01	Esports a l'aire lliure, activitats d'oci, activitats recreatives organitzades		
G01.07	Submarinisme, busseig		
G05.03	Alteració fons marí per fondejo embarcacions (danys mecànics produïts per l'ancoratge i amarrament)		
H03	Contaminació de les aigües marines		
H03.01	Abocament d'hidrocarburs al mar		
H05.01	Escombraries i residus sòlids		
I01	Espècies al·lòctones invasores (macroalgues invasores)		
J02.02	Eliminació de sediments		
J02.05.01	Modificació de flux d'aigua (corrents marins)		
J02.12.01	Obres de defensa de la mar o la costa		
J03.01	Disminució o pèrdua de les característiques específiques d'un hàbitat		
M01	Canvi climàtic. Canvi en condicions abiòtiques		
M02.01	Canvi climàtic. Canvi en condicions biòtiques. Canvi i alteració de l'hàbitat		

Segons les dades que aporta l'Informe de les Illes Balears sobre l'aplicació de l'article 17 de la Directiva Hàbitats per al període 2013-2018 elaborat per la Conselleria de Medi Ambient i Territori del Govern de les Illes Balears, el rang, l'àrea ocupada per l'hàbitat, l'estructura i funcions específiques, les perspectives de futur i l'estat de conservació dels dos hàbitats que integren l'element clau són favorables; i la tendència general de l'estat de conservació és estable.

No obstant això, a llarg termini s'estima una tendència negativa, decreixent. Algunes publicacions científiques (Jordà, G., et al 2012; Marbà, N. & Duarte, C. M. 2010) assenyalen que, a conseqüència del canvi global degut principalment a l'augment de la temperatura de les aigües del Mediterrani, es produirà una "extinció funcional" de les praderies de *Posidonia oceanica* a mitjan segle XXI. S'estima que les praderies perdran el 90% de la seva densitat en 40 anys.

ROQUISSARS MARINS I MATOLLARS HALÒFILS

Els hàbitats 1240 i 1420 ocupen el 0,22% de la superfície total de l'àrea del pla de gestió. El 1240 és present en les ZEC ES0000082 i ES0000242 (en els quals s'estima

que cadascun ocupa una superfície de l'1% del total), mentre que el 1420 només ho està en la ZEC ES0000082, ocupant una superfície aproximada de l'1%.

La superfície, estructura i funcions específiques es consideren favorables en tots els casos.

L'estat de conservació dels hàbitats que integren l'element clau és favorable en el 1420 i negatiu en el 1240. Malgrat les nombroses i variades amenaces considerades, l'única pressió estimada és el calcigament.

Les amenaces i pressions al que està sotmès l'element clau són les següents:

Taula 10.-Pressions i amenaces sobre els roquissars marins i matollars halòfils.

Codi UE	Descripció	Pressió	Amenaça
A01	Cultius		
D01.01	Sendes, pistes, carrils bici, etc.		
D03.01	Zones portuàries		
E03.03	Abocaments de residus inerts		
F04.02	Recol·lecció de fongs, líquens, baies, etc.		
G01.02	Senderisme, equitació i vehicles no-motoritzats		
G01.03	Vehicles motoritzats (motos i quads)		
G05.01	Compactació per calcigament		
H03.03	Contaminació marina		
I01	Espècies al·lòctones invasores		
J01	Incendis i extinció d'incendis		
J02.12.01	Obres de defensa del mar o la costa		
K01.01	Erosió		

Segons les dades que aporta l'Informe de les Illes Balears sobre l'aplicació de l'article 17 de la Directiva Hàbitats per al període 2013-2018 elaborat per la Conselleria de Medi Ambient i Territori del Govern de les Illes Balears el rang, l'àrea ocupada per l'hàbitat, l'estructura i funcions específiques, les perspectives de futur i l'estat de conservació dels dos hàbitats que integren l'element clau són favorables. Sent la tendència general de l'estat de conservació dels dos hàbitats estable.

TORTUGA BABAUÀ

La informació sobre l'espècie a les Illes Balears és insuficient. La població i les perspectives futures són desconegudes.

Entre les principals pressions s'inclouen diverses activitats pesqueres i els esports nàutics. Les amenaces i pressions al que està sotmès l'element clau són les següents:

Taula 11.-Pressions i amenaces sobre la tortuga babauà

Codi UE	Descripció	Pressió	Amenaça
F02.01.02	Pesca professional. Xarxes i arts de fons		
F02.01.04	Pesca professional. Palangre pelàgic		
G01.01.01	Esports nàutics motoritzats		

G05.11	Mort o dany per col·lisió		
H03.03	Macro-contaminació marina (bosses de plàstic, espumes de poliestirè).		

Segons les dades que aporta el Resum dels resultats de l'Informe de l'article 17 de la Directiva Hàbitats (Sexenni 2013-2018) referit a espècies, a nivell estatal el rang geogràfic de l'espècie és desfavorable-dolent, i l'estat de la població, l'estat de l'hàbitat i les perspectives futures són desconegudes per a l'espècie; pel que el seu estat global de conservació es considera desconegut.

DOFÍ MULAR

La informació sobre l'espècie a les Illes Balears és insuficient. La població i les perspectives futures són desconegudes.

Entre les principals pressions es troben diverses activitats pesqueres, recreatives i la contaminació química (per DDT, PCB, metalls pesants, plàstics) i acústica.

Les amenaces i pressions al que està sotmès l'element clau són les següents:

Taula 12.-Pressions i amenaces sobre el dofí mular

Codi UE	Descripció	Pressió	Amenaça
D03.02	Rutes de navegació		
F01.01	Aqüicultura marina intensiva		
F02.01.02	Pesca professional. Xarxes i arts de fons		
F02.02.01	Pesca professional. Arrossegament bentònic o de fons		
G01	Esports a l'aire lliure i activitats d'oci, activitats recreatives		
G02.09	Observació d'espècies silvestres		
G04.01	Maniobres militars		
G05.11	Mort o lesions per col·lisió		
H03.02.01	Contaminació per composts no sintètics		
H03.02.02	Contaminació per composts sintètics		
H03.03	Macro-contaminació marina (bosses de plàstic, espumes de poliestirè).		
H06.01	Contaminació acústica		
H06.05	Exploració sísmica, explosions		
J03.01	Reducció o pèrdua de característiques de l'hàbitat		
J03.01.01	Reducció de la disponibilitat de preses		
M01.01	Canvi climàtic. Canvis de temperatura (ex.: augment de la temperatura i temperatures extremes)		

Segons les dades que aporta l'últim informe espanyol elaborat en compliment de l'art. 17 de la Directiva Hàbitats (2013-2018), el rang geogràfic de l'espècie és desfavorable-dolent, i l'estat de la població, l'estat de l'hàbitat i les perspectives futures són desconegudes per a l'espècie; pel que el seu estat global de conservació es considera desconegut.

SARGANTANA PITIÜSA

Podarcis pityusensis ocupa els illots de Tagomago, Illa de Santa Eulària, Illa Rodona i Illa des Canar, on s'han identificat fins a tres subespècies endèmiques, diferenciades de l'illa d'Eivissa: *Podarcis pityusensis tagomagensis* a l'illa de Tagomago (ZEC/ZEPA ES0000082); *P. pityusensis canensis* a l'illa d'Es Canar (ZEC/ZEPA ES0000242); *P. pityusensis redonae* a Illa Llarga i Rodona (ZEC/ZEPA ES0000242).

La conservació de l'hàbitat i l'estat de conservació de les poblacions dels illots de Santa Eulària és excel·lent. En canvi, a Tagomago la seva densitat és molt inferior, i el seu hàbitat pot haver-se alterat per la presència de rates. A més, a Tagomago es detecta com a pressió la introducció d'espècies al·lòctones depredadores com els gats. En tot l'àmbit terrestre del pla de gestió existeix el risc d'entrada, via marina, d'altres depredadors invasors com els ofidis, provinents de l'illa d'Eivissa (nedant). La presència de residus orgànics procedents de l'habitatge, és un altre factor de pressió que modifica el comportament dels animals.

Les amenaces i pressions al que està sotmès l'element clau són les següents:

Taula 13.-Pressions i amenaces sobre la sargantana pitiüsa

Codi UE	Descripció	Pressió	Amenaça
D03.01	Àrees portuàries		
F03.02.01	Captura d'animals (insectes, rèptils, amfibis)		
F05.06	Captures de col·leccionistes		
G05.01	Calcigament		
H05.01	Residus urbans		
I01	Espècies invasores i espècies al·lòctones		
J03.01	Reducció o pèrdua de característiques de l'hàbitat		
K03.04	Depredació		
K03.06	Antagonisme amb animals domèstics		

Segons les dades que aporta el Resum dels resultats de l'Informe de l'article 17 de la Directiva Hàbitats (Sexenni 2013-2018) referit a espècies¹⁹, a nivell estatal el rang geogràfic, l'estat de la població, l'estat de l'hàbitat i les perspectives futures de l'espècie són favorables; pel que el seu estat de conservació es considera favorable.

ENGANYAPASTORS COALLARGA

En l'àmbit territorial del pla de gestió, l'espècie *Curruca balearica* –endèmica de les Illes Balears– es troba com a sedentària. En l'illot de Tagomago es distribueix per tot, exceptuant els penya-segats.

Les principals pressions i amenaces existents sobre l'espècie tenen a veure amb la pèrdua i transformació del seu hàbitat per l'extensió de monocultius, la destrucció de fites i tanques i la pèrdua de matoll. L'ús de plaguicides, herbicides i fertilitzants afecta negativament a la reproducció i redueix l'abundància de preses. Els incendis

¹⁹ https://www.miteco.gob.es/es/biodiversidad/temas/espacios-prottegidos/resumeninformeart17especies_tcm30-508539.pdf

l'afecten negativament a curt termini, però també ajuden a mantenir o crear hàbitats nous per a l'espècie.

Les amenaces i pressions al que està sotmès l'element clau són les següents:

Taula 14.-Pressions i amenaces sobre l'enganyapastors coallarga

Codi UE	Descripció	Pressió	Amenaça
A07	Agricultura. Ús de biocides, hormones i substàncies químiques		
J01	Extinció d'incendis i foc		
J03.01	Reducció o pèrdua de característiques d'hàbitat		

Segons les dades que aporta el Resum dels resultats de l'Informe de l'article 12 de la Directiva Aus (Sexenni 2013-2018)²⁰, la tendència de la població i de l'àrea de distribució a curt termini al Mediterrani és estable, i a llarg termini desconeguda.

AUS MARINES

En l'àmbit territorial del pla de gestió, les espècies *Hydrobates pelagicus*, *Ichtyaetus audouinii* i *Gulosus aristotelis desmarestii* presenten superfícies i hàbitats favorables.

Calonectris diomedea nidifica en els penya-segats situats en els dos terços septentrionals de l'Illa Llarga (ES0000242), i potencialment podria fer-ho en els de Tagomago (ES0000082). Encara que està citada en el FND de l'espai ES0000082 Tagomago com a reproductora, la informació científica de referència contradiu aquesta informació. Cap dels treballs realitzats fins avui ha constatat la seva presència com a reproductora en aquest illot. Per tant, la informació del FND haurà de revisar-se. La informació contradictòria respecte a la població, així com les seves negatives perspectives de futur fan que es consideri com en mal estat de conservació.

Puffinus mauretanicus apareix associada a la costa i medi marí de l'espai ES0000082 Tagomago, on es troba una important colònia composta per un mínim de 92 parelles reproductores que nidifiquen al llarg de la costa, en un total de 22 localitzacions (Serapio et al., 2016). Donada la tendència regressiva que es constata en les seves poblacions a nivell balear i mundial, es considera en mal estat de conservació.

Les principals pressions i amenaces que planen sobre aquestes espècies són compartides, en molts casos, per totes aquestes aus marines. Tenen a veure, bàsicament, amb la presència de rates en les colònies, la depredació per espècies introduïdes naturalitzades, com els gats, i la presència humana en les colònies o prop d'elles. A més, s'ha de tenir en compte la mortalitat accidental per arts de pesca, sent el palangre (superficial i de fons) l'art que més les afecta, produint alts nivells de mortalitat en exemplars adults. La contaminació lumínica, la contaminació de les aigües o la disminució dels estocs de les seves principals preses també són

20 https://www.miteco.gob.es/es/biodiversidad/temas/conservacion-de-especies/resumeninformeart12_tcm30-508537.pdf

amenaces que han de ser considerades.

Les amenaces i pressions al que està sotmès l'element clau són les següents:

Taula 15.-Pressions i amenaces sobre les aus marines

Codi UE	Descripció	Pressió	Amenaça
C03.03	Parcs eòlics marins		
F02.01.03	Palangre demersal		
F02.01.04	Palangre pelàgic		
F02.02.01	Arrossegament de fons		
G01	Esports a l'aire lliure i activitats de lleure, activitats recreatives		
H03	Contaminació marítima		
H03.01	Vessaments d'olis al mar		
H06.02	Contaminació lumínica		
I01	Espècies al·lòctones invasores		
I02	Espècies natives problemàtiques		
J03.01	Reducció o pèrdua de característiques de l'hàbitat		
J03.01.01	Reducció de la disponibilitat de preses		
K03.04	Depredació		

Segons les dades que aporta el Resum dels resultats de l'Informe de l'article 12 de la Directiva Aus (Sexenni 2013-2018)²¹, la tendència per a les diferents espècies és la següent:

Taula 16.-Estat de conservació de les espècies d'aus associades als hàbitats marins presents.

Espècies	Curt termini	Llarg termini
A010 <i>Calonectris diomedea</i>	Desconeguda	Desconeguda
A014 <i>Hydrobates pelagicus</i>	Desconeguda	Desconeguda
A181 <i>Ichtyaetus audouinii</i>	Decreixent	Creixent
A384 <i>Puffinus mauretanicus</i>	Decreixent	Decreixent
A392 <i>Gulosus aristotelis desmarestii</i>	Desconeguda	Desconeguda

Encara que només es pot considerar decreixent la tendència a curt i llarg termini d'A384, i a curt termini d'A181, hi ha un elevat grau de desconeixement a A010, A014 i A392 tant a curt com a llarg termini. Només es pot considerar creixent la tendència de llarg termini A181.

AUS RUPÍCOLES

Falco eleonorae i *Falco peregrinus* presenten estats favorables de superfície, i hàbitat a Tagomago, cosa que juntament amb les seves bones perspectives futures fa que es considerin en estat de conservació favorable. No obstant això, les activitats

²¹ https://www.miteco.gob.es/ca/biodiversidad/temas/conservacion-de-especies/resumeninformeart12_tcm30-508537.pdf

recreatives i turístiques de l'illa, especialment l'accés en helicòpter, poden tenir un impacte negatiu a les poblacions.

Les principals pressions i amenaces que planen sobre les espècies a les Illes Balears tenen a veure amb la mortalitat no natural d'exemplars adults bàsicament per caça il·legal i col·lisió en línies elèctriques, les molèsties derivades del turisme (especialment des d'embarcacions), o els espolis per obtenir aus de falconeria. Les activitats esportives o recreatives en àrees de reproducció també suposen un factor limitant important per a l'espècie. La bioacumulació de contaminants, la interferència amb les activitats columbòfiles, la depredació i la pèrdua de posades per rates (*Rattus rattus*) i, més rarament, per la gavina (*Larus michahellis*), són altres aspectes a tenir en compte.

Les amenaces i les pressions a què està sotmès l'element clau són les següents:

Taula 17.-Pressions i amenaces sobre les aus rupícoles

Codi UE	Descripció	Pressió	Amenaça
C03.03	Parcs eòlics		
F03.02.02	Espoli d'ous en nius		
G01	Esports a l'aire lliure i activitats de lleure, activitats recreatives		
G05.11	Mort o lesions per col·lisió		
H06.01	Contaminació acústica		
I01	Espècies al·lòctones invasores		
K03.04	Depredació		
M02.01	Canvi i alteració de l'hàbitat		

Segons les dades que aporta el Resum dels resultats de l'Informe de l'article 12 de la Directiva Aus (Sexenni 2013-2018)²², la tendència per a les diferents espècies és la següent:

Taula 18.-Estat de conservació de les espècies d'aus rupícoles presents a les ZEC

Espècies	Curt termini	Llarg termini
A100 <i>Falco eleonora</i>	Creixent	Creixent
A103 <i>Falco peregrinus</i>	Estable	Creixent

La tendència a curt i llarg termini d'A100 i a llarg termini d'A103 es consideren creixents. Mentre que a curt termini A103 és estable.

ALL DE GROS

En l'àmbit del pla de gestió, l'espècie apareix únicament a Tagomago (ES0000082). Es desconeixen tots els paràmetres que permeten la valoració del seu estat de conservació, per la qual cosa aquest es considera desconegut.

L'única amenaça que es considera seria el pasturatge.

²² https://www.miteco.gob.es/ca/biodiversidad/temas/conservacion-de-especies/resumeninformeart12_tcm30-508537.pdf

Taula 19.-Pressions i amenaces sobre les aus rupícoles

Codi UE	Descripció	Pressió	Amenaça
A04.01	Pasturatge		

Segons les dades que aporta el darrer informe espanyol elaborat en compliment de l'art.17 de la Directiva Hàbitats, la tendència de l'espècie i el seu hàbitat a la Mediterrània és desconeguda.

ORQUÍDIA PIRAMIDAL

A l'àmbit del pla de gestió, l'espècie apareix únicament a Tagomago (ES0000082). Es desconeixen tots els paràmetres que permeten la valoració del seu estat de conservació, per la qual cosa aquest es considera desconegut.

Les amenaces a què està sotmès l'element clau són les següents:

Taula 20.-Pressions i amenaces sobre l'orquídia piramidal

Codi UE	Descripció	Pressió	Amenaça
D01.01	Camins, pistes i vies de ciclisme		
F04	Eliminació, recol·lecció de plantes silvestres		
G01	Esports i activitats a l'aire lliure		
G05.01	Calcigament		
G05.04	Vandalisme		
I01	Espècies al·lòctones invasores		
M01.02	Sequera, menors precipitacions		

Segons les dades que aporta el darrer informe espanyol elaborat en compliment de l'art.17 de la Directiva Hàbitats, la tendència de l'espècie i el seu hàbitat a la Mediterrània és desconeguda.

DIPILOTAXIS

A l'àmbit del pla de gestió, l'espècie apareix únicament a Tagomago (ES0000082).

Tot i que les dades sobre la seva població són insuficients, l'estat favorable de l'hàbitat de l'espècie i de les seves perspectives futures fan que es consideri com a estat de conservació favorable.

No es detecten pressions considerables, i les amenaces que planen sobre aquesta espècie tenen a veure amb l'ús de pesticides, la urbanització i el desenvolupament d'infraestructures.

Taula 21.-Pressions i amenaces sobre diplotaxis

Codi UE	Descripció	Pressió	Amenaça
D01.01	Camins, pistes per a bicicletes		
D01.02	Camins i vies per a vehicles motoritzats		
J03.01	Reducció o pèrdua de característiques de l'hàbitat		
L09	Foc		

Segons les dades que aporta el darrer informe espanyol elaborat en compliment de l'art.17 de la Directiva Hàbitats, la tendència de l'espècie a la Mediterrània és favorable.

3. OBJECTIUS I MESURES DE GESTIÓ

La Llei 42/2007, de 13 de desembre, del patrimoni natural i de la biodiversitat, defineix com a objectiu de conservació d'un lloc aquells "nivells poblacionals de les diferents espècies, així com la superfície i la qualitat dels hàbitats que ha de tenir un espai per a aconseguir un estat de conservació favorable". En conseqüència, els objectius contemplats en el present instrument de gestió s'orienten al manteniment o, en el seu cas, al restabliment, a un estat de conservació favorable, dels hàbitats i espècies que justifiquen la inclusió dels espais ES0000082 Tagomago, ES0000242 Illots de Santa Eulària, Rodona i es Canar i ES5310107 Àrea marina de Tagomago en la Xarxa Natura 2000.

En molts casos, s'ha posat de manifest que no existeix el nivell de coneixement suficient sobre uns certs tipus d'hàbitats o espècies d'interès comunitari com per a poder concretar la superfície o els nivells poblacionals que s'han d'aconseguir o mantenir en els espais objecte de gestió per a garantir un estat de conservació favorable. No obstant això, el diagnòstic de les pressions i amenaces elaborat, permet orientar la major part dels objectius de conservació a fi de minimitzar l'afecció negativa que aquestes pressions i amenaces exerceixen o poden exercir sobre ells.

3.1. OBJECTIUS I DIRECTRIUS

Es plantegen els següents objectius generals, orientats principalment a preservar el funcionament dels ecosistemes i la dinàmica natural dels hàbitats, a frenar les pressions que amenacen la conservació, millorar el coneixement dels hàbitats i espècies i a difondre els valors dels espais, tot això millorant la coordinació interadministrativa:

1. Incrementar el nivell de coneixement per a la millora efectiva de l'estat de conservació dels tipus d'hàbitats i les espècies d'interès comunitari, afavorint línies de recerca que permetin aprofundir en aquest coneixement.
2. Afavorir la recuperació a un estat de conservació favorable dels tipus d'hàbitats i les espècies Natura 2000 que el requereixin, en coherència amb les estratègies de conservació o plans de maneig aprovats fins avui, amb la finalitat de mantenir o millorar els valors de referència de cada element clau.

Així mateix, es defineixen els següents objectius de conservació específics per a cadascun dels elements clau, partint dels actuals valors de referència:

Taula 22.- Valors de referència i objectius específics de conservació per als elements clau

ELEMENT CLAU		VALOR DE REFERÈNCIA	OBJECTIU ESPECÍFIC
PRADERIES DE FANERÒGAMES MARINES:	Bancs de sorra coberts permanentment per aigua marina, poc profunda (Codi UE 1110)	Sense dades	Determinar la superfície ocupada pel HIC
	Praderies de posidònia (<i>Posidonium oceanicae</i>) (Codi UE 1120*)	ES0000082 - 345,24 ha ⁽¹⁾ ES0000242 - 69,19 ha ⁽¹⁾ ES5310107 - 345,14ha ⁽¹⁾	Determinar la superfície ocupada pel HIC
COMUNITATS HALÒFILES I DE LITORAL:	Penya-segats amb vegetació de les costes mediterrànies amb <i>Limonium</i> spp. endèmics (Codi UE 1240)	ES0000082 - 5,54 ha ⁽¹⁾ ES0000242 - 0,70 ha ⁽¹⁾	Determinar la superfície ocupada pel HIC
	Matollars halòfils mediterranis i termoatlàntics (<i>Sarcocornetea fruticosae</i>) (Codi UE 1420)	ES0000082 - 5,54 ha ⁽¹⁾	Determinar la superfície ocupada pel HIC
<i>DIPLLOTAXIS IBICENSIS</i>		ES0000082 - 1180 exemplars ES0000242 - >500 exemplars (Illa Sta. Eulària) ⁽²⁾	Manteniment
<i>ALLIUM GROSII</i>		ES0000082 >1300 exemplars ⁽²⁾	Manteniment
<i>ANACAMPTIS PYRAMIDALIS</i>		No censada	Determinar la superfície ocupada per l'espècie
DOFÍ MULAR:	<i>Tursiops truncatus</i> (M1349)	108 individus censats a les costes de Pitiüses ⁽³⁾	Manteniment
AUS ASSOCIADES A HÀBITATS MARINS:	<i>Puffinus mauritanicus</i> (A384)	ES0000082 – 92-170 parell. repr. ⁽⁴⁾	Manteniment
	<i>Ichthyæus audouinii</i> (A181)	ES0000242 - 28 parell. repr. ⁽⁵⁾	Manteniment
	<i>Gulosus aristotelis desmarestii</i> (A392)	Tagomago 2-19 parell. repr. Illa Sta. Eulària 15-29 parell. repr. Illa Redona 6-17 parell. repr. Illa des Canar 4-15 parell. repr. ⁽⁶⁾	Manteniment
	<i>Calonectris diomedea</i> (A010)	No censada	Cens poblacional
	<i>Hydrobates pelagicus</i> (A014)	Illa Sta. Eulària 50-150 parell. repr. ⁽⁷⁾	Actualitzar cens poblacional

ENGANYAPASTORS COALLARGA	<i>Curruca balearica</i> (A536)	No censada	Cens poblacional
AUS ASSOCIADES A HÀBITATS RUPÍCOLES:	<i>Falco peregrinus</i> (A103)	ES0000082 - 1 parell. repr. ES0000242 -2 parell. repr. ⁽⁸⁾	Manteniment
	<i>Falco eleonora</i> (A100)	ES0000082 - 150 exemplars ⁽⁹⁾	Manteniment
SARGANTANA PITIÜSA:	<i>Podarcis pityusensis</i> (R1252)	Tagomago 297.89 ± 87.92 ind./ha Illa Sta. Eulària 1758.10 ± 241.53 ind./ha Illa Redona 3873.60 ± 834.07 ind./ha Illa des Canar 1548.70 ± 905.56 ind./ha ⁽¹⁰⁾	Actualitzar cens poblacional
TORTUGA BABAUA:	<i>Caretta caretta</i> (R1224)	No censada	Cens poblacional

(1) Superfície previsiblement inferior a la real per manca de cartografia adequada.

(2) Espinosa, J., Sant Miquel, L. 2018. Servei de Conservació de la Flora Vascular Amenaçada de les Illes Pitiüses 2017-2018. Tragsatec - Conselleria de Medi Ambient i Territori del Govern de les Illes Balears.

(3) Cerdà, M; Vitoria, Y; Pellentingeas, G, Pirotta, E; Rendell, L; Brotons, JM. (2022). Estimating the population size of Tursiops truncatus using signature whistles in a hotspot of summer tourism. 33rd Conference of the European Cetacean Society. Ashdot, Israel. Pag 71.

(4) Serapio, J., Cardona, E., Martínez, O., Estarellas, J. 2016. Noves dades sobre la població reproductora de virot (*Puffinus mauretanicus*) a l'illa de Tagomago (Eivissa). Endèmics eds. Govern de les Illes Balears.

(5) Cens de parelles nidificants d'*Ichthyophaga audouinii* a les illes Pitiüses 2021. Conselleria de Medi Ambient i Territori del Govern de les Illes Balears.

(6) Informe inèdit: Cens de *Gulosus aristotelis* a Pitiüses 2022. Conselleria de Medi Ambient i Territori del Govern de les Illes Balears.

(7) D. García a Arcos et al., 2009, segons l'informe inèdit: Anàlisi i diagnòstic dels illots del municipi de Santa Eulària des Riu. Duna Balears -Ajuntament de Santa Eulària des Riu.

(8) Cens de parelles nidificants de *Falco peregrinus* a les illes Pitiüses, 2020. Conselleria de Medi Ambient del Govern de les Illes Balears.

(9) Recompte de *Falco eleonora* de l'illa d'Eivissa, 2014. Conselleria de Medi Ambient i Territori del Govern de les Illes Balears.

(10) Pérez, V. Informe inèdit sobre els illots de Tagomago, Es Canà, Santa Eulària i Redona i les seves poblacions de sargantana de les Pitiüses, 1987. Universitat de Salamanca –Duna Balears –Ajuntament de Santa Eulària des Riu.

3. Evitar i/o corregir la degradació de l'estat de conservació dels tipus d'hàbitats i les espècies d'interès comunitari presents per les activitats que es desenvolupen actualment o que poden fer-ho en un futur. Garantint així el desenvolupament d'usos i activitats sostenibles, compatibles amb la conservació.
4. Incrementar el nivell de coneixement, sensibilització i participació social activa en la conservació dels espais de la Xarxa Natura 2000.
5. Afavorir la cooperació entre administracions competents.

Els objectius generals es desagreguen al seu torn, en objectius operatius que resulten quantificables, mesurables mitjançant indicadors i directament verificables, la qual cosa permet realitzar un adequat seguiment i avaluació de resultats.

En la definició dels objectius de conservació s'han tingut en compte tant les prioritats i principals necessitats de conservació detectades en la zona com les prioritats estratègiques establertes en el Marc d'Acció Prioritària²³ per a la Xarxa Natura 2000 a Espanya (2014-2020)²⁴.

3.2. MESURES

Les mesures del pla de gestió són mesures actives de conservació que han d'executar-se al llarg de la vigència del present pla per mantenir o per avançar, segons el cas, cap a l'estat de conservació favorable dels hàbitats o espècies de flora i fauna en règim de protecció especial. En la següent taula s'especifiquen les mesures segons els objectius generals proposats.

Les actuacions a executar en desenvolupament de la planificació forestal i de prevenció d'incendis forestals, així com les mesures de control i lluita integral de plagues previstes en aquest pla de gestió s'entenen sense perjudici de la necessitat, si escau, d'avaluar ambientalment aquests plans i les actuacions derivades d'aquesta planificació.

La taula presenta per a cada mesura els elements clau, els tipus d'hàbitats d'interès comunitari, les espècies Xarxa Natura 2000 i altres espècies d'interès que es veuen beneficiats per cada mesura, juntament amb els espais on s'han d'aplicar:

- L'*Element clau* inclou el conjunt d'hàbitats i espècies definits en l'apartat 2 – *Hàbitats naturals i espècies silvestres*.
- En la columna *Tipus d'hàbitats d'interès comunitari (HIC)*, s'afegeixen els HIC que es veuran beneficiats per l'execució de la mesura.
- Les *Espècies Xarxa Natura 2000* són totes aquelles que no siguin considerades Element clau i es trobin l'apartat 3.2. dels FND.
- S'entén per *Altres espècies d'interès* aquelles que es trobin en l'apartat 3.3. dels FND, i *Pinna nobilis*, en el cas que es confirmi la seva presència en el lloc, així com altres espècies que puguin veure's afectades de manera directa per alguna mesura.

---

²³ La Directiva Hàbitats (92/43/CEE) estableix en el seu article 8 que la Comissió Europea haurà d'avaluar, juntament amb els Estats membres, les necessitats de co-finançament per a assegurar la correcta gestió de la Xarxa Natura 2000. Sobre la base d'aquesta avaluació, la Comissió adoptarà un Marc d'Acció Prioritària de les mesures que hagin de dur-se a terme i que requereixin cofinançament, tenint en compte les fonts de finançament disponibles conformement als instruments comunitaris pertinents.

²⁴ LIFE+ "Elaboració del Marc d'Acció Prioritària per al finançament de la Xarxa Natura 2000 a Espanya" (LIFE11NAT/ES/700). Fundació Biodiversitat.

Taula 23.- Mesures i accions de conservació. Relació amb els objectius, elements clau, tipus d'hàbitats i espècies Natura 2000

OBJECTIUS GENERALS	OBJECTIUS OPERATIUS	MESURES I ACCIONS DE CONSERVACIÓ	ELEMENT CLAU	TIPUS D'HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI	ESPÈCIES D'INTERÈS COMUNITARI	ALTRES ESPÈCIES D'INTERÈS	ESPAIS NATURA 2000
1. Incrementar el nivell de coneixement per a la millora efectiva de l'estat de conservació dels tipus d'hàbitats i les espècies d'interès comunitari, afavorint línies de recerca que permetin aprofundir-hi.	1.1: Disposar duna cartografia a escala adequada dels tipus d'hàbitats d'interès comunitari presents en l'àmbit del pla de gestió com a base per al seguiment del seu estat de conservació.	1.1.1. Desenvolupar treballs que permetin revisar i actualitzar la cartografia a escala adequada dels tipus d'hàbitats d'interès comunitari presents en l'àmbit del pla de gestió com a base per establir l'estat de conservació actual.	Tots els hàbitats	Tots els del FND, a més dels contrastats en la mesura 1.1.2.	-	-	ES0000082 ES0000242 ES5310107
		1.1.2. Contrastar l'absència, la presència i la distribució dels hàbitats presents, però no inclosos als FND llistats a l'apartat 2.1. – Hàbitats.	-	1110, 1170, 5330, 8330	-	-	ES0000082 ES0000242 ES5310107
	1.2: Concretar, per als tipus d'hàbitats i les espècies d'interès comunitari que ho requereixin, aquelles variables (superfície, població, espècies indicadores, etc.) encara desconegudes a partir dels quals poder establir el seu estat de conservació actual a la zona i la seva Superfície Favorable de Referència (SFR) i/o Població Favorable de Referència (PFR).	1.2.1. Desenvolupar treballs de recerca i estudis pertinents per concretar aquells paràmetres que es requereixin als FND encara desconeguts o no actualitzats.	Tots	Tots	Totes	Totes les incloses als FND, les dels apartats 2.2 i 2.3 i <i>Pinna nobilis</i>	ES0000082 ES0000242 ES5310107
		1.2.2. Contrastar la presència i distribució de les espècies presents, però no incloses als FND definides a l'apartat 2.2. i 2.3. del pla de gestió i valorar la inclusió als FND de les espècies rellevants de flora i fauna mereixedores de formar part de l'apartat 3.3 del FND.	-	-	-	<i>Anacamptis pyramidalis</i> , <i>Limonium ebusitanum</i> , <i>Lithophaga lithophaga</i> , <i>Pinna nobilis</i> , <i>Scyllarides latus</i> , <i>Pipistrellus pipistrellus</i> , <i>Tadarida teniotis</i> i aus de l'apartat 2.3.2	ES0000082 ES0000242 ES5310107
	1.3: Actualitzar els FND dels espais conforme la millor informació disponible.	1.3.1. Actualitzar els FND amb els resultats obtinguts dels objectius operatius 1.1 i 1.2 i amb els hàbitats i les espècies llistades a les taules dels apartats 2.1. – Hàbitats, 2.2. – Flora i 2.3. – Fauna.	Tots	Tots	Totes	Totes les del 3.3 FND	ES0000082 ES0000242 ES5310107
	1.4: Dur a terme el seguiment de l'estat de conservació dels tipus d'hàbitats i les espècies d'interès comunitari presents en l'àmbit del pla gestió.	1.4.1. Dur a terme el seguiment de l'estat de conservació dels elements clau segons les especificacions assenyalades a l'apartat 6. - Programa de seguiment del present pla de gestió.	Tots	Tots	Totes les del 3.2. FND	Totes les del 3.3 FND	ES0000082 ES0000242 ES5310107
	1.5: Conèixer la incidència real que exerceixen les espècies al·lòctones invasores en els tipus d'hàbitats d'interès comunitari presents en els espais objecte de gestió.	1.5.1. Realitzar estudis de localització i avaluació de la densitat d'espècies al·lòctones invasores d'algues, plantes i animals (rates, gats, conills, peixos, invertebrats, ...). En el cas de les praderies de posidònia aquests estudis es duren a terme en coordinació amb l'òrgan competent en matèria de pesca.	Tots	Tots	Totes	Totes	ES0000082 ES0000242 ES5310107
	1.6: Resoldre les llacunes d'informació existents respecte a la situació de la flora de l'àmbit del pla de gestió.	1.6.1. Realitzar estudis corològics de les espècies botàniques d'interès comunitari per tal de disposar d'informació suficient per garantir-ne la protecció.	<i>Diplotaxis ibicensis</i> <i>Allium grosii</i> <i>Anacamptis pyramidalis</i>	1240, 1420, 5330	-	<i>Anacamptis pyramidalis</i>	ES0000082

	1.7: Conèixer amb detall les interaccions i l'impacte de les activitats humanes sobre els tipus d'hàbitats i les espècies d'interès comunitari presents en l'àmbit del pla gestió.	1.7.1. Avaluar el resultat de la norma reguladora 5.5.5 Captures accidentals d'aus marines per tal d'assolir una gestió adaptativa a l'espai protegit.	Aus marines	-	-	-	ES0000082 ES0000242 ES5310107
		1.7.2. Coordinar amb l'administració competent en matèria pesquera l'actualització cartogràfica de les arts de pesca i la situació on operen les embarcacions.	Praderies de fanerògames marines Aus marines Aus rupícoles <i>Caretta caretta</i> <i>Tursiops truncatus</i>	1110 1170	-	-	ES0000082 ES0000242 ES5310107
		1.7.3. Estudiar els impactes associats a les activitats humanes sobre la densitat, la distribució o el comportament de les espècies d'interès comunitari en l'àmbit de les ZEC.	Praderies de fanerògames marines Aus marines <i>Caretta caretta</i> <i>Tursiops truncatus</i>	1110 1170	-	-	ES0000082 ES0000242 ES5310107
		1.7.4. Realitzar una prospecció de l'avenc que actualment subministra aigua a l'habitatge de Tagomago per buscar possible fauna invertebrada estigobiont.	-	8330	-	-	ES0000082
		1.7.5. Realitzar estudis per detectar les zones deteriorades per l'excés de freqüentació d'usuaris, així com les mesures necessàries per restaurar-les.	Roquissars marins i matollars halòfils <i>Diplotaxis ibicensis</i> <i>Allium grosii</i> <i>Anacamptis pyramidalis</i> <i>Podarcis pityusensis</i> Aus marines Aus rupícoles <i>Curruca balearica</i>	1240, 1420, 5330	-	Totes	ES0000082 ES0000242
	1.8: Conèixer les zones de nidificació i les àrees sensibles de les aus d'interès comunitari.	1.8.1. Desenvolupar estudis i treballs per localitzar les àrees de nidificació actual i potencial de les espècies d'aus i les àrees al voltant que cal preservar dels impactes antròpics durant l'època reproductora.	Aus marines (especialment <i>Puffinus mauretanicus</i>) Aus rupícoles <i>Curruca balearica</i>	-	-	-	ES0000082 ES0000242
	1.9: Promoure la investigació científica aplicada com a instrument de suport al coneixement i gestió de la zona.	1.9.1. Establir relacions amb la comunitat científica, centres de recerca i altres per desenvolupar línies de recerca aplicada als espais objecte de gestió d'acord amb els estudis indicats anteriorment.	Tots	1110, 1170, 5330, 8330	Totes les del 3.2 FND	Totes les del 3.3 FND	ES0000082 ES0000242 ES5310107
	1.10: Avaluar l'impacte del canvi climàtic sobre els tipus d'hàbitats i les espècies d'interès comunitari presents en l'àmbit del pla gestió.	1.10.1. Establir punts de seguiment al medi marí, a partir de diversos transsectes fixos perpendiculars a la costa, per avaluar l'existència d'efectes produïts pel canvi climàtic i altres efectes antròpics als hàbitats i espècies d'interès comunitari presents a l'àmbit del pla de gestió.	Praderies de fanerògames marines	1110 1170	-	<i>Syllarides latus</i> , <i>Lithopahaga lithophaga</i> , <i>Pinna nobilis</i>	ES0000082 ES0000242 ES5310107
		1.10.2. Realitzar una modelització matemàtica de l'evolució dels HIC i de les espècies en funció dels diferents escenaris possibles de canvi	Tots	Tots	Totes les del 3.2 FND	Totes les del 3.3 FND	ES0000082 ES0000242 ES5310107

		climàtic, segons els paràmetres obtinguts en les mesures dels objectius operatius 1.1 i 1.2 i les dades de seguiment de l'apartat 6.6.					
	1.11: Recopilar les fonts d'informació disponibles i actualitzades sobre els diferents elements clau presents al territori àmbit de gestió.	1.11.1. Recollir de manera sistemàtica i estandarditzada de les publicacions de recerca, informes i treballs que es realitzin sobre els diferents elements clau presents al territori àmbit de gestió. Obtenció i maneig d'informació de màxim detall.	Tots	Tots	Totes	-	ES0000082 ES0000242 ES5310107
2. Afavorir la recuperació a un estat de conservació favorable dels tipus d'hàbitats i les espècies d'interès comunitari que ho requereixin, en coherència amb les estratègies de conservació o plans de maneig aprovats fins a la data.	2.1: Disminuir la pressió que exerceixen sobre les espècies d'interès comunitari els predadors introduïts i naturalitzats.	2.1.1. Realitzar campanyes d'eliminació i control de carnívors (rates, gats i altres predadors introduïts) a les colònies de cria de les aus marines, en coherència amb les accions contemplades al Pla Lilford (acció 6.1) i els resultats obtinguts en la mesura 1.5.1 .	Aus marines <i>Podarcis pityusensis</i>	-	-	Totes	
		2.1.2. Elaborar i dur a terme un protocol de bioseguretat a Tagomago que tingui per objectiu evitar l'arribada i la dispersió de rosegadors, ofidis i altres vertebrats al·lòctons amb potencial invasor i depredador, amb actuacions de prevenció (quarantena), vigilància (detecció) i d'execució de respostes davant d'incursions (contingència).	Tots	Tots	Totes	Totes	
	2.2: Controlar la presència d'espècies invasores de flora en els tipus d'hàbitats que ho requereixin.	2.2.1. Vigilar, controlar i erradicar (quan sigui factible) espècies invasores i exòtiques (<i>Carpobrotus edulis</i> , <i>Pennisetum villosum</i> , <i>Agave</i> sp., <i>Thaumatococcus pinnatifidus</i> , <i>Tomicus destruens</i> , etc.)	Roquissars marins i matollars halòfils	1240, 1420, 5330	-	<i>Anacamptis pyramidalis</i>	ES0000082 ES0000242
	2.3: Protegir i/o restaurar els tipus d'hàbitats del deteriorament produït pel trànsit de persones, les activitats recreatives, turístiques i residencials.	2.3.1. Tancar els vials que siguin necessaris per a la recuperació dels hàbitats terrestres i la conservació de les espècies d'interès comunitari.	Roquissars marins i matollars halòfils <i>Diplotaxis ibicensis</i> <i>Allium grosii</i> <i>Anacamptis pyramidalis</i> <i>Podarcis pityusensis</i> Aus marines Aus rupícoles <i>Curruca balearica</i>	1240, 1420, 5330	<i>Burhinus oedicephalus</i> , <i>Caprimulgus europaeus</i> , <i>Galeria theklae</i>	<i>Anacamptis pyramidalis</i>	ES0000082
		2.3.2. Regularitzar infraestructures d'abastiment d'aigua i eliminació de la salmorra i eliminar les infraestructures no regularitzades.	Roquissars marins i matollars halòfils <i>Diplotaxis ibicensis</i>	1240, 1420, 8330	-	-	ES0000082
		2.3.3. Recuperar les zones degradades per la urbanització i els usos associats.	Roquissars marins i matollars halòfils <i>Diplotaxis ibicensis</i>	1240, 1420	-	-	ES0000082
		2.3.4. Recol·lectar material forestal de reproducció per preservar-lo al Centre Forestal de Menut (CEFOR),	Roquissars marins i matollars halòfils <i>Diplotaxis ibicensis</i>	1240, 1420, 5330	-	<i>Anacamptis pyramidalis</i>	ES0000082 ES0000242

		per ser utilitzat en les accions de conservació de flora i restauració que es programin al conjunt de les ZEC.	<i>Allium grosii</i> <i>Anacamptis pyramidalis</i>				
		2.3.5. Eliminar les instal·lacions del quiosc bar existent a l'illa de Tagomago i restauració dels terrenys afectats.	Roquissars marins i matollars halòfils <i>Podarcis pityusensis</i> Aus marines Aus rupícoles <i>Curruca balearica</i>	1240, 1420, 5330	-	-	ES0000082
	2.4: Netejar i retirar tots els residus dels hàbitats naturals, evitar-ne l'abocament, i eliminar les restes d'arts o aparells de pesca abandonats o perduts.	2.4.1. Promoure campanyes de neteja del fons marí en col·laboració amb les Confraries de Pescadors d'Eivissa i centres de busseig de la zona, tant de residus com de restes d'arts o aparells de pesca i establir un protocol estàndard de retirada de xarxes.	Praderies de fanerògames marines <i>Caretta caretta</i> <i>Tursiops truncatus</i>	1110, 1120	Totes	<i>Pinna nobilis</i> <i>Scyllarides latus</i>	ES0000082 ES0000242 ES5310107
		2.4.2. Localitzar i retirar les parts mòbils dels morts de fondeig irregulars. La retirada de les parts fixes es valorarà en cada cas.	Praderies de fanerògames marines	1110, 1120	-	<i>Pinna nobilis</i> <i>Scyllarides latus</i>	ES0000082 ES0000242 ES5310107
	2.5: Minimitzar la mortalitat de les espècies d'interès comunitari en arts de pesca.	2.5.1. Promoure la implantació d'equips i/o mesures de mitigació a la flota pesquera professional que augmentin la selectivitat de les arts de pesca i/o redueixin les captures accidentals d'espècies d'interès comunitari, tenint en compte els resultats de la mesura 1.7.1 i la mesura 1.7.3.	Praderies de fanerògames marines <i>Caretta caretta</i> <i>Tursiops truncatus</i> Aus marines (especialment <i>Puffinus mauretanicus</i> , <i>Calonectris diomedea</i>)	-	Totes	Totes	ES0000082 ES0000242 ES5310107
	2.6: Protegir els hàbitats i les espècies d'interès comunitari dels impactes de les activitats recreatives.	2.6.1. Establir una vigilància durant els mesos d'estiu a l'àmbit del pla, per assegurar el compliment de les normes del pla de gestió.	Tots	Tots	Totes	Totes	ES0000082 ES0000242 ES5310107
3. NORMES REGULADORES							
Evitar i/o corregir la degradació de l'estat de conservació dels tipus d'hàbitats i les espècies d'interès comunitari presents per les activitats que es desenvolupen actualment o ho poden fer en un futur. Garantir el desenvolupament d'usos i d'activitats sostenibles, compatibles amb la conservació. Totes les mesures es desenvolupen a l'apartat 9. Normes reguladores d'aquest document.							
4. Incrementar el nivell de coneixement, sensibilització i participació social activa en la conservació dels espais Xarxa Natura 2000.	4.1: Divulgar els valors naturals dels espais objecte de gestió, els problemes de conservació, així com les mesures de gestió que cal aplicar entre els actors socials implicats i el públic en general per procurar la sensibilització social, la formació i la participació ciutadana activa (especialment la dels sectors d'activitat amb interessos a l'espai).	4.1.1. Crear espais de comunicació i participació on l'administració, la comunitat científica i els agents locals puguin intercanviar informació sobre el seguiment del pla de gestió.	Tots	Tots	Totes	Totes	ES0000082 ES0000242 ES5310107
		4.1.2. Elaborar i distribuir codis de bones pràctiques, de manera participativa amb els agents locals, sobre activitats que es desenvolupen a l'espai i puguin generar una interacció negativa als hàbitats o espècies d'interès comunitari.	Tots	Tots	Totes	Totes	ES0000082 ES0000242 ES5310107
		4.1.3. Oferir activitats relacionades amb la Xarxa Natura 2000 als centres educatius de l'illa.	Tots	Tots	Totes	Totes	ES0000082 ES0000242 ES5310107
		4.1.4. Realitzar campanyes d'educació ambiental per	<i>Podarcis pityusensis</i> Aus marines	-	Totes	Totes	ES0000082 ES0000242

		sensibilitzar sobre l'impacte negatiu que exerceixen les espècies de fauna introduïdes (gats, ofidis, rates, etc.)	Aus rupícoles <i>Curruca balearica</i>				ES5310107
		4.1.5. Realitzar campanyes de difusió i educació ambiental, adreçades a associacions, clubs o empreses que desenvolupen activitats recreatives i esportives en l'àmbit del pla de gestió.	Tots	Tots	Totes	Totes	ES0000082 ES0000242 ES5310107
		4.1.6. Realitzar tallers de formació i capacitació adreçades a pescadors associacions, clubs o empreses que desenvolupen activitats recreatives i esportives, així com professionals a l'àmbit del pla de gestió.	Tots	Tots	Totes	Totes	ES0000082 ES0000242 ES5310107
		4.1.7. Establir acords de col·laboració amb els propietaris i/o titulars de drets de terrenys la gestió dels quals pugui tenir incidència directa o indirecta sobre els hàbitats i/o espècies objecte de conservació (per exemple, custòdia del territori).	Tots	Tots	Totes	Totes	ES0000082 ES0000242 ES5310107
		4.1.8: Dissenyar i executar mesures de suport a les iniciatives de voluntariat a la Xarxa Natura 2000.	Tots	Tots	Totes	Tots	ES0000082 ES0000242 ES5310107
		4.1.9: Senyalitzar els espais Xarxa Natura 2000.	Tots	Tots	Totes	Totes	ES0000082 ES0000242 ES5310107
	4.2: Crear una xarxa de col·laboradors locals.	4.2.1. Crear una xarxa de col·laboradors locals (pescadors, naturalistes, voluntaris, etc.) per demanar la informació ambiental que es consideri necessària.	Tots	Tots	Totes	Tots	ES0000082 ES0000242 ES5310107
		4.2.2. Fomentar la incorporació de les ZEC i de les empreses que hi operin al Sistema de reconeixement de la sostenibilitat del turisme de natura dins Xarxa Natura 2000.	Tots	Tots	Totes	Tots	ES0000082 ES0000242 ES5310107
	5. Afavorir la cooperació entre les administracions competents.	5.1: Fomentar la col·laboració entre les administracions competents en l'àmbit dels espais Xarxa Natura 2000, de manera que es faciliti la consecució d'objectius de conservació i optimitzin recursos.	5.1.1. Establir mecanismes de coordinació (figures de cogestió, convenis de col·laboració o altres) entre l'administració nacional, autonòmica i local, així com amb altres entitats, per aplicar efectivament les mesures de gestió.	Tots	Tots	Totes	ES0000082 ES0000242 ES5310107
			5.1.2. Formar als agents de l'autoritat i personal tècnic d'altres administracions competents en l'àmbit del pla, en normativa i matèria ambiental.	Tots	Tots	Totes	ES0000082 ES0000242 ES5310107
		5.2: Garantir una gestió controlada de les activitats que es desenvolupen a l'àmbit del pla, assegurant el compliment de la normativa	5.2.1. Posar en marxa mecanismes de vigilància i control entre l'administració nacional, autonòmica i local per evitar els possibles impactes derivats de l'incompliment	Tots	Tots	Totes	ES0000082 ES0000242 ES5310107

	ambiental.	de la normativa ambiental. Es podran establir sistemes de monitorització electrònica que permetin fer el seguiment de les activitats pesqueres, trànsit marítim i els seus usos recreatius.					
	5.3: Garantir la coherència dels objectius i mesures adoptades entre tots els espais de la Xarxa Natura 2000.	5.3.1. Coordinar a l'administració nacional i autonòmica per al desenvolupament conjunt i coherent de mesures de gestió en l'àmbit de gestió del present pla i dels espais Natura 2000 de competència diferenciada, especialment de la ZEPA ES0000517 Espacio marino del Levante de Eivissa.	Praderies de fanerògames marines <i>Caretta caretta</i> <i>Tursiops truncatus</i> Aus marines	1110 1120*	Totes	Totes	ES0000082 ES0000242 ES5310107
	5.4: Integrar els objectius de conservació dels espais Natura 2000 a les normes i plans sectorials rellevants.	5.4.1. Afavorir la integració dels objectius de conservació dels espais Natura 2000 a les normatives i els plans sectorials rellevants.	Tots	Tots	Totes	Totes	ES0000082 ES0000242 ES5310107

3.3. CALENDARI D'ACTUACIONS I VALORACIÓ ECONÒMICA

A continuació, es realitza una programació estimativa per a l'execució de les mesures i el repartiment anual aproximat del pressupost al llarg dels 6 primers anys de vigència del pla de gestió abans de la seva potencial revisió i/o actualització. S'ha de tenir en compte que existeixen mesures que, malgrat la seva prioritat, no poden ser desenvolupades fins que no s'hagin executat unes altres, a causa de la seva relació de dependència. En general, les mesures previstes per al seu desenvolupament en els primers anys tenen a veure amb la millora del coneixement per a, posteriorment, poder orientar de manera precisa i adequada el desenvolupament d'altres mesures de gestió més operatives. I és que la programació i execució final d'un gran nombre de mesures depèn dels resultats obtinguts en els estudis que han de realitzar-se els primers anys. No obstant això, existeixen altres mesures de caràcter preventiu o general que es desenvoluparan de manera periòdica al llarg dels anys contemplats.

Les normes reguladores no apareixen valorades, així com tampoc un altre tipus de mesures que podran ser desenvolupades amb mitjans materials i personals propis de l'administració balear o una altra sense que això hagi de suposar un cost addicional.

També s'inclou una priorització per a l'aplicació de les mesures segons els criteris recollits en el Marc d'Acció Prioritària (MAP)²⁵ per a la Xarxa Natura 2000 a Espanya (2021-2027), document que a més serveix de base per a establir les possibles línies de finançament en cada cas. Amb caràcter general, es prioritza l'aplicació de les mesures de conservació que repercuteixen en aquells tipus d'hàbitats i espècies Natura 2000 que es troben en un estat de conservació més desfavorable i la conservació de la qual suposa una alta responsabilitat per al Govern de les Illes Balears i el Govern d'Espanya, per tractar-se de tipus d'hàbitats i espècies prioritàries, elements endèmics o de distribució restringida a Espanya, Illes Balears i la Unió Europea. D'altra banda, també es prioritzen les mesures que suposen una millora del coneixement per a aquells tipus d'hàbitats i aquelles espècies més amenaçades sobre les quals existeix un menor coneixement fins avui. Segons això les mesures es prioritzen en:

- Prioritat alta: Mesures que contribueixen a la conservació dels tipus d'hàbitats i espècies prioritàries o altres espècies i hàbitats greument amenaçats amb un estat de conservació desfavorable.
- Prioritat mitjana: Mesures que contribueixen a la conservació d'altres tipus d'hàbitats i espècies Natura 2000, al marge de les adscrites a la categoria anterior, que presenten un estat de conservació desfavorable.

Prioritat **Alta**

25 LIFE11 NAT/ES/000700 Elaboration of the Prioritized Action Framework for Natura 2000 in Spain. Marc d'Acció Prioritària per a la Xarxa Natura 2000 a Espanya. versió 2 (http://prioridadrednatura2000.es/sites/default/files/map_version_2.pdf).

Prioritat **Mitjana**

El finançament de les mesures de gestió contemplades en el present pla és orientativa i no comporta compromisos financers en el marc temporal proposat per a la seva realització. L'aplicació i desenvolupament d'aquestes, dependrà de la disponibilitat pressupostària de l'Administració i de la concessió de les ajudes i/o fons sol·licitats.

Quant a l'administració que apareix com a responsable de l'execució de les mesures, s'ha d'indicar que això no comporta, especialment per a aquelles institucions o administracions alienes a la conselleria competent en matèria de medi ambient, una obligació d'execució, sinó que es tracta d'una indicació de quines són les administracions o els organismes més adequats per al seu impuls i execució. No obstant això, es pretén que aquells organismes i/o institucions que apareixen com a responsables d'alguna de les mesures contingudes en aquest pla de gestió tinguin en compte aquest fet a l'hora d'assignar recursos a les seves respectives àrees de coneixement o gestió a través dels seus corresponents plans o programes d'execució.

Les sigles utilitzades en el camp "administració responsable de la seva execució" corresponen a:

- CMAT: Conselleria de Medi Ambient i Territori
- DGENB: Direcció General d'Espais Naturals i Biodiversitat
- MESTRESSA: Agents de Medi Ambient
- DGPM: Direcció General de Pesca i Medi Marí
- DGECC: Direcció General d'Energia i Canvi Climàtic
- DGRE: Direcció General de Residus i Educació Ambiental
- CIE: Consell Insular d'Eivissa
- PIT: Propietat Illa Tagomago

Taula 24.- Programació mesures de gestió (6 anys).

MESURES I ACCIONS DE CONSERVACIÓ	ANY 1	ANY 2	ANY 3	ANY 4	ANY 5	ANY 6	TOTAL	Administració responsable
1.1.1. Desenvolupar treballs que permetin revisar i actualitzar la cartografia a escala adequada dels tipus d'hàbitat d'interès comunitari presents en l'àmbit del pla de gestió com a base per establir l'estat de conservació actual.	6.300	4.000					10.300	DGENB
1.1.2. Contrastar l'absència, la presència i la distribució dels hàbitats presents, però no inclosos als FND llistats a l'apartat 2.1. – Hàbitats.	10.000						10.000	DGENB
1.2.1. Desenvolupar treballs de recerca i estudis pertinents per concretar aquells paràmetres que es requereixen als FND encara desconeguts o no actualitzats.	15.000	15.000					30.000	DGENB
1.2.2. Contrastar la presència i distribució de les espècies presents, però no inclosos als FND definides a l'apartat 2.2. i 2.3. del pla de gestió i valorar la inclusió als FND de les espècies rellevants de flora i fauna mereixedores de formar part de l'apartat 3.3 del FND.	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	24.000	DGENB
1.3.1. Actualitzar els FND amb els resultats obtinguts dels objectius operatius 1.1 i 1.2 i amb els hàbitats i les espècies llistades a les taules dels apartats 2.1. – Hàbitats, 2.2. – Flora i 2.3. – Fauna.			Mitjans propis	Mitjans propis	Mitjans propis		-	DGENB
1.4.1. Dur a terme el seguiment de l'estat de conservació dels elements clau segons les especificacions assenyalades a l'apartat 6. - Programa de seguiment del present pla de gestió.	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	15.000	25.000	DGENB
1.5.1. Realitzar estudis de localització i avaluació de la densitat d'espècies al·lòctones invasores d'algues, plantes i animals (rates, gats, conills, peixos, invertebrats, ...). En el cas de les praderies de posidònia aquests estudis es duran a terme en	2.000	1.400	1.400	1.400	1.400	1.400	9.000	DGENB

MESURES I ACCIONS DE CONSERVACIÓ	ANY 1	ANY 2	ANY 3	ANY 4	ANY 5	ANY 6	TOTAL	Administració responsable
coordinació amb l'òrgan competent en matèria de pesca.								
1.6.1. Realitzar estudis corològics de les espècies botàniques d'interès comunitari per tal de disposar d'informació suficient per garantir-ne la protecció.	2.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	7.000	DGENB
1.7.1. Avaluar el resultat de la norma reguladora 5.5.5 Captures accidentals d'aus marines per tal d'assolir una gestió adaptativa a l'espai protegit.	1.700	1.700	1.700	1.700	1.700	1.700	10.200	DGPMM i DGENB en col·laboració amb el CIE
1.7.2. Coordinar amb l'administració competent en matèria pesquera l'actualització cartogràfica de les arts de pesca i la situació on operen les embarcacions.	Mitjans propis	Mitjans propis	Mitjans propis				-	DGPMM i DGENB en col·laboració amb el CIE
1.7.3. Estudiar els impactes associats a les activitats humanes sobre la densitat, la distribució o el comportament de les espècies d'interès comunitari en l'àmbit de les ZEC.	15.000	15.000		10.000		10.000	50.000	DGENB en col·laboració amb el CIE
1.7.4. Realitzar una prospecció de l'avenc que actualment subministra aigua a l'habitatge de Tagomago per buscar possible fauna invertebrada estigobiont.		3.000					3.000	DGENB
1.7.5. Realitzar estudis per detectar les zones deteriorades per l'excés de freqüentació d'usuaris, així com les mesures necessàries per restaurar-les.	Mitjans propis	Mitjans propis					-	CMAT
1.8.1. Desenvolupar estudis i treballs per localitzar les àrees de nidificació actual i potencial de les espècies d'aus i les àrees al voltant que cal preservar dels impactes antròpics durant l'època reproductora.	4.400	2.200	2.200	2.200	2.200	2.200	15.400	DGENB
1.9.1. Establir relacions amb la comunitat científica, centres de recerca i altres per desenvolupar línies de recerca aplicada als espais objecte de gestió d'acord amb els estudis indicats anteriorment.	Mitjans propis	Mitjans propis	Mitjans propis	Mitjans propis	Mitjans propis	Mitjans propis		DGENB
1.10.1. Establir punts de seguiment al medi marí, a partir de diversos transsectes fixos perpendiculars a la costa, per avaluar l'existència d'efectes produïts pel	3.000		3.000		3.000		9.000	DGENB en col·laboració amb la DGECC

MESURES I ACCIONS DE CONSERVACIÓ	ANY 1	ANY 2	ANY 3	ANY 4	ANY 5	ANY 6	TOTAL	Administració responsable
canvi climàtic i altres efectes antròpics als hàbitats i espècies d'interès comunitari presents a l'àmbit del pla de gestió.								
1.10.2. Realitzar una modelització matemàtica de l'evolució dels HIC i de les espècies en funció dels diferents escenaris possibles de canvi climàtic, segons els paràmetres obtinguts en les mesures dels objectius operatius 1.1 i 1.2 i les dades de seguiment de l'apartat 6.6.						2.000	2.000	DGENB en col·laboració amb la DGECC
1.11.1. Recollir de manera sistemàtica i estandarditzada de les publicacions de recerca, informes i treballs que es realitzin sobre els diferents elements clau presents al territori àmbit de gestió. Obtenció i maneig d'informació de màxim detall.	Mitjans propis	Mitjans propis	Mitjans propis	Mitjans propis	Mitjans propis	Mitjans propis	-	DGENB
2.1.1. Realitzar campanyes d'eliminació i control de carnívors (rates, gats i altres predadors introduïts) a les colònies de cria de les aus marines, en coherència amb les accions contemplades al Pla Lilford (acció 6.1) i els resultats obtinguts en la mesura 1.5.1 .	28.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	38.000	DGENB
2.1.2. Elaborar i dur a terme un protocol de bioseguretat a Tagomago que tingui per objectiu evitar l'arribada i la dispersió de rosegadors, ofidis i altres vertebrats al·lòctons amb potencial invasor i depredador, amb actuacions de prevenció (quarantena), vigilància (detecció) i d'execució de respostes davant d'incursions (contingència).	3.000	Mitjans propis a col. amb la PIT	Mitjans propis a col. amb la PIT	Mitjans propis a col. amb la PIT	Mitjans propis a col. amb la PIT	Mitjans propis a col. amb la PIT	3.000	DGENB en col·laboració amb la PIT
2.2.1. Vigilar, controlar i erradicar (quan sigui factible) espècies invasores i exòtiques (<i>Carpobrotus edulis</i> , <i>Pennisetum villosum</i> , <i>Agave</i> sp., <i>Thaumatococcus panyocampa</i> , <i>Tomicus destruens</i> , etc.)	Mitjans propis de la PIT a col. amb l'Adm.	Mitjans propis de la PIT a col. amb l'Adm.					-	CMAT en col·laboració amb la PIT
2.3.1. Tancar els vials que siguin necessaris per a la	5.000						5.000	DGENB

MESURES I ACCIONS DE CONSERVACIÓ	ANY 1	ANY 2	ANY 3	ANY 4	ANY 5	ANY 6	TOTAL	Administració responsable
recuperació dels hàbitats terrestres i la conservació de les espècies d'interès comunitari.								
2.3.2. Regularitzar infraestructures d'abastiment d'aigua i eliminació de la salmorra i eliminar les infraestructures no regularitzades.	Mitjans propis de la PIT a col. amb l'Adm.	Mitjans propis de la PIT a col. amb l'Adm.					-	PIT en col·laboració amb la CMAT
2.3.3. Recuperar les zones degradades per la urbanització i els usos associats.			3.000		2.000		5.000	DGENB
2.3.4. Recol·lectar material forestal de reproducció per preservar-lo al Centre Forestal de Menut (CEFOR), per ser utilitzat en les accions de conservació de flora i restauració que es programin al conjunt de les ZEC.	Mitjans propis	Mitjans propis					-	DGENB
2.3.5. Eliminar les instal·lacions del quiosc bar existent a l'illa de Tagomago i restauració dels terrenys afectats.	30.000	3.000					33.000	DGENB
2.4.1. Promoure campanyes de neteja del fons marí en col·laboració amb les Confraries de Pescadors d'Eivissa i centres de busseig de la zona, tant de residus com de restes d'arts o aparells de pesca i establir un protocol estàndard de retirada de xarxes.	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	24.000	DGPMM i DGENB en col·laboració amb el CIE
2.4.2. Localitzar i retirar les parts mòbils dels morts de fondeig irregulars. La retirada de les parts fixes es valorarà en cada cas.		4.000					4.000	DGENB
2.5.1. Promoure la implantació d'equips i/o mesures de mitigació a la flota pesquera professional que augmentin la selectivitat de les arts de pesca i/o redueixin les captures accidentals d'espècies d'interès comunitari, tenint en compte els resultats de la mesura 1.7.1 i la mesura 1.7.3.	Mitjans propis	Mitjans propis	Mitjans propis	Mitjans propis	Mitjans propis	Mitjans propis	-	DGPMM i DGENB en col·laboració amb el CIE
2.6.1. Establir una vigilància durant els mesos d'estiu a l'àmbit del pla, per assegurar el compliment de les	31.500	31.500	31.500	31.500	31.500	31.500	189.000	DGENB en col·laboració amb

MESURES I ACCIONS DE CONSERVACIÓ	ANY 1	ANY 2	ANY 3	ANY 4	ANY 5	ANY 6	TOTAL	Administració responsable
normes del pla de gestió.								els AMA
3. NORMES REGULADORES	Mitjans propis	Mitjans propis	Mitjans propis	Mitjans propis	Mitjans propis	Mitjans propis	-	AMA
4.1.1. Crear espais de comunicació i participació on l'administració, la comunitat científica i els agents locals puguin intercanviar informació sobre el seguiment del pla de gestió.	Mitjans propis	Mitjans propis	Mitjans propis	Mitjans propis	Mitjans propis	Mitjans propis	-	CMAT
4.1.2. Elaborar i distribuir codis de bones pràctiques, de manera participativa amb els agents locals, sobre activitats que es desenvolupen a l'espai i puguin generar una interacció negativa als hàbitats o espècies d'interès comunitari.	5.000	2.000	Mitjans propis	Mitjans propis	Mitjans propis	Mitjans propis	7.000	CMAT
4.1.3. Oferir activitats relacionades amb la Xarxa Natura 2000 als centres educatius de l'illa.				3.000	3.000	3.000	9.000	DGREA en col·laboració amb la DGENB
4.1.4. Realitzar campanyes d'educació ambiental per sensibilitzar sobre l'impacte negatiu que exerceixen les espècies de fauna introduïdes (gats, ofidis, rates, etc.)			2.000	2.000			4.000	DGENB
4.1.5. Realitzar campanyes de difusió i educació ambiental, adreçades a associacions, clubs o empreses que desenvolupen activitats recreatives i esportives en l'àmbit del pla de gestió.		4.000			4.000		8.000	DGREA en col·laboració amb la DGENB
4.1.6. Realitzar tallers de formació i capacitatió adreçades a pescadors associacions, clubs o empreses que desenvolupen activitats recreatives i esportives, així com professionals a l'àmbit del pla de gestió.			6.000	6.000			12.000	DGREA en col·laboració amb la DGENB
4.1.7. Establir acords de col·laboració amb els propietaris i/o titulars de drets de terrenys la gestió dels quals pugui tenir incidència directa o indirecta sobre els hàbitats i/o espècies objecte de conservació (per exemple, custòdia del territori).	Mitjans propis	Mitjans propis	Mitjans propis	Mitjans propis	Mitjans propis	Mitjans propis	-	DGREA en col·laboració amb la DGENB

MESURES I ACCIONS DE CONSERVACIÓ	ANY 1	ANY 2	ANY 3	ANY 4	ANY 5	ANY 6	TOTAL	Administració responsable
4.1.8. Dissenyar i executar mesures de suport a les iniciatives de voluntariat a la Xarxa Natura 2000.	Mitjans propis	Mitjans propis	Mitjans propis	Mitjans propis	Mitjans propis	Mitjans propis	-	DGENB
4.1.9. Senyalitzar els espais Xarxa Natura 2000.	3500	500	500	1000	500	500	6.500	DGENB
4.2.1. Crear una xarxa de col·laboradors locals (pescadors, naturalistes, voluntaris, etc.) per demanar la informació ambiental que es consideri necessària.	Mitjans propis	Mitjans propis	Mitjans propis	Mitjans propis	Mitjans propis	Mitjans propis	-	DGENB
4.2.2. Fomentar la incorporació de les ZEC i de les empreses que hi operin al Sistema de reconeixement de la sostenibilitat del turisme de natura dins Xarxa Natura 2000.				Mitjans propis	Mitjans propis		-	DGENB
5.1.1. Establir mecanismes de coordinació (figures de cogestió, convenis de col·laboració o altres) entre l'administració nacional, autonòmica i local, així com amb altres entitats, per aplicar efectivament les mesures de gestió.	Mitjans propis	Mitjans propis	Mitjans propis	Mitjans propis	Mitjans propis	Mitjans propis	-	CMAT
5.1.2. Formar als agents de l'autoritat i personal tècnic d'altres administracions competents en l'àmbit del pla, en normativa i matèria ambiental.	Mitjans propis	Mitjans propis	Mitjans propis	Mitjans propis	Mitjans propis	Mitjans propis	-	DGENB
5.2.1. Posar en marxa mecanismes de vigilància i control entre l'administració nacional, autonòmica i local per evitar els possibles impactes derivats de l'incompliment de la normativa ambiental. Es podran establir sistemes de monitorització electrònica que permetin fer el seguiment de les activitats pesqueres, trànsit marítim i els seus usos recreatius.	Mitjans propis	Mitjans propis	Mitjans propis	Mitjans propis	Mitjans propis	Mitjans propis	-	CMAT
5.3.1. Coordinar a l'administració nacional i autonòmica per al desenvolupament conjunt i coherent de mesures de gestió en l'àmbit de gestió del present pla i dels espais Natura 2000 de competència diferenciada, especialment de la ZEPA ES0000517 Espacio marino del Levante de Eivissa.	Mitjans propis	Mitjans propis	Mitjans propis	Mitjans propis	Mitjans propis	Mitjans propis	-	CMAT
5.4.1. Afavorir la integració dels objectius de conservació dels espais Natura 2000 a les normatives i	Mitjans propis	Mitjans propis	Mitjans propis	Mitjans propis	Mitjans propis	Mitjans propis	-	CMAT

MESURES I ACCIONS DE CONSERVACIÓ	ANY 1	ANY 2	ANY 3	ANY 4	ANY 5	ANY 6	TOTAL	Administració responsable
els plans sectorials rellevants.								

El valor global estimat per a l'execució de les mesures de conservació en els espais objecte de gestió ascendeix a **552.400 €**. La seva distribució conforme els objectius generals definits en l'apartat 3.1. del present pla de gestió queda com segueix, tenint en compte que la valoració econòmica no inclou els mitjans propis de l'Administració i/o de la propietat:

Taula 25.- Valoració econòmica total per a cada objectiu general.

OBJECTIUS GENERALS	VALORACIÓ ECONÒMICA (€)
1. Incrementar el nivell de coneixement per a la millora efectiva de l'estat de conservació dels tipus d'hàbitats i les espècies Natura 2000, afavorint línies de recerca que permetin aprofundir-hi.	204.900
2. Afavorir la recuperació a un estat de conservació favorable dels tipus d'hàbitats i les espècies Natura 2000 que ho requereixin, en coherència amb les estratègies de conservació o els plans de maneig aprovats fins ara.	301.000
3. Evitar i/o corregir la degradació de l'estat de conservació dels tipus d'hàbitats i les espècies Natura 2000 presents per les activitats que es desenvolupen actualment o ho poden fer en un futur. Garantir el desenvolupament d'usos i d'activitats sostenibles, compatibles amb la conservació.	-
4. Incrementar el nivell de coneixement, sensibilització i participació social activa en la conservació dels espais Natura 2000.	46.500
5. Afavorir la cooperació entre administracions competents.	-
TOTAL	552.400

3.4. POSSIBLES LÍNIES DE FINANÇAMENT

S'identifiquen com a possibles instruments financers, els següents:

- Fons Europeu Agrícola de Desenvolupament Rural (FEADER). Reglament UE Núm. 1305/2013
- Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER). Reglament UE Núm. 1301/2013
- Fons Europeu Marítim i de la Pesca (FEMP). Proposta modificada de Reglament relatiu al FEMP (15458/1/12 REV 1, 22 de juliol de 2013)
- Fons Social Europeu (FSE). Reglament UE Núm. 1304/2013
- Programa Marc de Recerca (H2020). Reglament UE Núm. 1291/2013
- Programa de Medi Ambient i Acció pel Clima (LIFE). Reglament UE Núm. 1293/2013
- Impost Turisme Sostenible

El Marc d'Acció Prioritària per al finançament de la Xarxa Natura 2000 a Espanya estableix un conjunt de prioritats de conservació estratègiques per a la Xarxa Natura 2000 a Espanya per al període 2021-2027, que es poden agrupar en les mateixes categories que:

- Millora del coneixement necessari per a la gestió
- Assegurar la gestió eficaç dels llocs Natura 2000 (planificació, foment dels usos compatibles, etc.)
- Manteniment o restabliment de l'estat de conservació favorable dels tipus d'hàbitats i les espècies Natura 2000
- Vigilància i seguiment
- Informació, formació i sensibilització

Al marge de la inversió pública han de ser contemplades altres vies de finançament de la Xarxa Natura 2000 com pot ser la inversió privada o el desenvolupament de mecanismes financers innovadors.

Una altra possible font de finançament per a l'execució d'algunes de les mesures previstes pot ser l'Impost de Turisme Sostenible (regulat en la Llei 2/2016, de 30 de març, de l'impost sobre estades turístiques a les Illes Balears i de mesures d'impuls del turisme sostenible (BOIB núm. 42, de 02/04/2016)).

Algunes de les actuacions previstes s'han d'executar, en el marc de projectes de major abast territorial, en altres espais de la Xarxa Natura 2000 de la xarxa insular o balear que comparteixin la mateixa problemàtica o característiques ambientals similars, per la qual cosa el cost que s'ha estimat en aquest pla constitueix el cost aproximat de l'execució d'una part d'aquestes actuacions en l'àmbit dels espais Xarxa Natura 2000 que són objecte d'aquest pla.

Per a l'execució de les actuacions previstes en el present pla de gestió, els titulars de les finques situades dins de l'àmbit territorial d'aquest pla, tindran preferència en la concessió de subvencions de fons europeus, en els termes que s'estableixin en cadascuna de les convocatòries.

4. AVALUACIÓ DE REPERCUSSIONS AMBIENTALS

4.1. RÈGIM GENERAL

D'acord amb allò que estableix l'article 39 de la Llei 5/2005, de 26 de maig, per a la conservació dels espais de rellevància ambiental (LECO), les repercussions dels plans, els programes i els projectes que, sense tenir relació directa amb la gestió d'un lloc Xarxa Natura 2000, o sense que siguin necessaris per a la seva gestió, puguin afectar de manera apreciable els llocs o espais esmentats, ja siguin individualment o en combinació amb altres plans, programes o projectes, s'avaluaran dins dels procediments que preveuen la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental i el Decret legislatiu 1/2020, de 28 d'agost, pel qual s'aprova el text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears, tenint en compte els objectius de conservació del lloc, de conformitat amb allò que disposen la Llei 42/2007 i la Llei 5/2005.

4.2. TRAMITACIÓ SIMPLIFICADA DE DETERMINATS PROJECTES

Mitjançant una resolució del conseller de Medi Ambient i Territori es podrà determinar quins plans, programes o projectes poden ser objecte d'una tramitació simplificada, per motiu de la seva menor entitat o possible afecció als espais i espècies de la Xarxa Natura 2000.

En aquests casos, el document ambiental a què fa referència l'article 39.2 de la Llei 5/2005 es podrà simplificar i contenir únicament una descripció succinta de l'actuació, a incloure a la sol·licitud o al pla, programa o projecte, sense perjudici que s'adverteixin circumstàncies especials que requereixin la presentació d'un document ambiental complet.

4.3. ACTUACIONS DE RELACIÓ DIRECTA AMB LA GESTIÓ DEL LLOC XARXA NATURA 2000

Als efectes del que preveu l'article 39 de la Llei 5/2005, les actuacions de gestió previstes en aquest document promogudes per la direcció general competent en Xarxa Natura 2000, tenen relació directa amb la gestió del lloc Xarxa Natura 2000, sense perjudici del compliment de les normes reguladores establertes a l'apartat 5 d'aquest pla de gestió. Aquest fet haurà de quedar acreditat en la tramitació de l'expedient.

5. NORMES REGULADORES

5.1. DISPOSICIONS GENERALS

5.1.1. *Objecte i àmbit d'aplicació*

L'objecte de les normes reguladores és evitar i/o corregir la degradació de l'estat de conservació dels tipus d'hàbitats i les espècies Natura 2000 presents, per les activitats que es desenvolupen actualment o poden fer-ho en un futur, així com garantir el desenvolupament d'usos i activitats compatibles amb la conservació.

Les normes previstes en aquest apartat s'apliquen a l'àmbit territorial dels espais Xarxa Natura 2000 definits a l'apartat 1.1 d'aquest pla de gestió.

A l'àmbit territorial de la Reserva Marina de la costa nord-est d'Eivissa - Tagomago, són aplicables les normes establertes al Decret 45/2018, i si escau, a les futures modificacions que es duguin a terme.

5.1.2. *Règim sancionador*

L'incompliment de les prohibicions i limitacions previstes en aquest pla de gestió se sancionará conforme al que disposa la Llei 5/2005, i d'acord amb el previst a la Llei 42/2007 i la Llei 43/2003.

5.2. ACTIVITATS I PROJECTES A L'ÀMBIT TERRESTRE

5.2.1. *Accés als illots*

Als illots de les ZEC/ZEPA ES0000242, Illots de Santa Eulària, Rodona i es Canar, així com als illots de la ZEC ES5310107 Àrea marina de Tagomago, únicament es podrà desembarcar per dur a terme activitats de gestió o de caràcter científic que comptin amb una resolució d'exclusió d'afecció, o actuacions d'emergència.

5.2.2. *Accés a Tagomago*

1. A la ZEC/ZEPA ES0000082, Tagomago, s'estableix una zona d'ús general i una zona d'exclusió, d'acord amb l'apartat 5.8.1 del present pla de gestió.
2. A la zona d'ús general es podran dur a terme les actuacions de gestió i conservació, de caràcter científic, educatiu i d'interpretació ambiental, sense perjudici del que estableix l'apartat 5.3 i d'acord amb la tramitació establerta a l'apartat 4 del pla. Igualment, es podran dur a terme aquelles altres actuacions que comptin amb una resolució que certifiqui la no-afecció apreciable a la Xarxa Natura 2000. L'accés a la zona residencial haurà de comptar amb l'autorització de la propietat.
3. A la zona d'exclusió de l'illa de Tagomago només es podran dur a terme actuacions de gestió i conservació, així com les de caràcter científic.

4. L'accés a l'habitatge es farà via marítima, i només en casos d'emergència degudament autoritzats per la direcció general competent en emergències es podrà accedir o evacuar l'illa de Tagomago mitjançant helicòpter.
5. L'accés als terrenys privats requereix autorització de la propietat.

5.2.3. *Activitats de caràcter educatiu i interpretació ambiental*

1. Les visites de caràcter educatiu i d'interpretació ambiental a Tagomago es duran a terme entre els mesos de juliol i novembre, fora del període reproductor de la majoria de les espècies d'aus d'interès comunitari presents a l'illa. Aquestes visites s'han de limitar a la zona d'ús general, de la que s'exclou la zona residencial per aquesta finalitat, llevat que es tingui l'autorització de la propietat. Cada grup ha de tenir un responsable que pugui controlar adequadament el desenvolupament de l'activitat. Prèviament a la visita, l'organitzador haurà d'informar els participants sobre la importància de conservar l'illa, la fauna i la flora, la sensibilitat dels hàbitats i les espècies vers qualsevol alteració o molèstia, la fragilitat dels hàbitats insulars, i la necessitat de guardar silenci i respectar el que estableix aquest pla de gestió.
2. Per poder dur a terme activitats de caràcter educatiu i d'interpretació ambiental s'haurà de comptar amb una resolució que certifiqui la no-afecció apreciable a la Xarxa Natura 2000.

5.2.4. *Flora i fauna*

1. Està prohibit accedir a l'illa de Tagomago amb animals domèstics i/o de companyia.
2. Està prohibida la plantació d'espècies al·lòctones amb potencial invasor a tot l'àmbit del pla. Entre aquestes espècies s'inclouen les detallades al Catàleg Espanyol d'Espècies Exòtiques Invasores, qualsevol altra que pugui ser declarada invasora i, molt especialment, *Carpobrotus edulis*, *Cortaderia selloana*, *Paspalum paspaloides*, *Pittosporum tobira*, *Arundo donax*, *Myoporum tenuifolium*, *Pennisetum spp.*, *Opuntia spp.*
Si es detecta una espècie exòtica invasora, cal comunicar aquest fet a la direcció general competent en matèria d'espècies protegides.
3. Tots els carregaments transportats a l'illa de Tagomago hauran de ser inspeccionats en origen pel transportista, per evitar la introducció d'espècies al·lòctones invasores (rosegadors, ofidis, etc.) que puguin posar en risc la conservació dels hàbitats i les espècies de l'illa, d'acord amb el protocol de bioseguretat elaborat amb aquesta finalitat (mesura 2.1.3 de l'apartat 3.2 del present Pla). Això sense perjudici de les inspeccions que corresponguin a les administracions competents.
4. Mentre no estigui aprovat el protocol de bioseguretat, es prohibeix la importació d'exemplars de jardineria de qualsevol espècie i especialment d'olivera, per evitar la introducció accidental d'ofidis i/o de qualsevol exemplar de fauna al·lòctona.
5. No es permet alimentar cap espècie animal, llevat de motius de gestió o científics.

5.2.5. *Residus*

Es prohibeix abandonar qualsevol tipus de residu al medi natural, inclosos els de naturalesa orgànica, d'acord amb la Llei 22/2011, de 28 de juliol, de residus i sòls contaminats.

5.2.6. *Investigació*

Les actuacions de caràcter científic, així com les de conservació i gestió no promogudes per la direcció general competent en Xarxa Natura 2000 podran dur-se a terme en tot l'àmbit del pla de gestió, sempre que comptin amb una resolució que certifiqui la no afecció apreciable a la Xarxa Natura 2000.

Aquestes visites s'han de limitar a la zona d'ús general, de la què s'exclou la zona residencial per aquesta finalitat, llevat que es disposi de l'autorització de la propietat.

5.2.7. *Activitats esportives*

Es prohibeixen tot tipus de competicions esportives i esports d'aventura (escalada, ràpel, espeleologia recreativa, etc.) als illots i a l'illa de Tagomago.

5.2.8. *Activitats audiovisuals*

1. A la zona d'exclusió només es poden dur a terme les activitats de producció audiovisual de filmació o fotografia que tinguin com a objectiu la investigació científica, la conservació o la gestió de les ZEC, sempre que comptin amb una resolució que certifiqui la no afecció apreciable a la Xarxa Natura 2000.
2. Les activitats de producció audiovisual o fotogràfica amb finalitat comercial únicament es podran dur a terme a la zona d'ús general definida a l'apartat 5.8.1.
3. Aquestes activitats requeriran una avaluació de repercussions ambientals d'acord amb els criteris definits a la Circular del conseller de Medi Ambient, Agricultura i Pesca, de 21 de setembre de 2017, sobre la tramitació i l'avaluació de l'afecció de les activitats de filmació, les sessions fotogràfiques i altres tipus de produccions audiovisuals dins espais de la Xarxa Natura 2000.

5.2.9. *Sobrevol*

Les limitacions o prohibicions de vols a les aeronaus dins l'àmbit del pla de gestió s'han d'establir per el Govern de l'Estat d'acord amb el que preveu la disposició addicional onzena de la Llei 42/2007 i el Reial decret 1180/2018, de 21 de setembre.

Això no obstant, i a l'espera que entrin en vigor aquestes limitacions o prohibicions, l'ús d'aeronaus, tripulades o no (drons) en tot l'àmbit d'aquest pla de gestió requereix l'autorització de l'òrgan gestor de l'espai protegit -la direcció general competent en espais Xarxa Natura 2000 i protecció d'espècies-, sens perjudici del que estableix l'article 19 del Reial decret 1180/2018. Queden exclosos d'aquesta autorització els casos d'emergència, vigilància i extinció d'incendis i de gestió de l'espai, així com les operacions definides a l'epígraf 3 de l'article 19 esmentat.

5.2.10. *Infraestructura de gestió*

Està prohibit deteriorar o destruir la infraestructura de gestió pròpia de les ZEC.

5.2.11. *Circulació*

1. El trànsit de vehicles de motor es limitarà a la carretera PM-840, així com als camins inclosos a la zona d'ús general.
2. Queda prohibit el trànsit amb vehicles de motor pels camins de la zona d'exclusió.

5.2.12. *Senyalització*

La senyalització vinculada a l'ús públic de la ZEC s'ajustarà al *Manual de senyalització dels espais naturals protegits de les Illes Balears*. La resta de senyalització existent, excepte les normalitzades per la legislació de trànsit, s'hauran d'anar adaptant als criteris de l'esmentat manual.

5.2.13. *Instal·lacions de temporada*

A causa de la sensibilitat de la fauna present als ZEC, es considera incompatible amb la conservació de l'espai l'obertura i el funcionament del quiosc-bar i/o qualsevol altra instal·lació de temporada terrestre d'ús públic o privat situada al domini públic marítimo-terrestre.

5.3. USOS ASSOCIATS A LA ZONA D'ÚS GENERAL

5.3.1. *Ús residencial*

La quota i l'ús residencial queden limitats a l'associat a la llicència de l'habitatge d'ús turístic vacacional existent a l'illa de Tagomago, inclòs a l'àmbit de la zona d'ús general definida al plànol 5.1.1. de l'annex I. En qualsevol cas, aquest ús estarà supeditat al compliment de les normes reguladores i a la consecució dels objectius de conservació que estableix aquest pla de gestió.

5.3.2. *Obres i construccions*

1. No es permet l'ampliació de les edificacions existents a l'habitatge de Tagomago, ni l'ampliació de les zones enjardinades.
2. Únicament es podran dur a terme obres o construccions annexes quan se'n justifiqui la necessitat per a la instal·lació d'energies netes amb finalitat d'autoconsum, recollida de residus o per al proveïment d'aigua potable, i sempre que tinguin una resolució que certifiqui la no-afecció apreciable a la Xarxa Natura 2000.

5.3.3. *Esdeveniments*

1. Els esdeveniments que es duguin a terme a l'època de cria, comprenent aquesta de l'1 de març al 31 d'octubre, han de passar una avaluació de repercussions ambientals. Aquests esdeveniments s'han de limitar a la zona d'ús general i han de tenir en compte el que estableixen els apartats 5.7.1, contaminació acústica, i 5.7.2, contaminació lumínica d'aquest Pla.
2. Es prohibeix la realització d'esdeveniments musicals o espectacles de qualsevol altre tipus que comportin la utilització d'equips emissors de so, de música o de fonts de llum a l'exterior de les edificacions existents.

5.3.4. *Subministrament elèctric*

1. No es permet la implantació d'instal·lacions o equips que generin contaminació atmosfèrica o algun tipus de pertorbació sobre els hàbitats naturals o les espècies d'interès comunitari.
2. En el termini de 2 anys des de l'aprovació del present pla de gestió, el generador elèctric s'ha de substituir per una instal·lació d'energia fotovoltaica.
El projecte d'instal·lació d'energia renovable haurà de passar una avaluació de repercussions ambientals en el cas que es prevegi la seva instal·lació fora de les teulades de les edificacions legalment establertes, i haurà de complir amb allò establert al Reial Decret 244/2019, de 5 de abril, pel qual es regulen les condicions administratives, tècniques i econòmiques de l'autoconsum d'energia elèctrica.

5.3.5. *Aplicació de fitosanitaris*

Els fitosanitaris i/o plaguicides que s'apliquin a la zona d'ús residencial hauran de ser de baixa toxicitat, de tipus AAA per a la fauna terrestre i aquàtica, i s'aplicaran tenint en compte el que estableix el Reial decret 1311/2012, de 14 de setembre, pel qual s'estableix el marc d'actuació per aconseguir un ús sostenible dels productes fitosanitaris, especialment les mesures de reducció de risc a zones de protecció.

5.3.6. *Captació d'aigua*

1. Es potenciarà la implantació de sistemes de captació de l'aigua de pluja per a subministrament a l'habitatge existent a l'illa de Tagomago.
2. Es prohibeix la captació d'aigua subterrània.

5.3.7. *Tractament d'aigües residuals*

1. La depuració de les aigües residuals de l'habitatge existent a Tagomago s'ha de fer mitjançant una fossa sèptica d'oxidació total amb un filtre biològic d'acord amb allò establert a l'annex 4 del Pla Hidrològic de les Illes Balears.
2. En el termini de 2 anys des de l'aprovació del present pla de gestió el titular de l'habitatge haurà de presentar la declaració responsable davant de l'Administració hidràulica de la instal·lació del sistema de depuració individual, a

la qual s'acompanyarà document acreditatiu d'adquisició, característiques tècniques, rendiment, així com el manteniment del mateix. Les aigües depurades es podran utilitzar per al reg de les zones enjardinades, sempre que es demostrï que no es produeix una alteració de la qualitat de l'aigua i dels nivells dels aqüífers de l'illa, i que no s'afecti significativament la possible fauna estigobiont .

3. El pou negre existent s'haurà de clausurar un cop instal·lada la fossa sèptica.
4. El projecte de les obres necessàries per complir el que estableix aquest epígraf haurà de passar una avaluació de les repercussions ambientals.
5. Es prohibeix abocar qualsevol tipus de residu líquid o aigües residuals sense tractar al medi terrestre o marí. L'abocament de salmorra de terra a mar o de l'aigua salada de la piscina haurà de comptar amb l'autorització de la direcció general competent en costes i litoral.

5.3.8. *Gestió de residus*

1. Tots els residus generats per l'ús de l'habitatge hauran de ser recollits separadament segons la seva tipologia, per després ser transportats a Eivissa i gestionats de manera adequada d'acord amb la normativa específica estatal, autonòmica i l'ordenança municipal. Els contenidors per a la recollida de residus s'han d'ubicar en llocs tancats i habilitats per a aquest ús, de manera que s'asseguri que no hi poden accedir rosegadors ni sargantanes.
2. Tots els residus han de ser gestionats per un gestor autoritzat, a excepció dels residus de la fracció orgànica i les restes de poda que es poden gestionar mitjançant compostatge, sempre que es faci en una compostadora tancada. Els comprovants de lliurament emesos pel gestor s'han de conservar com a justificant de la seva gestió correcta.
3. En el termini de 2 anys des de l'aprovació del present pla de gestió, la propietat haurà d'eliminar tots els residus que hagi generat i que estiguin dispersos a l'illa de Tagomago, incloent-hi els voluminosos i/o residus d'aparells elèctrics i electrònics i restaurar-ne les superfícies naturals afectades, d'acord amb la mesura 2.3.3 definida a l'apartat 3.2 del present Pla. Per fer-ho, haurà de presentar un pla d'eliminació de residus, i de restauració del medi si escau, que haurà de passar una avaluació de repercussions ambientals.
4. Es prohibeix cremar qualsevol tipus de residu al medi natural, excepte la crema de restes vegetals que es faci per motius de gestió i promoguda per l'òrgan gestor.

5.3.9. *Dotació de serveis*

Totes les dotacions de serveis s'han de fer per camins existents.

5.3.10. *Far*

1. Les activitats que es realitzin al far de la ZEC ES000082 Tagomago únicament podran ser de caràcter científic, educatiu i/o d'interpretació ambiental, així com les pròpies per garantir la seguretat de la navegació nocturna, permetent la verificació del posicionament a les cartes nàutiques .

2. En cas que es vulgui destinar el far a activitats de caràcter científic, educatiu o d'interpretació ambiental, haurà de prevaler el criteri d'interès de servei públic i de conservació d'hàbitats i espècies sobre l'econòmic. En tot cas, el projecte haurà de passar una avaluació de repercussions ambientals.

5.3.11. Vores de camins i carreteres

Els treballs de control de la vegetació de vores de camins i carreteres s'han de fer amb mitjans mecànics, amb l'excepció del control d'espècies invasores, per al qual l'òrgan gestor de la ZEC podrà autoritzar altres mitjans.

5.4. ACTIVITATS AGRÍCOLES, RAMADERES, FORESTALS I CINEGÈTIQUES

1. A causa de la sensibilitat de les espècies terrestres d'interès comunitari, les activitats agrícoles, ramaderes, forestals i cinegètiques estan prohibides a tot l'àmbit de gestió.
2. Se n'exceptuen aquesta prohibició les activitats de control de fauna, de prevenció d'incendis forestals, de control i lluita integral de plagues i malalties que afectin o puguin afectar les masses forestals, així com els treballs de restauració forestal, sempre que estiguin justificats per motius de gestió i després de ser avaluades les possibles repercussions ambientals.

5.5. ACTIVITATS A L'ÀMBIT MARÍ

5.5.1. Fondeig

1. Queda prohibit, amb caràcter general, el fondeig d'embarcacions sobre:
  - Praderies de *Posidonia oceanica*.
  - Praderies de *Cymodocea nodosa* i fons de maèrl o coral·ligen.
  - Les zones de bany degudament abalisades, d'acord amb l'article 73.1 del Reial Decret 876/2014, de 10 d'octubre, pel qual s'aprova el Reglament General de Costes.

Al plànol 5.2. de l'annex I es delimiten les zones ocupades per praderies de posidònia, *Cymodocea nodosa* i fons de maèrl o coral·ligen. Aquestes zones es podran delimitar mitjançant boies específiques per a aquesta finalitat. Per delimitar aquestes zones s'hauran de respectar els punts pesquers professionals per evitar-ne l'afecció.

2. Per a allò no regulat en aquest apartat cal atènyer-se al que estableix el Decret 25/2018, de 27 de juliol, sobre la conservació de la *Posidonia oceanica* a les Illes Balears.

5.5.2. Abocaments

Es prohibeix qualsevol tipus d'abocament des de les embarcacions, d'acord amb allò establert a l'article 32.3 de la Llei 41/2010, de 29 de desembre, de protecció del medi marí.

5.5.3. Festes en embarcacions

Es prohibeixen la comercialització i la realització de festes i esdeveniments multitudinaris en embarcacions amb música o que alterin sensiblement els nivells sonors naturals del lloc a tot l'àmbit marí del pla de gestió.

5.5.4. Pesca, recol·lecció i busseig

1. En l'àmbit del pla de gestió coincident amb la reserva marina de la costa nord-est d'Eivissa - Tagomago, les modalitats de pesca i marisqueig s'han de dur a terme segons el que estableix el Decret 45/2018, de 14 de desembre, pel qual s'estableix la reserva marina de la costa nord-est d'Eivissa-Tagomago i s'hi regulen les activitats d'extracció de flora i fauna marina i les activitats subaquàtiques. Al plànol 5.3 de l'annex I es delimita l'àmbit de la reserva marina.
2. En l'àmbit del pla de gestió no inclòs a la reserva marina:
  - i. Queda prohibida la pesca comercial d'arrossegament, cèrcol, palangre de superfície i palangre de fons, i les recreatives amb esquer viu (peixos i cefalòpodes) o fusell.
  - ii. Es prohibeixen les competicions de pesca. No es considera com a competició la pesca esportiva de "captura i solta" que es realitzi seguint un protocol estandarditzat i supervisat per l'administració competent en matèria de pesca i sense l'obtenció d'un trofeu, sempre que serveixi com a sistema de seguiment de l'estat de els recursos pesquers explotats per la pesca recreativa.
  - iii. La pràctica del busseig amb escafandre autònom es considera una activitat permesa. En qualsevol cas, els bussejadors no poden dur ni a la mà ni a les seves embarcacions instruments que es puguin utilitzar per a la pesca o extracció d'espècies marines. De la mateixa manera es prohibeix l'alimentació o *feeding* de les espècies.
3. Per a allò no regulat en aquest apartat cal atènyer-se al que estableix la legislació sectorial vigent per a la pesca i el marisqueig en aigües interiors i territorials del mar balear.
4. La direcció general competent en espais Xarxa Natura 2000 podrà sol·licitar a l'òrgan competent en matèria de pesca l'establiment de limitacions o restriccions addicionals. Aquestes mesures, que podran ser de caràcter temporal o permanent, s'han d'implantar en determinades zones, quan es justifiqui que s'apliquen per a la conservació dels elements clau del pla de gestió. Aquesta resolució es farà sobre la base d'un informe motivat, amb audiència prèvia als interessats en el marc de la tramitació d'un procediment administratiu.
5. Es prohibeix qualsevol activitat d'aqüicultura, cultius marins o similars.

5.5.5. Captures accidentals d'aus marines

1. Tenint en compte la problemàtica global de captures accidentals associada a les aus marines, espècies altament amenaçades entre les quals es troba el virot -

endemisme en perill crític- es requereix la necessitat d'aplicar mesures de mitigació que evitin les captures accidentals d'aus marines a les arts de pesca, especialment per a la modalitat de palangró.

Per això s'estableix un període de dos anys perquè les embarcacions de pesca de l'art menor palangró implementin alguna de les mesures de mitigació existents durant els mesos de febrer a juliol. Entre aquestes mesures s'inclou la calada nocturna –actualment és la més eficient-, el canvi d'esquer (utilitzant esquer menys desitjable per a les aus, com cefalòpodes o crustacis), incrementar el pes en les línies de calada (perquè l'art se submergeixi més ràpidament), la utilització de línies espantaocells o una combinació d'aquestes, així com altres que aconseguixin evitar les captures accidentals avalades per la millor evidència científica. Tenint en compte l'àmplia distribució d'aquestes aus, la norma reguladora s'ha de dur a terme en coordinació amb l'òrgan competent en la Xarxa Natura 2000 de competència estatal.

2. La direcció general competent en la gestió de les ZEC impulsarà, conjuntament amb l'administració competent en pesca i en col·laboració amb el sector pesquer, una estratègia per a la implementació de les mesures de mitigació de captures accidentals per part de la flota amb activitat a l'àmbit del pla que pesqui amb palangró.
3. Transcorreguts dos anys des de l'aprovació del present pla de gestió, l'aplicació d'aquestes mesures serà obligatòria per a la pesca de palangró durant els mesos de febrer a juliol.

5.5.6. *Competicions*

1. Es prohibeixen les competicions d'embarcacions a motor.
2. La resta de competicions esportives, requeriran una avaluació de repercussions ambientals d'acord amb els criteris definits a la Circular del conseller de Medi Ambient, Agricultura i Pesca de 14 de febrer de 2018 sobre la tramitació i avaluació de l'afecció de les activitats esportives als espais de rellevància ambiental.

5.5.7. *Prospeccions i extraccions*

Es prohibeix la prospecció i l'extracció de petroli o gas a tot l'àmbit marí del pla.

5.5.8. *Aqüicultura*

Es prohibeix l'aqüicultura a tot l'àmbit del pla.

5.5.9. *Instal·lacions de temporada*

1. Es prohibeixen les instal·lacions de temporada d'embarcacions i elements nàutics de motor a l'àmbit del pla de gestió.

2. Les instal·lacions de temporada que s'ubiquin en un radi de 5 quilòmetres al voltant dels illots de la ZEC Illots de Santa Eulària, Rodona i es Canar i de la ZEC Tagomago hauran de passar una avaluació de les repercussions ambientals.

5.5.10. *Navegació*

Es prohibeix l'ús de motos aquàtiques a la ZEC ES0000242 Illots de Santa Eulària, Rodona i es Canar.

5.6. ALTRES USOS O ACTIVITATS

5.6.1. *Aprofitament de recursos*

Qualsevol aprofitament dels recursos de les ZEC haurà de ser compatible amb les finalitats que han justificat la creació d'aquestes.

5.6.2. *Instal·lacions fotovoltaïques*

Es prohibeix instal·lar parcs eòlics i solars.

5.7. QUALITAT AMBIENTAL

5.7.1. *Contaminació acústica*

1. Els espais del present pla de gestió tenen la consideració d'espais naturals que requereixen una especial protecció contra la contaminació acústica, a efectes de la Llei 1/2007, de 16 de març, contra la contaminació acústica de les Illes Balears.
2. Els usos que es facin en aquests espais hauran de ser compatibles amb la conservació de la fauna i per això s'hauran de dur a terme de manera que no puguin generar molèsties o afectar les espècies presents.
3. A l'illa de Tagomago, l'emissió de sons de diferents dispositius, com els aparells de música, únicament es poden dur a terme a l'interior de l'habitatge, de manera que no siguin apreciables a la zona d'exclusió.
4. Els treballs, usos i activitats susceptibles de provocar sorolls i molèsties, a excepció dels necessaris per a la gestió i la conservació del lloc, es realitzaran a l'època de l'any en què no repercutixin negativament en la reproducció de les espècies de fauna d'interès comunitari.
5. La conselleria competent en medi ambient, per iniciativa pròpia o a petició de l'Ajuntament de Santa Eulària des Riu, podrà definir les àrees de reserva de sons d'origen natural, enteses com aquelles en què la contaminació acústica produïda per l'activitat humana és imperceptible o pot reduir-se a aquest nivell, després de tramitar el procediment administratiu corresponent, d'acord amb el que estableix l'article 19 de la Llei 1/2007.

5.7.2. Contaminació lumínica

1. La totalitat de l'àmbit de la ZEC queda classificada com a Zona E1 a l'efecte de la Llei 3/2005, de 20 d'abril, de protecció del medi nocturn de les Illes Balears, i en ella només s'admetrà una brillantor mínima.
2. Les instal·lacions i els instruments d'il·luminació s'han de dissenyar i instal·lar de manera que es previngui la contaminació lumínica i s'afavoreixi l'estalvi energètic. La il·luminació dels espais exteriors serà la mínima necessària i es durà a terme dirigint els feixos de llum cap a terra per evitar la dispersió lumínica cap a l'exterior.
3. Queden prohibides les fonts d'il·luminació que emetin per sobre del pla horitzontal, les estroboscòpiques i qualsevol altra que pugui afectar les espècies de la ZEC, exceptuant-ne les de navegació marítima, competència de l'Autoritat Portuària de Balears.

5.8. ZONIFICACIÓ

5.8.1. Zonificació terrestre

Atenent a la presència d'espècies en perill d'extinció, així com d'altres espècies protegides i/o d'interès comunitari i a la necessitat de recuperar els hàbitats d'interès comunitari de l'àmbit de gestió, es defineix la zonificació següent de l'àmbit del Pla:

- Zona d'ús general: està formada per la zona d'ús residencial a l'illa de Tagomago, on es troba un habitatge de propietat privada, així com pels terrenys ocupats per la carretera PM-840, la zona ocupada pel far i el camí que va des del moll fins a la zona residencial.
- Zona d'exclusió: està formada per la resta de l'àmbit terrestre de l'illa de Tagomago, així com la resta d'illots. Aquesta zona es correspon amb les zones crítiques per a la reproducció, l'alimentació, el descans o la supervivència de les espècies d'aus d'interès comunitaris.

Al plànol 5.1 de l'annex I es delimita la zonificació.

D'altra banda, als plànols dels apartats II i III de l'annex I també es representen les distribucions dels hàbitats i les espècies considerades com a element clau i objecte de gestió, que figuren a l'apartat 2.4 del present Pla. D'aquesta manera es poden identificar on s'apliquen els objectius i les mesures establerts per a cada element clau a l'apartat 3, així com les disposicions específiques de les presents normes, amb l'objectiu de mantenir o millorar l'estat de conservació d'aquests elements.

5.8.2. Zones de restauració ecològica i zones crítiques

La direcció general competent en Xarxa Natura 2000 podrà restringir temporalment, mitjançant resolució, les actuacions i activitats a les àrees que es delimitin com a:

- Zones de restauració ecològica, definides com aquelles àrees els hàbitats d'interès comunitari de les quals estiguin en un estat de conservació no favorable (es poden incloure en aquestes zones aquelles àrees degradades per pertorbacions), que requereixin l'aplicació de mesures de gestió per recuperar la seva estructura i funcionalitat i retornar així els hàbitats a un estat de conservació favorable.
- Zones crítiques per a la reproducció, l'alimentació, el descans o la supervivència de determinades espècies d'interès comunitari, especialment sensibles a les pertorbacions, quan sigui necessari per mantenir o millorar el seu estat de conservació. Aquestes zones podran tenir una superfície variable, incloent-hi àrees reduïdes, com l'entorn de colònies, nius, àrees de distribució d'endemismes o d'espècies molt singulars o amenaçades, rodals, o àrees d'ús intens per a les espècies, de manera que se'n garanteixi conservació.

Aquesta resolució es farà en base a un informe motivat, amb audiència prèvia als interessats en el marc de la tramitació d'un procediment administratiu.

Les restriccions d'accés i de determinades actuacions es realitzaran en funció de la informació disponible sobre la distribució dels hàbitats i espècies d'interès comunitari, el seu estat de conservació i nivell d'amenaça, la magnitud i els tipus de pressions a què estan sotmesos i la seva sensibilitat als impactes.

Aquestes restriccions es podran revisar a mesura que es disposi de nova informació sobre la distribució i l'estat de conservació d'aquests hàbitats i espècies.

6. PROGRAMA DE SEGUIMENT

El programa de seguiment ha de permetre l'avaluació correcta dels resultats de la gestió sobre l'espai. Per fer-ho, ha d'avaluar, d'una banda, el grau d'execució i compliment de les mesures establertes pel pla i, de l'altra, l'eficàcia d'aquestes mesures en l'assoliment dels objectius de conservació establerts i en l'evolució de la distribució i de l'estat de conservació dels hàbitats i espècies d'interès presents a l'àmbit del pla de gestió (agrupats en elements clau). El programa de seguiment ha d'aconseguir, alhora, informació rigorosa a mig i llarg termini, fiable i comparable, que ajudi a definir la viabilitat i la idoneïtat de les mesures proposades, així com la correcta execució en els hàbitats i espècies del pla i el compliment dels objectius establerts.

6.1. AVALUACIÓ I REVISIÓ DEL PLA DE SEGUIMENT

Periòdicament es verificarà que les accions del pla s'executen segons el previst i s'avaluaran els resultats obtinguts en funció dels objectius de gestió. En funció dels resultats del seguiment i del model de gestió adaptativa, es podran modificar les mesures de conservació proposades en àrees a aconseguir els resultats previstos de manera més eficaç i eficient, sense necessitat que el pla sigui sotmès a un nou procediment d'aprovació, mentre es mantinguin els objectius de conservació.

6.2. OBJECTIUS I INDICADORS DE SEGUIMENT

El programa de seguiment del present pla de gestió té com a objectius principals:

1. Determinar el grau d'execució i compliment de les mesures establertes en el pla de gestió.
2. Avaluar els efectes generats per l'aplicació de les mesures establertes al pla de gestió sobre la distribució i l'estat de conservació dels hàbitats i les espècies.
3. Fer una avaluació global periòdica del grau d'execució del pla i de l'estat de conservació dels hàbitats i les espècies d'interès i determinar la necessitat de revisar el pla.
4. Aportar informació que permeti adoptar amb rapidesa les mesures oportunes per reorientar la gestió quan els resultats no siguin satisfactoris o quan apareguin noves variables ambientals determinants.
5. Proposar canvis/millores al pla a partir de les avaluacions globals periòdiques.

És important destacar, doncs, que el pla de gestió s'executa dins d'un procés dinàmic en què els resultats del procés d'avaluació són utilitzats per a la millora de la gestió precedent i l'adaptació de les mesures proposades als canvis observats.

6.3. INDICADORS DEL GRAU D'EXECUCIÓ DEL PLA

Es proposa un indicador paramètric de seguiment del grau d'execució de les mesures establertes pel pla de gestió.

Atès que les mesures que estableix el pla són de tipus molt divers i d'àmbits temàtics diferents, és oportú establir un procediment sistematitzat per calcular un indicador integrat del grau d'execució.

El procés s'inicia amb la identificació de les accions concretes que s'han realitzat durant el període de temps que s'avalua i que es consideri que han contribuït a avançar en cadascuna de les mesures establertes al pla de gestió. D'acord amb les accions identificades, es procedeix a avaluar el grau d'implantació de cadascuna de les mesures establertes al pla, assignant-li una categoria específica:

- Pendent d'inici (P)
- En curs (EC)
- Completada (C)

A partir de la distribució en percentatge de les mesures segons objectius operatius i la ponderació amb el valor assignat s'obté un indicador de grau d'implantació global del pla de gestió (%) d'acord amb l'expressió següent:

$$\text{Grado de ejecución del Plan} = \left[\frac{((Px0) + (ECx0,5) + (Cx1))}{\text{Total acciones}} \right] \times 100$$

Paràmetres:

- *P = nombre de mesures pendents d'inici*
- *EC = nombre de mesures en curs*
- *C = nombre de mesures completades*

6.4. INDICADOR CAUSAL DE NO IMPLEMENTACIÓ DE LES MESURES DEL PLA

Per avaluar les mesures no implementades o no executades (mesures pendents d'inici) es defineix un indicador per valorar el pes relatiu de les causes que han provocat el no compliment d'acord amb el calendari establert. Aquest indicador es calcula com a percentatge de mesures no implementades segons una causalitat.

La proposta de causes d'incompliment de les mesures inclou les següents categories:

- No execució de la mesura per manca de finançament.
- No execució de la mesura per manca de recursos humans, com ara personal tècnic, personal administratiu, etc.
- No execució a causa de problemes de contractació.
- No execució per manca d'acords entre administracions.
- No execució per manca d'acords amb propietaris.

- No execució per problemes competencials o manca d'autoritacions.
- Altres causes.

$$\text{Grado de no ejecución por causa} = \left[\frac{\sum \text{Medidas no implementadas por causa } X}{\text{Total acciones pendientes de inicio}} \right] \times 100$$

A partir de l'anàlisi de les mesures no implementades, es poden redefinir les mesures, identificar problemàtiques i aplicar les solucions adequades per assegurar l'aplicació de totes les mesures. D'aquesta manera, es dota d'adaptabilitat al pla de gestió.

6.5. INDICADORS DEL GRAU DE COMPLIMENT DELS OBJECTIUS DEL PLA

D'acord amb el que estableixen les directrius sobre la planificació i la gestió coordinada i coherent dels espais protegits de les Illes Balears, s'ha de valorar el compliment dels objectius marcats. En aquest sentit, es valora el compliment de la totalitat de les mesures per objectiu i es proposen indicadors derivats de bateries d'accions.

Taula 26.- Indicadors i valors de referència per al seguiment del compliment d'objectius, desenvolupament i execució de les mesures de gestió

OBJ. ESPEC.	OBJ. OPER.	MESURES I ACCIONS DE CONSERVACIÓ	Indicador de seguiment
1.	1.1	1.1.1. Desenvolupar treballs que permetin revisar i actualitzar la cartografia a escala adequada dels tipus d'hàbitat d'interès comunitari presents en l'àmbit del pla de gestió com a base per establir l'estat de conservació actual.	Treballs realitzats (núm. i tipus) Cartografia elaborada (núm., tipus d'hàbitat i espècies cartografiades)
		1.1.2. Contrastar l'absència, la presència i la distribució dels hàbitats presents, però no inclosos als FND llistats a l'apartat 2.1. – Hàbitats.	Hàbitats contrastats
	1.2	1.2.1. Desenvolupar treballs de recerca i estudis pertinents per concretar aquells paràmetres que es requereixen als FND encara desconeguts o no actualitzats.	Treballs realitzats (núm. i tipus)
		1.2.2. Contrastar la presència i distribució de les espècies presents, però no incloses als FND definides a l'apartat 2.2. i 2.3. del pla de gestió i valorar la inclusió als FND de les espècies rellevants de flora i fauna mereixedores de formar part de l'apartat 3.3 del FND.	Treballs realitzats (núm. i tipus)
	1.3	1.3.1. Actualitzar els FND amb els resultats obtinguts dels objectius operatius 1.1 i 1.2 i amb els hàbitats i les espècies llistades a les taules dels apartats 2.1. – Hàbitats, 2.2. – Flora i 2.3. – Fauna.	Treballs realitzats (núm. i tipus) Hàbitats i espècies Natura 2000 amb l'estat de conservació inicial identificat
	1.4	1.4.1. Dur a terme el seguiment de l'estat de conservació dels elements clau segons les especificacions assenyalades a l'apartat 6. - Programa	(Veure apartat 6.6)

OBJ. ESPEC.	OBJ. OPER.	MESURES I ACCIONS DE CONSERVACIÓ	Indicador de seguiment
		de seguiment del present pla de gestió.	
	1.5	1.5.1. Realitzar estudis de localització i avaluació de la densitat d'espècies al·lòctones invasores d'algues, plantes i animals (rates, gats, conills, peixos, invertebrats, ...). En el cas de les praderies de posidònia aquests estudis es duran a terme en coordinació amb l'òrgan competent en matèria de pesca.	Estudis realitzats (núm. i tipus)
	1.6.	1.6.1. Realitzar estudis corològics de les espècies botàniques d'interès comunitari per tal de disposar d'informació suficient per garantir-ne la protecció.	Estudis realitzats (núm. i tipus)
	1.7	1.7.1. Avaluar el resultat de la norma reguladora 5.5.5 Captures accidentals d'aus marines per tal d'assolir una gestió adaptativa a l'espai protegit.	Estudis realitzats (núm. i tipus)
		1.7.2. Coordinar amb l'administració competent en matèria pesquera l'actualització cartogràfica de les arts de pesca i la situació on operen les embarcacions.	Estudis realitzats (núm. i tipus)
		1.7.3. Estudiar els impactes associats a les activitats humanes sobre la densitat, la distribució o el comportament de les espècies d'interès comunitari en l'àmbit de les ZEC.	Superfície cartografiada, núm. de localitzacions identificades
		1.7.4. Realitzar una prospecció de l'avenc que actualment subministra aigua a l'habitatge de Tagomago per buscar possible fauna invertebrada estigobiont.	Estudis realitzats (núm. i tipus)
		1.7.5. Realitzar estudis per detectar les zones deteriorades per l'excés de freqüentació d'usuaris, així com les mesures necessàries per restaurar-les.	Actuacions realitzades (núm. i tipus)
	1.8	1.8.1. Desenvolupar estudis i treballs per localitzar les àrees de nidificació actual i potencial de les espècies d'aus i les àrees al voltant que cal preservar dels impactes antròpics durant l'època reproductora.	Estudis realitzats (núm. i tipus)
	1.9	1.9.1. Establir relacions amb la comunitat científica, centres de recerca i altres per desenvolupar línies de recerca aplicada als espais objecte de gestió d'acord amb els estudis indicats anteriorment.	Estudis realitzats (núm. i tipus)
	1.10	1.10.1. Establir punts de seguiment al medi marí, a partir de diversos transsectes fixos perpendiculars a la costa, per avaluar l'existència d'efectes produïts pel canvi climàtic i altres efectes antròpics als hàbitats i espècies d'interès comunitari presents a l'àmbit del pla de gestió.	Estudis realitzats (núm. transsectes)
		1.10.2. Realitzar una modelització matemàtica de l'evolució dels HIC i de les espècies en funció dels diferents escenaris possibles de canvi climàtic, segons els paràmetres obtinguts en les mesures dels objectius operatius 1.1 i 1.2 i les dades de seguiment de l'apartat 6.6.	Escenaris estudiats (núm. i tipus)
	1.11	1.11.1. Recollir de manera sistemàtica i estandarditzada de les publicacions de recerca, informes i treballs que es realitzin sobre els diferents elements clau presents al territori àmbit de gestió. Obtenció i maneig d'informació de màxim detall.	Seminaris, trobades, reunions, etc. realitzats (núm. i tipus)
	2.1	2.1.1. Realitzar campanyes d'eliminació i control de	Campanyes

OBJ. ESPEC.	OBJ. OPER.	MESURES I ACCIONS DE CONSERVACIÓ	Indicador de seguiment
2.		carnívors (rates, gats i altres predadors introduïts) a les colònies de cria de les aus marines, en coherència amb les accions contemplades al Pla Lilford (acció 6.1) i els resultats obtinguts en la mesura 1.5.1 .	realitzades (núm. i tipus)
		2.1.2. Elaborar i dur a terme un protocol de bioseguretat a Tagomago que tingui per objectiu evitar l'arribada i la dispersió de rosegadors, ofidis i altres vertebrats al·lòctons amb potencial invasor i depredador, amb actuacions de prevenció (quarantena), vigilància (detecció) i d'execució de respostes davant d'incursions (contingència).	Protocol desenvolupat (sí/no)
	2.2	2.2.1. Vigilar, controlar i erradicar (quan sigui factible) espècies invasores i exòtiques (<i>Carpobrotus edulis</i> , <i>Pennisetum villosum</i> , <i>Agave</i> sp., <i>Thaumatococcus panyocampa</i> , <i>Tomicus destruens</i> , etc.)	Projectes realitzats (núm. i tipus)
	2.3	2.3.1. Tancar els vials que siguin necessaris per a la recuperació dels hàbitats terrestres i la conservació de les espècies d'interès comunitari.	Nombre i tipus d'elements instal·lats
		2.3.2. Regularitzar infraestructures d'abastiment d'aigua i eliminació de la salmorra i eliminar les infraestructures no regularitzades.	Nombre i tipus d'elements eliminats
		2.3.3. Recuperar les zones degradades per la urbanització i els usos associats.	Nombre i tipus d'actuacions realitzades
		2.3.4. Recol·lectar material forestal de reproducció per preservar-lo al Centre Forestal de Menut (CEFOR), per ser utilitzat en les accions de conservació de flora i restauració que es programin al conjunt de les ZEC.	Nombre d'espècies i quantitat recol·lectades de cadascuna
		2.3.5. Eliminar les instal·lacions del quiosc bar existent a l'illa de Tagomago i restauració dels terrenys afectats.	Nombre i tipus d'elements eliminats
	2.4	2.4.1. Promoure campanyes de neteja del fons marí en col·laboració amb les Confraries de Pescadors d'Eivissa i centres de busseig de la zona, tant de residus com de restes d'arts o aparells de pesca i establir un protocol estàndard de retirada de xarxes.	Nombre i tipus d'equips implantats
		2.4.2. Localitzar i retirar les parts mòbils dels morts de fondeig irregulars. La retirada de les parts fixes es valorarà en cada cas.	Nombre i tipus d'actuacions
	2.5	2.5.1. Promoure la implantació d'equips i/o mesures de mitigació a la flota pesquera professional que augmentin la selectivitat de les arts de pesca i/o redueixin les captures accidentals d'espècies d'interès comunitari, tenint en compte els resultats de la mesura 1.7.1 i la mesura 1.7.3.	Estudis i cartografies realitzades (núm. i tipus)
	2.6	2.6.1. Establir una vigilància durant els mesos d'estiu a l'àmbit del pla, per assegurar el compliment de les normes del pla de gestió.	Jornades de vigilància
3.	NORMES REGULADORES		
4.	4.1	4.1.1. Crear espais de comunicació i participació on l'administració, la comunitat científica i els agents locals puguin intercanviar informació sobre el seguiment del pla de gestió.	Accions realitzades (núm. i tipus)

OBJ. ESPEC.	OBJ. OPER.	MESURES I ACCIONS DE CONSERVACIÓ	Indicador de seguiment
		4.1.2. Elaborar i distribuir codis de bones pràctiques, de manera participativa amb els agents locals, sobre activitats que es desenvolupen a l'espai i puguin generar una interacció negativa als hàbitats o espècies d'interès comunitari.	Codis de bones pràctiques elaborats (núm. i tipus)
		4.1.3. Oferir activitats relacionades amb la Xarxa Natura 2000 als centres educatius de l'illa.	Activitats realitzades (núm. i tipus)
		4.1.4. Realitzar campanyes d'educació ambiental per sensibilitzar sobre l'impacte negatiu que exerceixen les espècies de fauna introduïdes (gats, ofidis, rates, etc.)	Campanyes realitzades (núm. i tipus)
		4.1.5. Realitzar campanyes de difusió i educació ambiental, adreçades a associacions, clubs o empreses que desenvolupen activitats recreatives i esportives en l'àmbit del pla de gestió.	Tallers realitzats (núm. i tipus)
		4.1.6. Realitzar tallers de formació i capacitatíó adreçades a pescadors associacions, clubs o empreses que desenvolupen activitats recreatives i esportives, així com professionals a l'àmbit del pla de gestió.	Tallers realitzats (núm. i tipus)
		4.1.7. Establir acords de col·laboració amb els propietaris i/o titulars de drets de terrenys la gestió dels quals pugui tenir incidència directa o indirecta sobre els hàbitats i/o espècies objecte de conservació (per exemple, custòdia del territori).	Projectes de col·laboració desenvolupats (núm. i tipus)
		4.1.8: Dissenyar i executar mesures de suport a les iniciatives de voluntariat a la Xarxa Natura 2000.	Campanyes de voluntariat realitzades (núm. i tipus)
		4.1.9: Senyalitzar els espais Xarxa Natura 2000.	Senyals instal·lats (núm.)
	4.2	4.2.1. Crear una xarxa de col·laboradors locals (pescadors, naturalistes, voluntaris, etc.) per demanar la informació ambiental que es consideri necessària.	Acords de col·laboració desenvolupats
		4.2.2. Fomentar la incorporació de les ZEC i de les empreses que hi operin al Sistema de reconeixement de la sostenibilitat del turisme de natura dins Xarxa Natura 2000.	Acords aconseguits (núm. i tipus)
5.	5.1	5.1.1. Establir mecanismes de coordinació (figures de cogestió, convenis de col·laboració o altres) entre l'administració nacional, autonòmica i local, així com amb altres entitats, per aplicar efectivament les mesures de gestió.	Iniciatives posades en marxa (núm. i tipus)
		5.1.2. Formar als agents de l'autoritat i personal tècnic d'altres administracions competents en l'àmbit del pla, en normativa i matèria ambiental.	Tallers realitzats (núm. i tipus)
	5.2	5.2.1. Posar en marxa mecanismes de vigilància i control entre l'administració nacional, autonòmica i local per evitar els possibles impactes derivats de l'incompliment de la normativa ambiental. Es podran establir sistemes de monitorització electrònica que permetin fer el seguiment de les activitats pesqueres, trànsit marítim i els seus usos recreatius.	Iniciatives posades en marxa (núm. i tipus)

OBJ. ESPEC.	OBJ. OPER.	MESURES I ACCIONS DE CONSERVACIÓ	Indicador de seguiment
	5.3	5.3.1. Coordinar a l'administració nacional i autonòmica per al desenvolupament conjunt i coherent de mesures de gestió en l'àmbit de gestió del present pla i dels espais Natura 2000 de competència diferenciada, especialment de la ZEPA ES0000517 Espacio marino del Levante de Eivissa.	Iniciatives posades en marxa (núm. i tipus)
	5.4	5.4.1. Afavorir la integració dels objectius de conservació dels espais Natura 2000 a les normatives i els plans sectorials rellevants.	Iniciatives posades en marxa (núm. i tipus)

6.6. SEGUIMENT DE L'ESTAT DE CONSERVACIÓ DELS ELEMENTS CLAU

Per a la valoració de l'estat de conservació dels elements clau definits a l'àmbit del pla de gestió, cal l'anàlisi per a cadascun dels hàbitats o les espècies que conformen l'element clau. En el cas dels elements clau formats per hàbitats d'interès comunitari, l'indicador principal ha de ser la variació de la superfície que ocupa cada hàbitat en l'àmbit del pla de gestió. Així mateix, cal avaluar com a indicadors de l'estat de conservació dels hàbitats les variables d'estructura/funció detallades al manual de les Bases ecològiques preliminars per a la conservació dels tipus d'hàbitat d'interès comunitari a Espanya del Ministeri d'Agricultura, Alimentació i Medi ambient.

Per a les espècies d'interès comunitari i tenint en compte que, en virtut de l'article 17 de la Directiva Hàbitats s'ha de remetre, cada sis anys, a la Comissió un informe sobre l'aplicació de les disposicions nacionals adoptades en virtut d'aquesta Directiva, el seguiment dels elements claus s'establirà per tal de recollir tota la informació necessària per elaborar-la. D'aquesta manera:

- En el cas dels elements clau constituïts per espècies de fauna, els indicadors han d'estar basats en variables quantitatives sobre l'evolució de la distribució de l'espècie a l'espai, sobre l'evolució de la mida poblacional, sobre el nombre d'individus o parelles reproductores, sobre l'estructura de classes d'edat, i sobre la intensitat de les pressions i les amenaces.
- En el cas d'elements claus constituïts per espècies de flora, els indicadors han de ser de caire quantitatiu sobre l'àrea de distribució de l'espècie, sobre l'àrea d'ocupació, sobre el percentatge de cobertura, sobre el nombre d'individus (en cas que el recompte sigui viable) i sobre la intensitat de les pressions i amenaces.

Aquest pla de gestió persegueix dur a terme una gestió adaptativa que permeti l'aplicació de mesures de gestió que aconseguixin mantenir o millorar l'estat de conservació dels hàbitats i espècies d'interès comunitari. Per poder dur a terme aquesta gestió adaptativa no només cal fer el seguiment dels hàbitats i les espècies, on l'execució de les diferents actuacions respon a les prioritats resultants de la millor informació disponible, així com de l'execució de la mesura 1.2.1 del present pla de gestió. Per dur-se a terme, cal també que per a espècies que es troben en un estat

de conservació crític, com és el cas del virot, es faci un monitoratge més exhaustiu (taula 27).

Taula 27.- Paràmetres indicadors per al seguiment del virot.

Virot - <i>Puffinus mauretanicus</i>	
Seguiment de caràcter anual	a) Recompte de parelles reproductores. b) En una colònia considerablement densa, ben establerta i de fàcil accés, es proposa fer un seguiment anual de productivitat i supervivència adulta per a una mostra d'entre 30 – 50 parelles reproductores.

A més, en el cas de les praderies de posidònia (hàbitat prioritari 1120) el seguiment es coordinarà amb l'òrgan competent en pesca i recursos hídrics, i s'emmarcarà a la Xarxa de Monitorització de les Praderies de *Posidonia oceanica* de Balears.

7. ANNEXOS

ANNEX I. CARTOGRAFIA

ANNEX II. BIBLIOGRAFIA I FONTS D'INFORMACIÓ

ANNEX I **CARTOGRAFIA**

PLA DE GESTIÓ NATURA 2000 ILLOTS DEL LLEVANT D'EIVISSA

LLISTA DE PLÀNOLS REPRESENTATS

I. ÀMBIT DE LES ZEC

- 1. - Àmbit territorial del pla de gestió
- 1.1. - ZEC/ZEPA ES0000242 Illots de Santa Eulària, Rodona i es Canar
- 1.2. - ZEC ES5310107 Àrea Marina de Tagomago
- 1.3. - ZEC/ZEPA ES0000082 Tagomago

II. HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI

- 2.1. - 1110 Bancs de sorra coberts permanentment per aigua marina, poc profunda
- 2.2. - 1120* Praderies de posidònia (*Posidonium oceanicae*)
- 2.3. - 1170 Esculls
- 2.4. - 1240 Penya-segats amb vegetació de les costes mediterrànies amb *Limonium* spp. endèmics
- 2.5. - 1420-1430 Matollars halòfils mediterranis i termoatlàntics (*Sarcocornetea fruticosae*) i Matollars halonitròfils (*Pegano-Salsoletea*)
- 2.6. - 5330 Matollars termomediterranis i pre-estèpics

III. ESPÈCIES D'INTERÈS COMUNITARI

- 3.1. - *Caretta caretta*
- 3.2. - *Tursiops truncatus*
- 3.3. - *Podarcis pityusensis*
- 3.4. - Espècies botàniques (*Diplotaxis ibicensis* i *Anacamptis pyramidalis*)
- 3.5. - *Puffinus mauretanicus*
- 3.6. - *Calonectris diomedea*
- 3.7. - *Hydrobates pelagicus*
- 3.8. - *Ichthyaetus audouinii*
- 3.9. - *Gulosus aristotelis desmarestii*
- 3.10. - Aus rupícoles (*Falco eleonora* i *Falco peregrinus*)
- 3.11. - *Curruca balearica*

IV. ELEMENTS CLAU

- 4.1. - Elements clau - Hàbitats
- 4.2. - Elements clau - Espècies

V. REGULACIÓ

- 5.1. - Zonificació
- 5.1.1 - Zonificació ZEC/ZEPA ES0000082 Tagomago
- 5.2. - Regulació de fondejos
- 5.3. - Reserva Marina Costa nord-est Eivissa, Tagomago
- 5.4. - Vials a tancar ZEC/ZEPA ES0000082 Tagomago

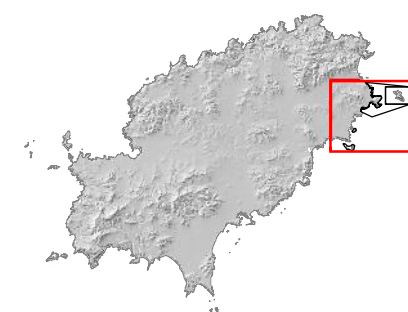

Plànol núm. 1

ÀMBIT TERRITORIAL DEL PLA DE GESTIÓ

Llegenda

 Espais XN2000

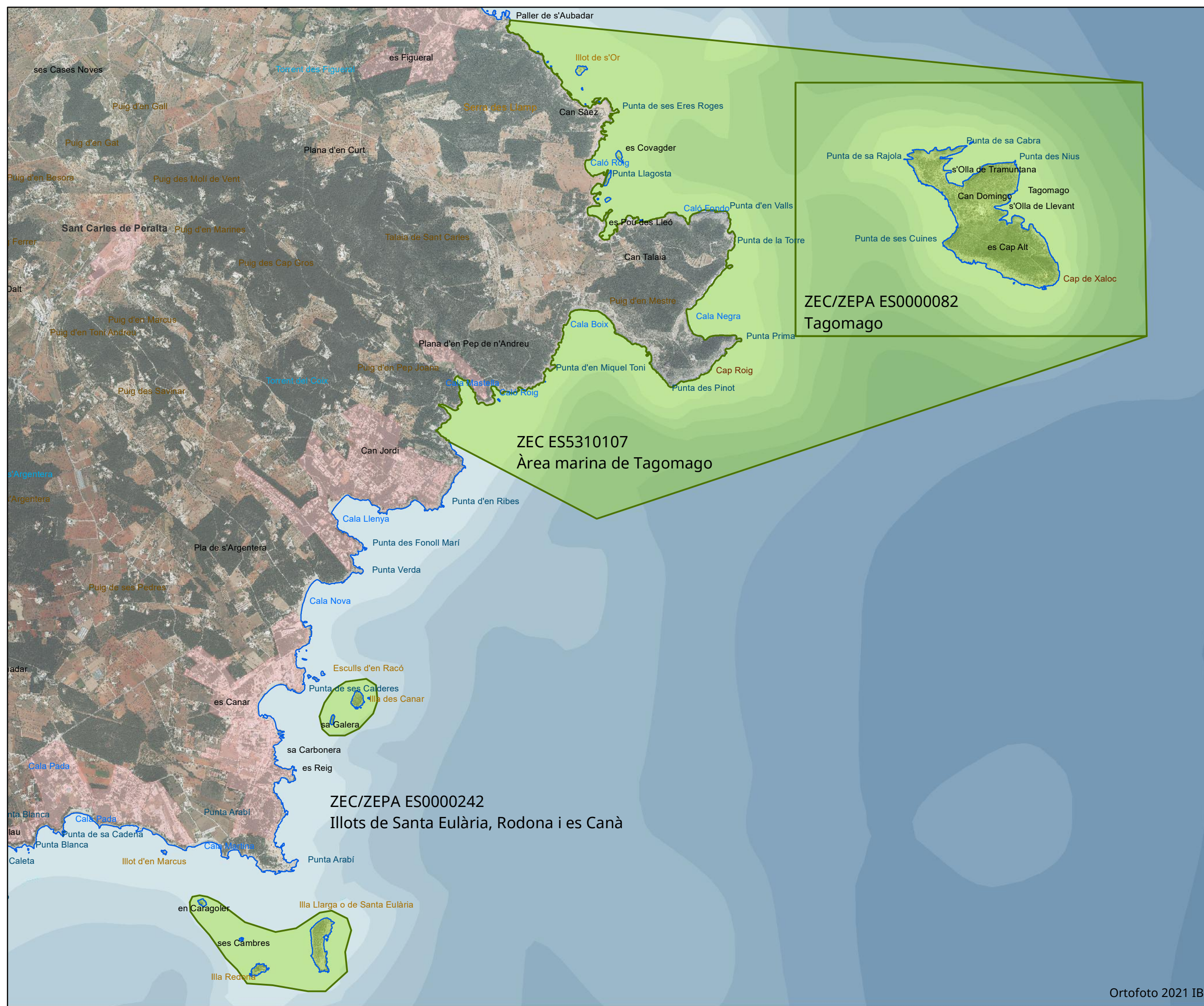

PLA DE GESTIÓ DE LA XARXA NATURA 2000: ILLOTS DEL LLEVANT D'EIVISSA

G CONSELLERIA
O MEDI AMBIENT
I TERRITORI
B DIRECCIÓ GENERAL
ESPais NATURALS
BIODIVERSITAT

0 500 1.000
m

Ortofoto 2021 IB

Plànol núm. 1.1

**ÀMBIT TERRITORIAL
DEL PLA DE GESTIÓ
ZEC/ZEPa ES0000242
Illots de Santa Eulària,
Rodona i es Canà**

Llegenda

 Espais XN2000

**PLA DE GESTIÓ DE LA
XARXA NATURA 2000:
ILLOTS DEL LLEVANT
D'EIVISSA**

G CONSELLERIA
O MEDI AMBIENT
I TERRITORI
B DIRECCIÓ GENERAL
/ ESPAIS NATURALS
| BIODIVERSITAT

0 100 200
m

Ortofoto 2021 IB

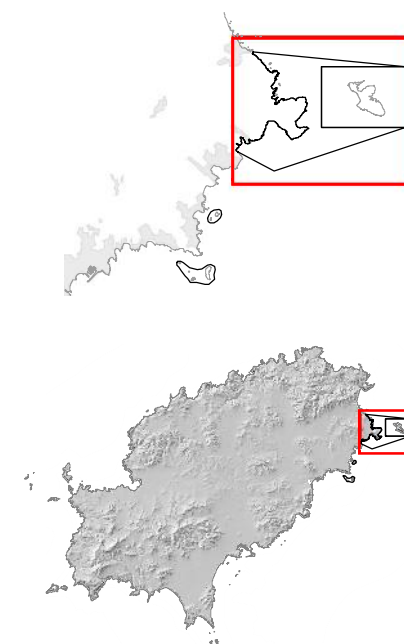

Plànol núm. 1.2

ÀMBIT TERRITORIAL DEL PLA DE GESTIÓ ZEC ES5310107 Àrea marina de Tagomago

Llegenda

 Espais XN2000

PLA DE GESTIÓ DE LA XARXA NATURA 2000: ILLOTS DEL LLEVANT D'EIVISSA

G CONSELLERIA
O MEDI AMBIENT
I TERRITORI
B DIRECCIÓ GENERAL
ESPais NATURALs
BIODIVERSITAT

0 250 500
m

Ortofoto 2021 IB

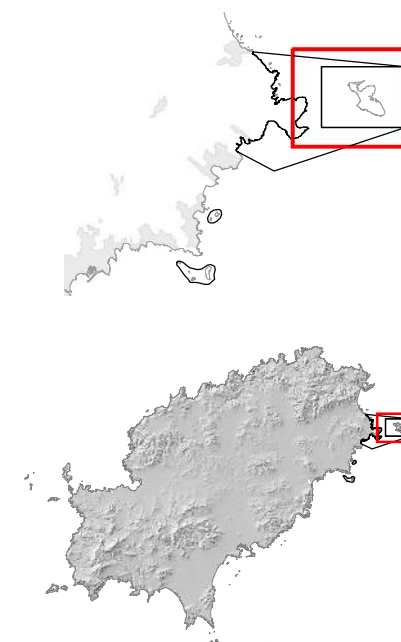

Plànol núm. 1.3

**ÀMBIT TERRITORIAL
DEL PLA DE GESTIÓ
ZEC/ZEPA ES0000082
Tagomago**

Llegenda

 Espais XN2000

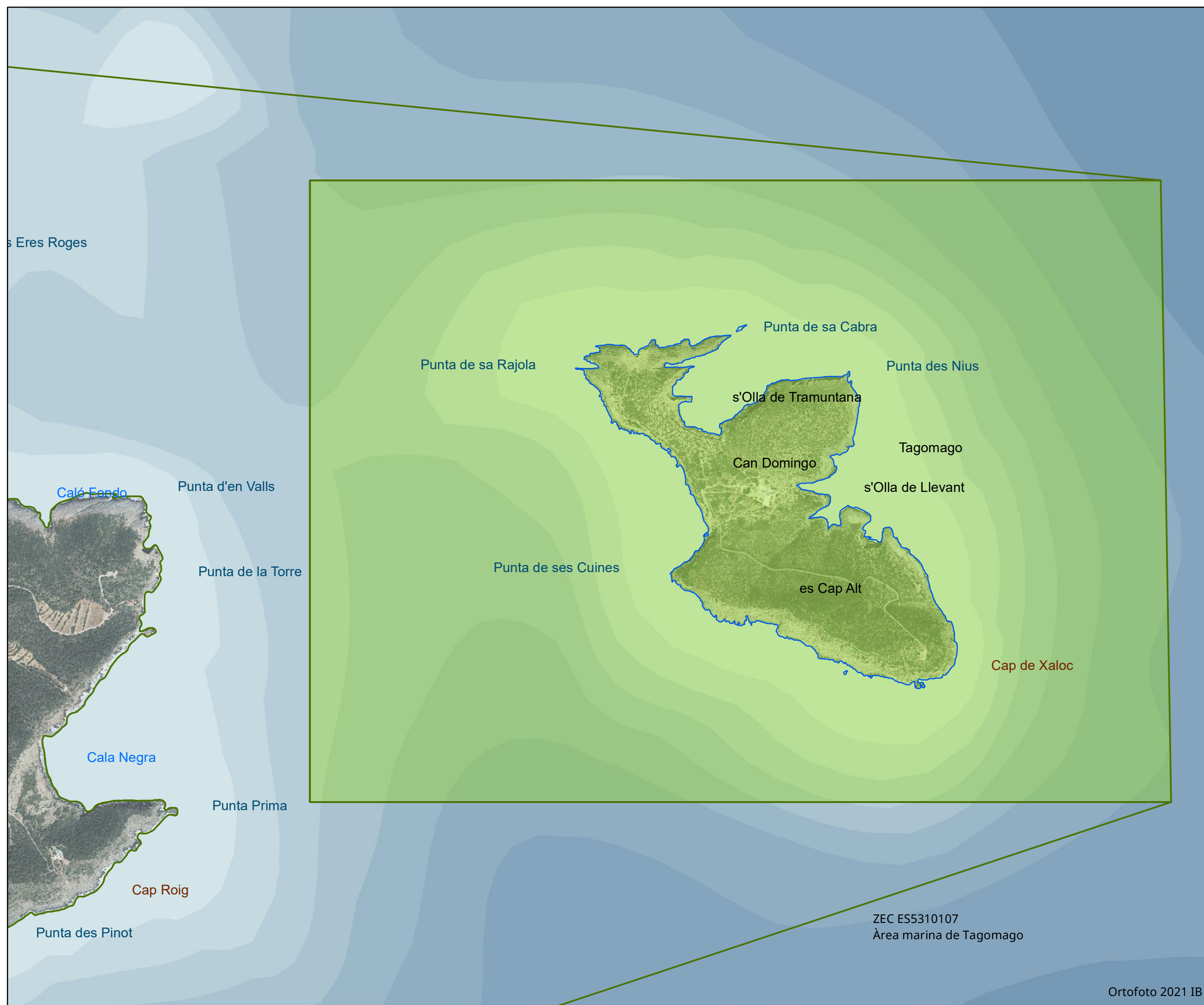
**PLA DE GESTIÓ DE LA
XARXA NATURA 2000:
ILLOTS DEL LLEVANT
D'EIVISSA**

G CONSELLERIA
O MEDI AMBIENT
I TERRITORI
B DIRECCIÓ GENERAL
/ ESPAIS NATURALS
I BIODIVERSITAT

0 200 400
m

Ortofoto 2021 IB

Plànol núm. 2.1

**HÀBITAT D'INTERÈS
COMUNITARI: 1110**
**Bancs de sorra coberts
per aigua poc profunda**

Llegenda

- Espais XN2000
■ Hàbitat 1110

**PLA DE GESTIÓ DE LA
XARXA NATURA 2000:
ILLOTS DEL LLEVANT
D'EIVISSA**

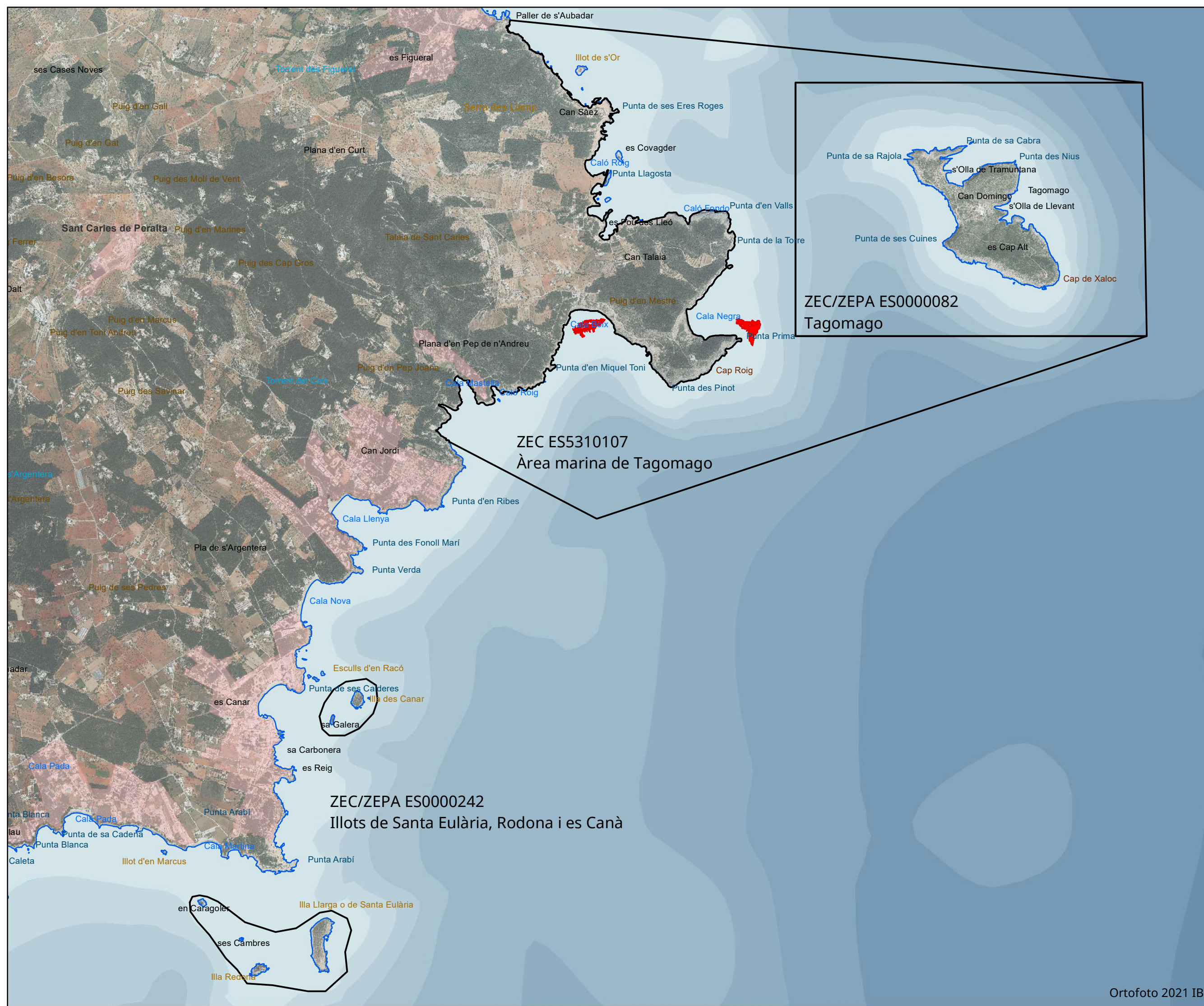

G CONSELLERIA
O MEDI AMBIENT
I TERRITORI
B DIRECCIÓ GENERAL
ESPais NATURALs
BIODIVERSITAT

0 500 1.000 m

Ortofoto 2021 IB

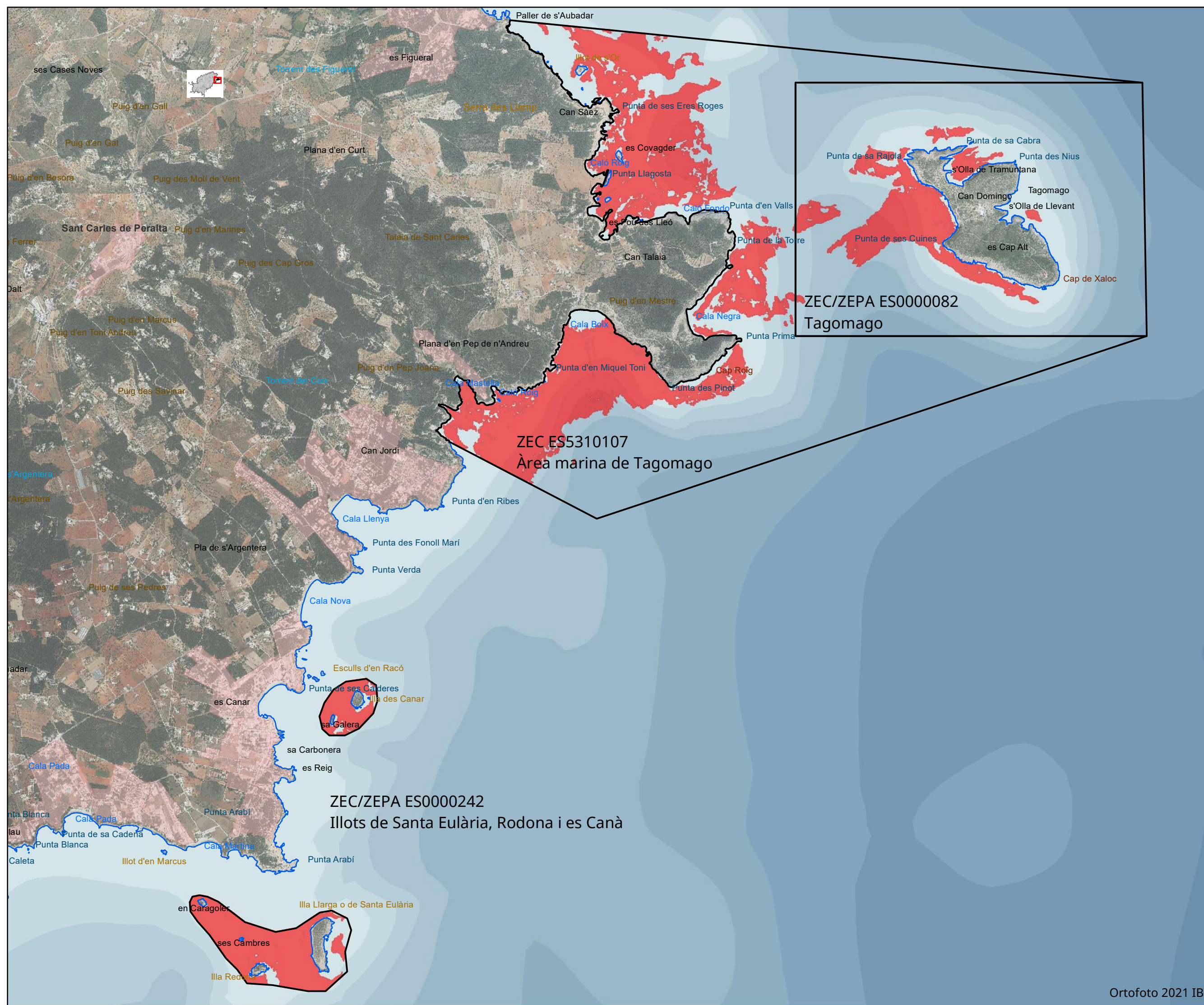

**HÀBITAT D'INTERÈS
COMUNITARI: 1120
Praderies de posidonia**

 Espais XN2000
 Hàbitat 1120

G CONSELLERIA
O MEDI AMBIENT
I I TERRITORI
B DIRECCIÓ GENERAL
/ ESPAIS NATURALS
I BIODIVERSITAT

Plànol núm. 2.3

HÀBITAT D'INTERÈS COMUNITARI: 1170 Esculls

Llegenda

- Espais XN2000
- Hàbitat 1170

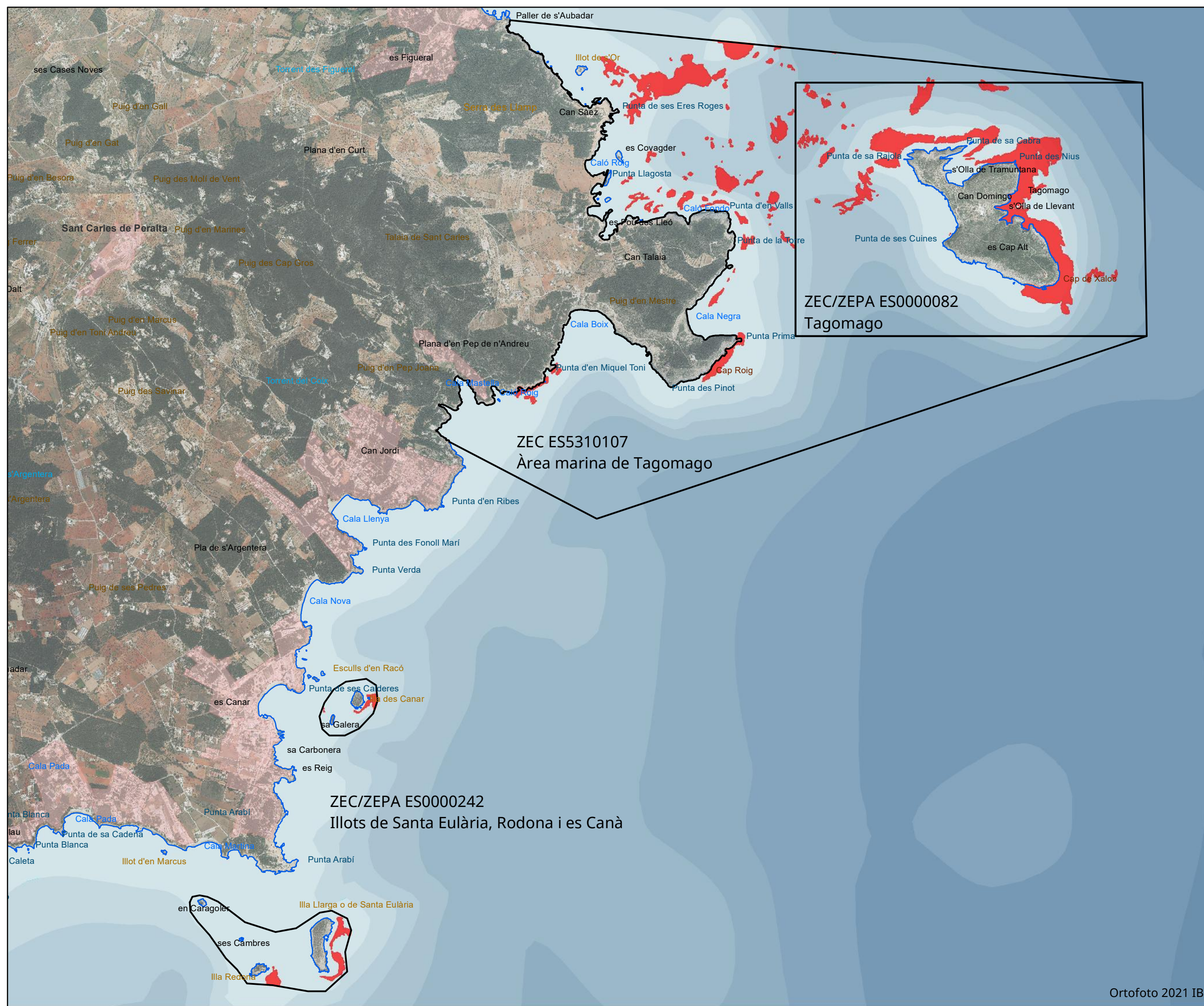
PLA DE GESTIÓ DE LA XARXA NATURA 2000: ILLOTS DEL LLEVANT D'EIVISSA

G CONSELLERIA
O MEDI AMBIENT
I TERRITORI
B DIRECCIÓ GENERAL
ESPais NATURALS
BIODIVERSITAT

0 500 1.000
m

Ortofoto 2021 IB

Plànol núm. 2.4

**HÀBITAT D'INTERÈS
COMUNITARI: 1240**
**Penya-segats amb
vegetació de les costes
mediterrànies amb
Limonium ssp.
endèmics**

Llegenda

- Espais XN2000
- Hàbitat 1240

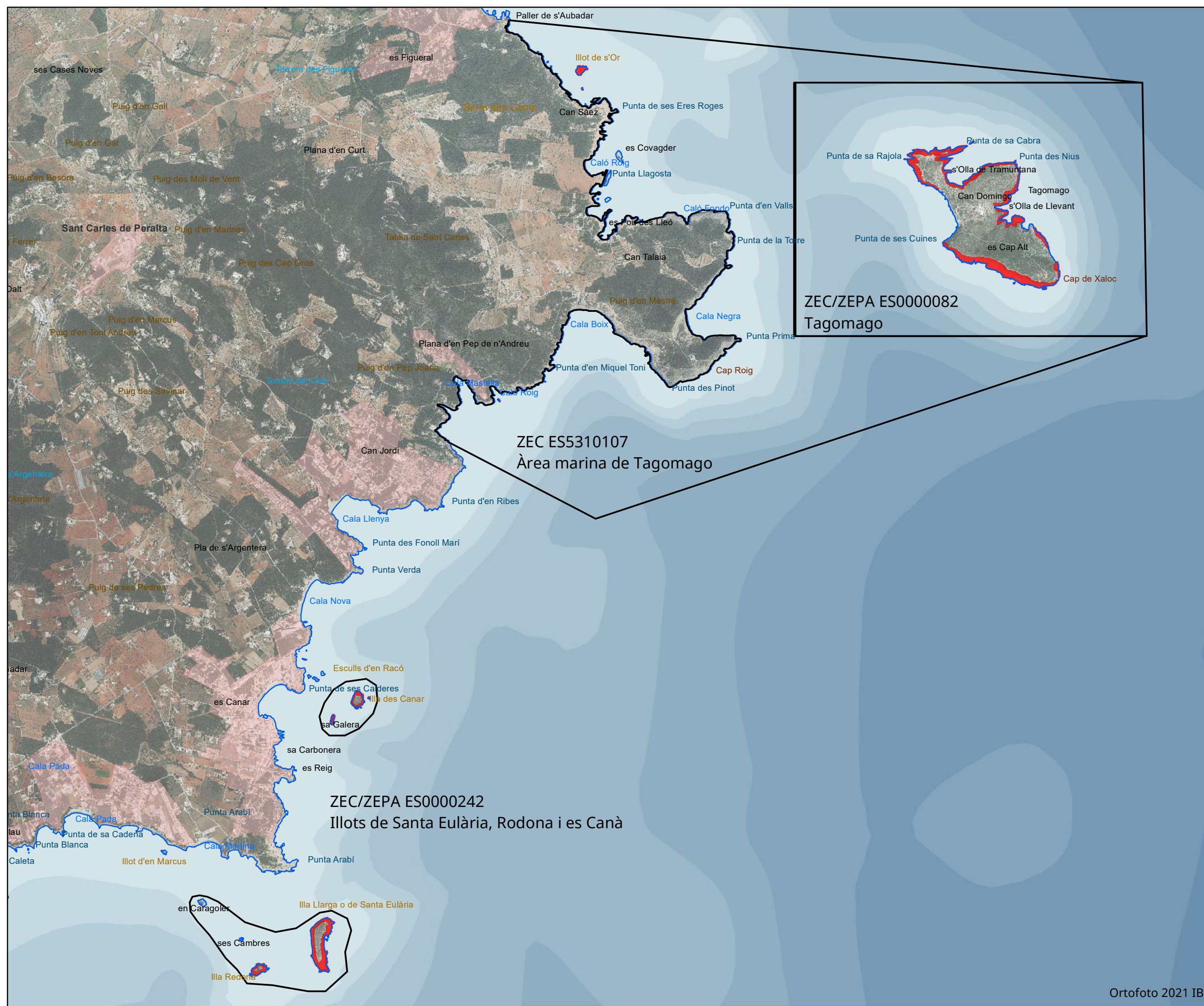
**PLA DE GESTIÓ DE LA
XARXA NATURA 2000:
ILLOTS DEL LLEVANT
D'EIVISSA**

G CONSELLERIA
O MEDI AMBIENT
I TERRITORI
B DIRECCIÓ GENERAL
ESPais NATURALs
BIODIVERSITAT

0 500 1.000
m

Ortofoto 2021 IB

Plànol núm. 2.5

HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI:

**1420 Matollars halòfils
mediterranis i
termoatlàntics
(*Sarcocornetea fruticosae*)**

**1430 Matollars
halonitròfils
(*Pegano-Salsoletea*)**

Llegenda

□ Espais XN2000

■ Hàbitats 1420 / 1430

PLA DE GESTIÓ DE LA XARXA NATURA 2000: ILLOTS DEL LLEVANT D'EIVISSA

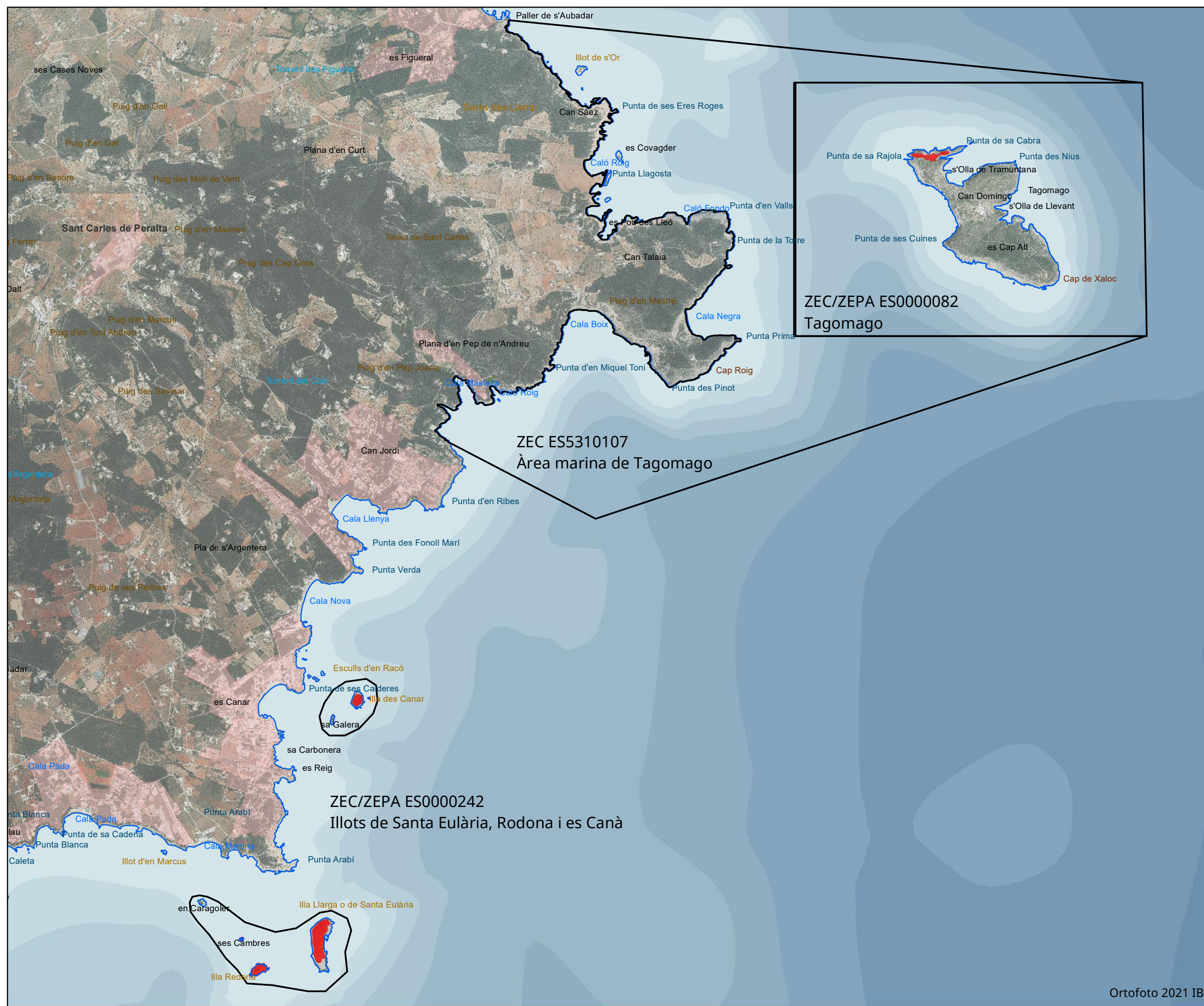

G CONSELLERIA
O MEDI AMBIENT
I TERRITORI
B DIRECCIÓ GENERAL
ESPais NATURALs
BIODIVERSITAT

0 500 1.000
m

Ortofoto 2021 IB

Plànol núm. 2.6

HÀBITAT D'INTERÈS COMUNITARI: 5330 Matollars termomediterranis i preestèpics

Llegenda

- Espais XN2000
- Hàbitat 5330

PLA DE GESTIÓ DE LA XARXA NATURA 2000: ILLOTS DEL LLEVANT D'EIVISSA

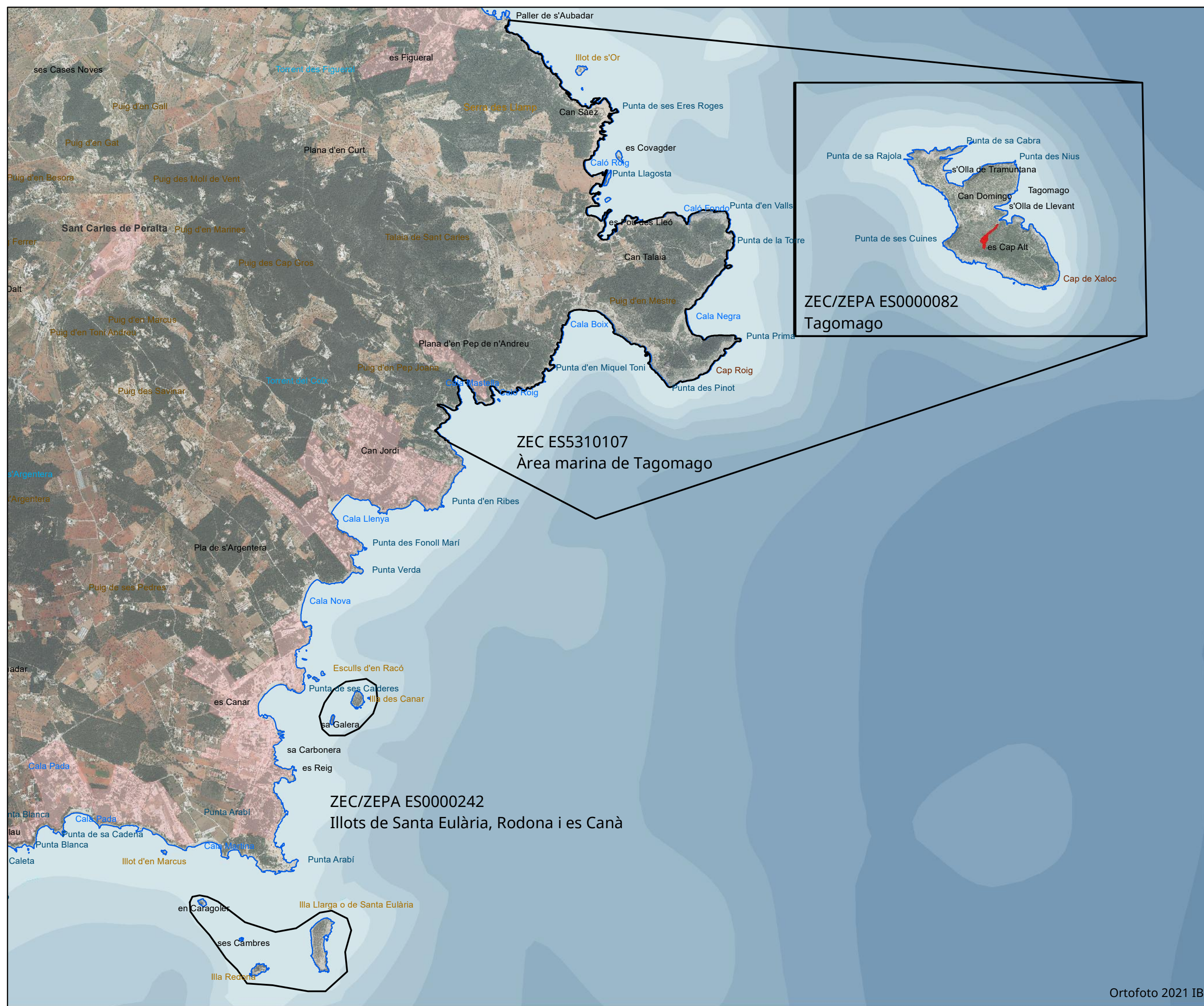

G CONSELLERIA
O MEDI AMBIENT
I TERRITORI
B DIRECCIÓ GENERAL
ESPais NATURALs
BIODIVERSITAT

0 500 1.000 m

Ortofoto 2021 IB

Plànol núm. 3.10

**ESPÈCIES D'INTERÈS
COMUNITARI**
(Annex I Directiva 2009/147/CE)

Aus rupícoles
Falco peregrinus
Falco eleonora

Llegenda

 Espais XN2000

Presència de *Falco peregrinus*:

 Presència segura

Presència de *Falco eleonora*:

 Presència segura

 Quadrícula 5 x 5 km.

**PLA DE GESTIÓ DE LA
XARXA NATURA 2000:
ILLOTS DEL LLEVANT
D'EIVISSA**

G CONSELLERIA
O MEDI AMBIENT
I TERRITORI
B DIRECCIÓ GENERAL
ESPAS NATURALS
BIODIVERSITAT

0 500 1.000
 m

Ortofoto 2021 IB

ESPÈCIES D'INTERÈS COMUNITARI

**Aus associades
a matollars**
Curruca balearica

 Espais XN2000

 Curruca balearica

 Quadrícula 1 x 1 km.

G CONSELLERIA
O MEDI AMBIENT
I I TERRITORI
B DIRECCIÓ GENERAL
/ ESPAIS NATURALS
I BIODIVERSITAT

0 500 1.000 m

↑

Ortofoto 2021 IB

ESPÈCIES D'INTERÈS COMUNITARI

Caretta caretta

□ Espais XN2000

A topographic map of Taiwan showing elevation contours. A red rectangular box in the northeastern part of the island highlights the study area. An inset map in the top right corner shows the location of Taiwan within the East Asian region, with a small box indicating its position relative to the mainland and surrounding waters.

G O I B
CONSELLERIA
MEDI AMBIENT
I TERRITORI
DIRECCIÓ GENERAL
ESP AIS NATURALS
I BIODIVERSITAT

0 500 1.000 m

Ortofoto 2021 IB

ESPÈCIES D'INTERÈS COMUNITARI

Tursiops truncatus

☐ Espais XN2000

A topographic map of Taiwan showing elevation contours. A red rectangular box in the northeastern part of the island highlights the study area. An inset map in the top right corner shows the location of Taiwan within the East Asian region, with a small box indicating its position relative to the mainland and surrounding waters.

G CONSELLERIA
O MEDI AMBIENT
I I TERRITORI
B DIRECCIÓ GENERAL
/ ESPAIS NATURALS
I BIODIVERSITAT

0 500 1.000 m

Ortofoto 2021 IB

Podarcis pityusensis

 Podarcis pityusensis

Ortofoto 2021 IB

ESPÈCIES D'INTERÈS COMUNITARI

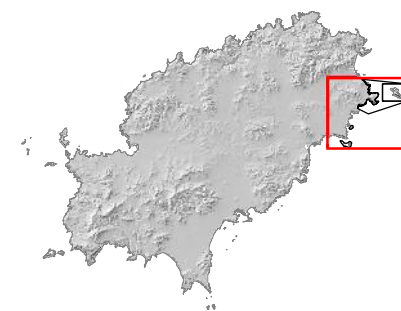
Espècies botàniques

□ Espais XN2000

 Allium grosii *Anacamptis pyramidalis*

 Diplotaxis ibicensis

 Quadrícula 1 x 1 km.

G CONSELLERIA
O MEDI AMBIENT
I I TERRITORI
B DIRECCIÓ GENERAL
/ ESPAIS NATURALS
I BIODIVERSITAT

Ortofoto 2021 IB

ESPÈCIES D'INTERÈS COMUNITARI

Aus marines

 Espais XN2000

Àmbit terrestre (reproducció)

Àmbit marí (concentració i alimentació)

Quadrícula 1 x 1 km.

Ortofoto 2021 IB

Aus marines
Calonectris diomedea

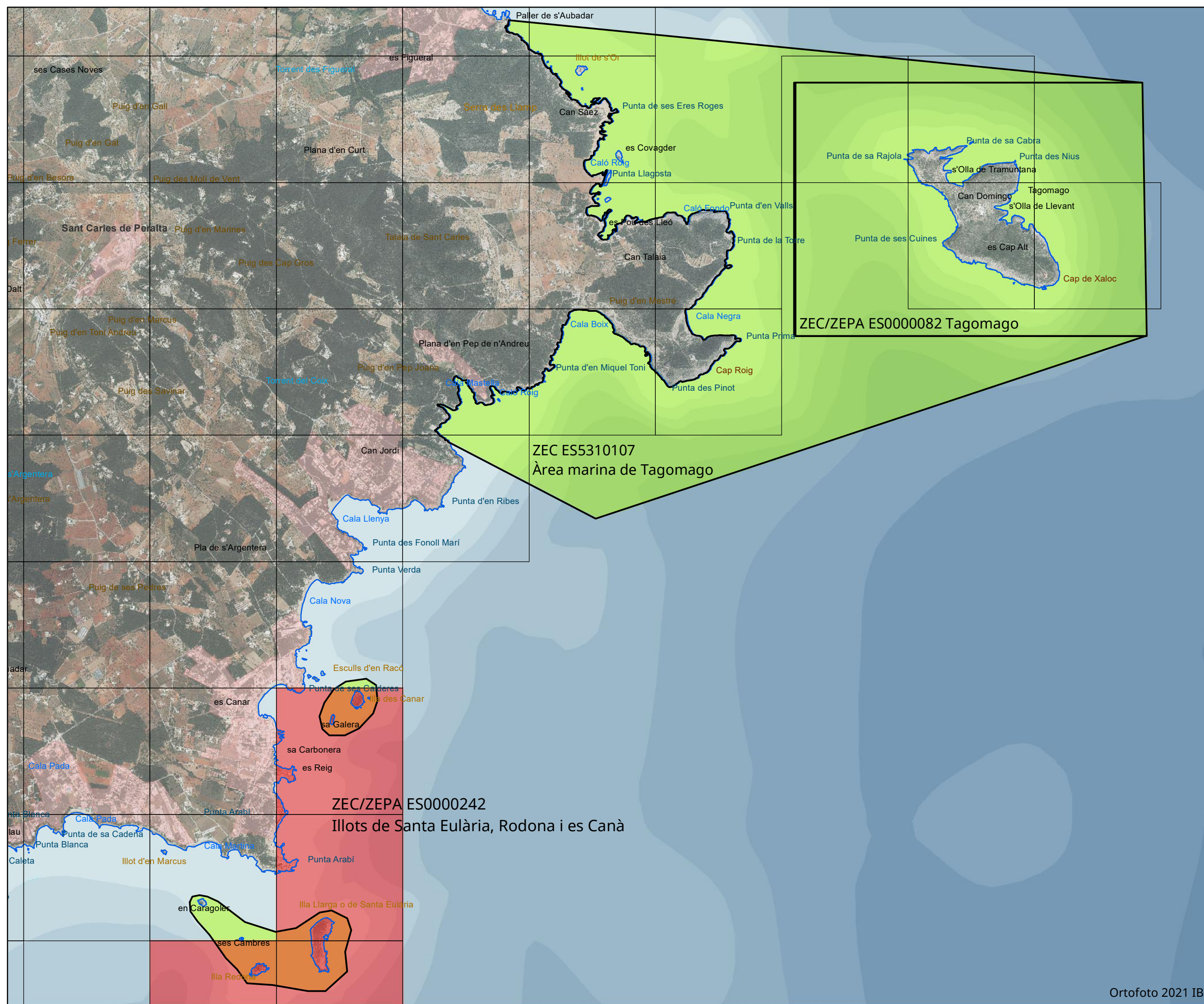
 Quadrícula 1 x 1 km.

PLA DE GESTIÓ DE LA XARXA NATURA 2000: ILLOTS DEL LLEVANT D'EIVISSA

G CONSELLERIA
O MEDI AMBIENT
I I TERRITORI
B DIRECCIÓ GENERAL
/ ESPAIS NATURALS
I BIODIVERSITAT

Plànol núm. 3.7

ESPÈCIES D'INTERÈS COMUNITARI

(Annex I Directiva 2009/147/CE)

Aus marines *Hydrobates pelagicus melitensis*

Llegenda

 Espais XN2000

Presència
Hydrobates pelagicus melitensis
Àmbit terrestre (reproducció)

 Presència segura

 Quadícula 1 x 1 km.

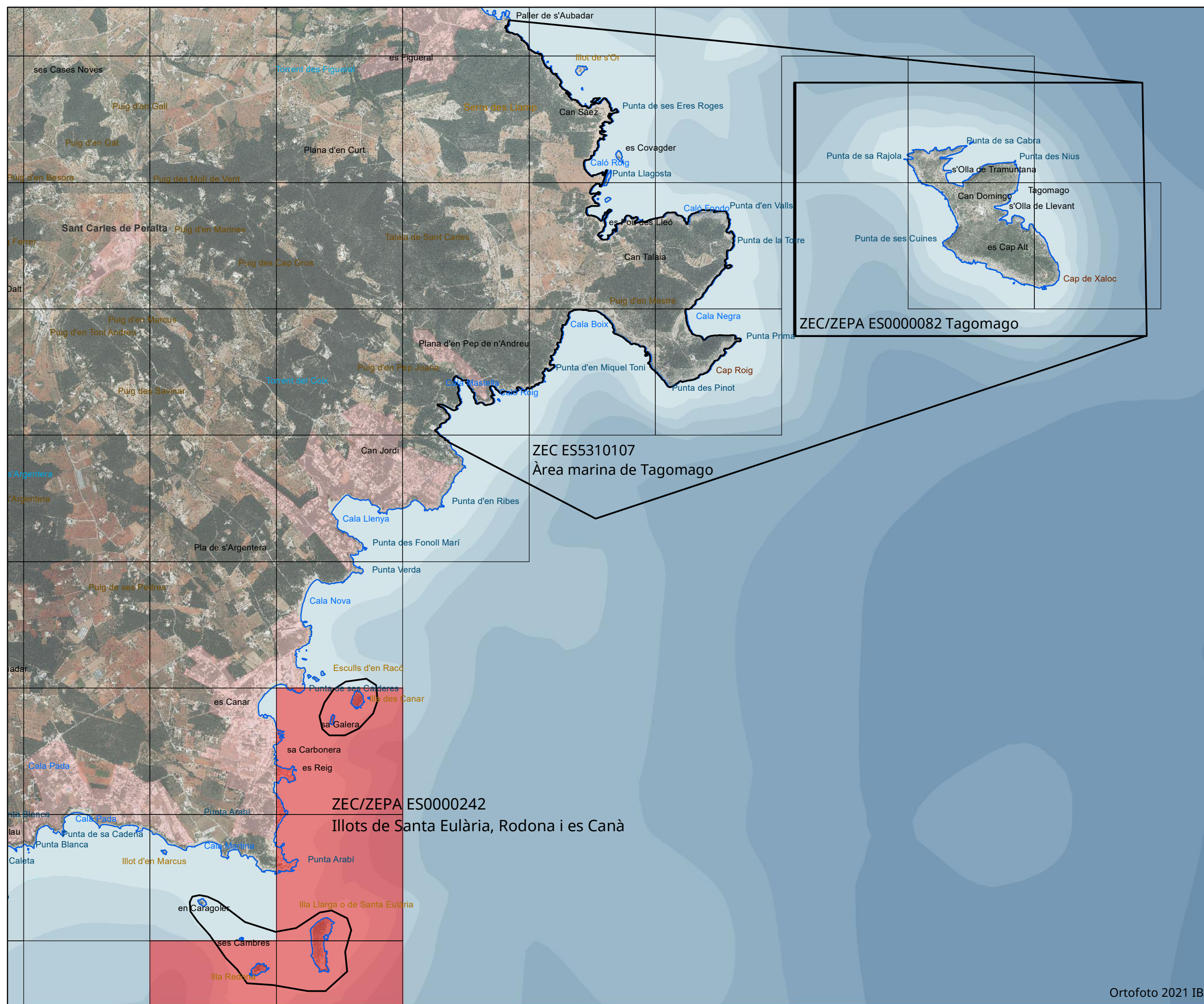
PLA DE GESTIÓ DE LA XARXA NATURA 2000: ILLOTS DEL LLEVANT D'EIVISSA

G CONSELLERIA
O MEDI AMBIENT
I TERRITORI
B DIRECCIÓ GENERAL
ESPais NATURALS
BIODIVERSITAT

0 500 1.000
 m

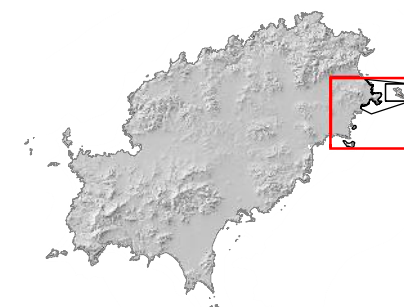
Ortofoto 2021 IB

Ichthyaetus audouinii

 Quadrícula 1 x 1 km.

G O I B
CONSELLERIA
MEDI AMBIENT
I TERRITORI
DIRECCIÓ GENERAL
ESPÀIS NATURALS
I BIODIVERSITAT

A scale bar at the bottom left indicates distances of 0, 500, and 1,000 meters. A north arrow at the bottom right points upwards.

Ortofoto 2021 IB

Plànol núm. 3.9

ESPÈCIES D'INTERÈS COMUNITARI

(Annex I Directiva 2009/147/CE)

Aus marines

Gulosus aristotelis *desmarestii*

Llegenda

 Espais XN2000

Presència de *G. aristotelis*:
Àmbit terrestre (reproducció)

 Presència segura
Àmbit marí (concentració
i alimentació)

 Presència probable

 Quadrícula 1 x 1 km.

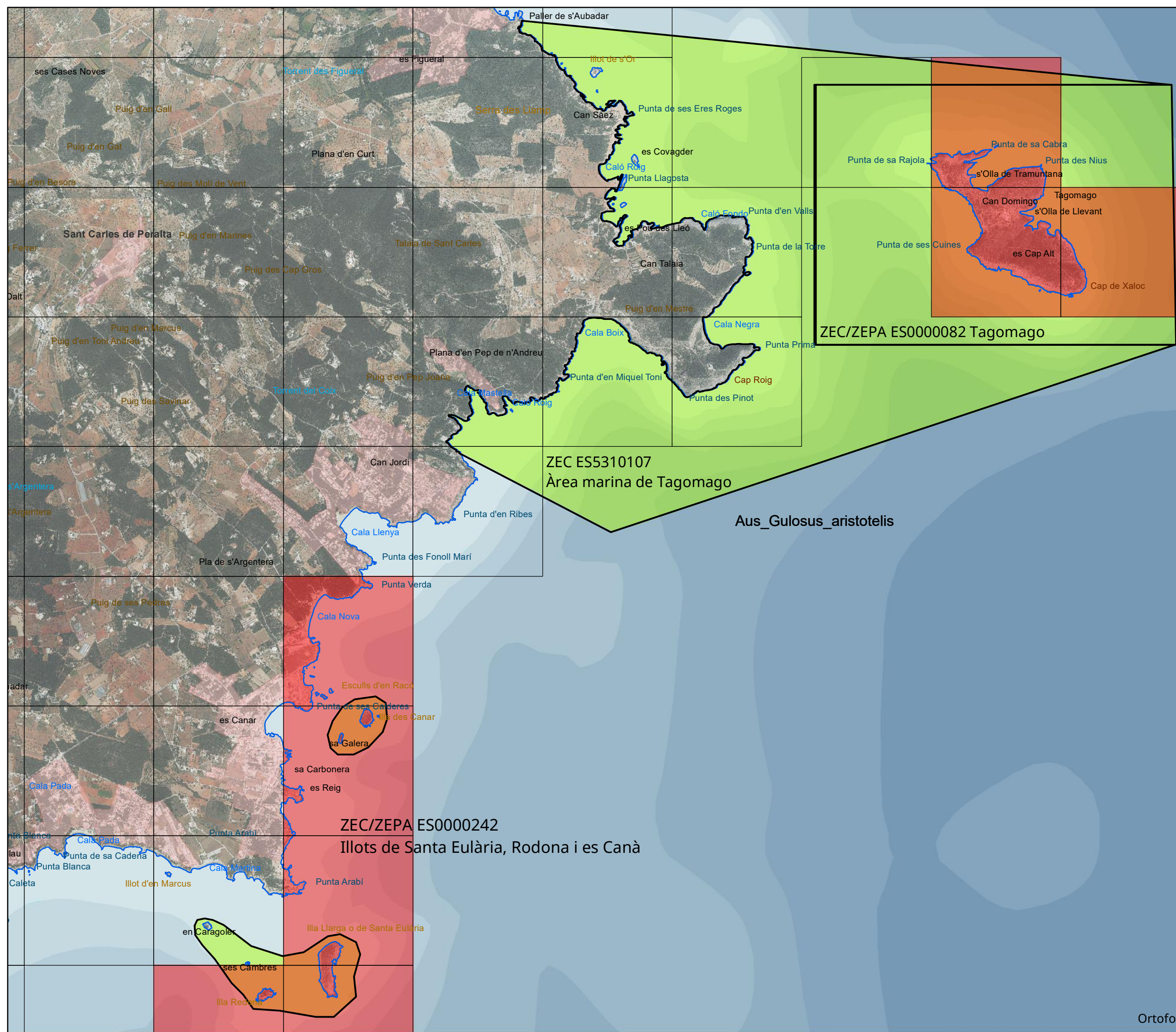
PLA DE GESTIÓ DE LA XARXA NATURA 2000: ILLOTS DEL LLEVANT D'EIVISSA

G CONSELLERIA
O MEDI AMBIENT
I TERRITORI
B DIRECCIÓ GENERAL
ESPais NATURALS
BIODIVERSITAT

0 500 1.000
 m

Ortofoto 2021 IB

Plànol núm. 4.1

ELEMENTS CLAU

HÀBITATS

- Llegenda
- Espais XN2000
  - Elements clau:
    - Comunitats halòfiles litorals
    - Praderies de fanerògames marines

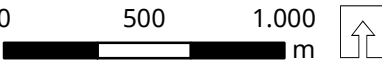
PLA DE GESTIÓ DE LA

XARXA NATURA 2000:

ILLOTS DEL LLEVANT

D'EIVISSA

 G CONSELLERIA
O MEDI AMBIENT
I TERRITORI
B DIRECCIÓ GENERAL
ESPAIS NATURALS
BIODIVERSITAT

Ortofoto 2021 IB

ELEMENTS CLAU ESPÈCIES

□ Espais XN2000

 Sargantana pitiusa

 Espècies botàniques

	<i>Curruca balearica</i>

 Aus associades a hàbitats rupícoles

 Aus associades a hàbitats marins

 Tortuga babaua i dofí mular

 Quadrícules 1x1y 5x5 km.

PLA DE GESTIÓ DE LA XARXA NATURA 2000: ILLOTS DEL LLEVANT D'EIVISSA

G CONSELLERIA
O MEDI AMBIENT
I I TERRITORI
B DIRECCIÓ GENERAL
/ ESPAIS NATURALS
I BIODIVERSITAT

Ortofoto 2021 IB

Plànol núm. 5.1

ZONIFICACIÓ TERRESTRE

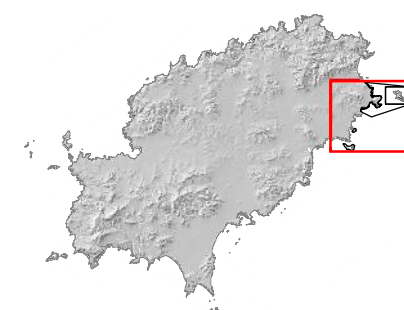
Llegenda

 Espais XN2000

Zonificació:

 Zona d'exclusió

 Zona d'ús general

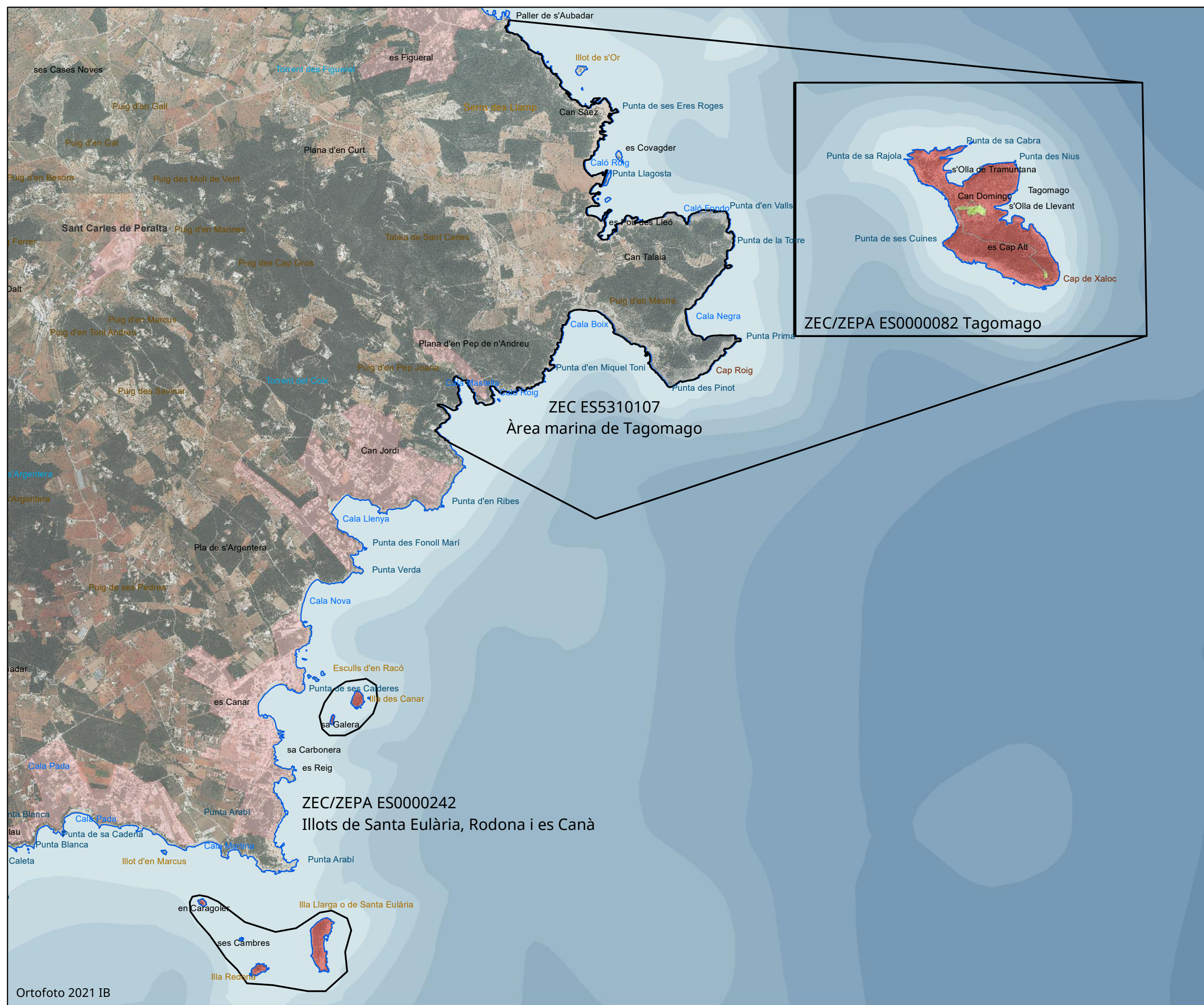

PLA DE GESTIÓ DE LA XARXA NATURA 2000: ILLOTS DEL LLEVANT D'EIVISSA

G CONSELLERIA
O MEDI AMBIENT
I TERRITORI
B DIRECCIÓ GENERAL
ESPais NATURALs
BIODIVERSITAT

0 500 1.000 m

Plànol núm. 5.1.1

ZONIFICACIÓ TERRESTRE ZEC/ZEPA ES0000082 Tagomago

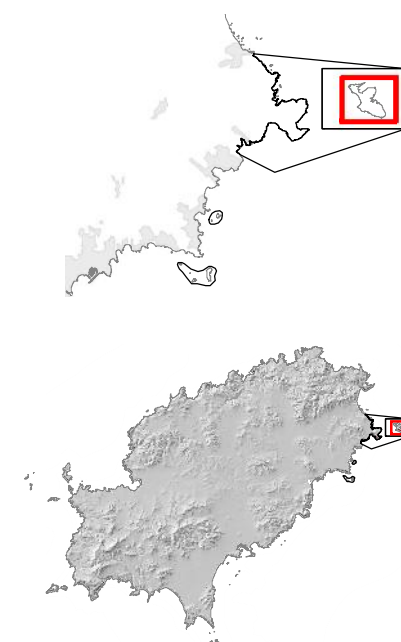
Llegenda

 Espais XN2000

Zonificació:

 Zona d'exclusió

 Zona d'ús general

PLA DE GESTIÓ DE LA XARXA NATURA 2000: ILLOTS DEL LLEVANT D'EIVISSA

G CONSELLERIA
O MEDI AMBIENT
I TERRITORI
B DIRECCIÓ GENERAL
/ ESPAIS NATURALS
I BIODIVERSITAT

0 100 200 m

Ortofoto 2021 IB

Plànol núm. 5.2

**REGULACIÓ
DELS FONDEJOS**

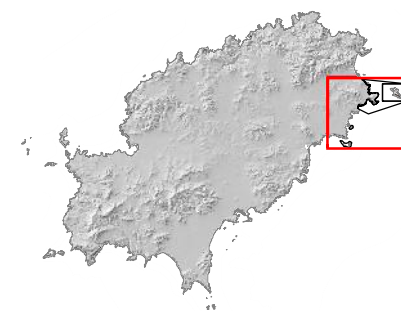
Llegenda

□ Espais XN2000

Regulació del fondeig:

 Fons arenosos

Praderies de posidònia i *Cymodocea nodosa*, coralígen i Maèrl.

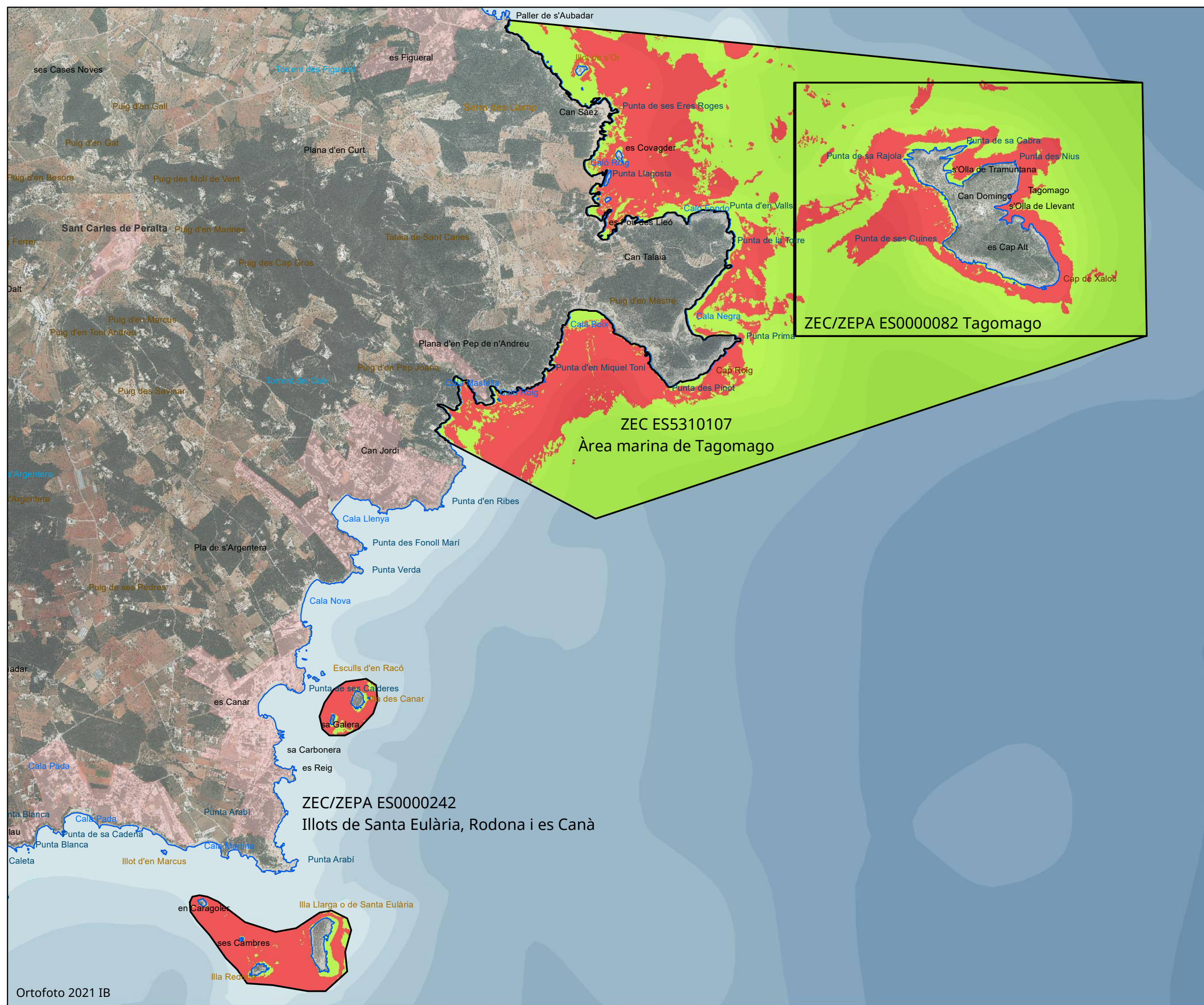

PLA DE GESTIÓ DE LA XARXA NATURA 2000: ILLOTS DEL LLEVANT D'EIVISSA

G CONSELLERIA
O MEDI AMBIENT
I I TERRITORI
B DIRECCIÓ GENERAL
/ ESPAIS NATURALS
I BIODIVERSITAT

A horizontal scale bar with three segments. The first segment is black and labeled '0' at its left end. The second segment is white and labeled '500' at its right end. The third segment is black and labeled '1.000' at its right end. The unit 'm' is written at the far right end of the bar.

Plànol núm. 5.3

RESERVA MARINA Costa nord-est Eivissa, Tagomago

Llegenda

 Espais XN2000

Reserva marina, zonificació:

 Reserva marina

 Reserva integral

ZEC/ZEPA ES0000082 Tagomago

ZEC ES5310107
Àrea marina de Tagomago

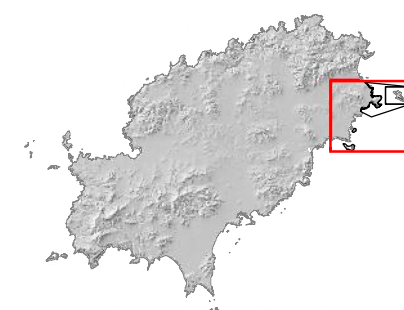
ZEC/ZEPA ES0000242
Illots de Santa Eulària, Rodona i es Canà

PLA DE GESTIÓ DE LA XARXA NATURA 2000: ILLOTS DEL LLEVANT D'EIVISSA

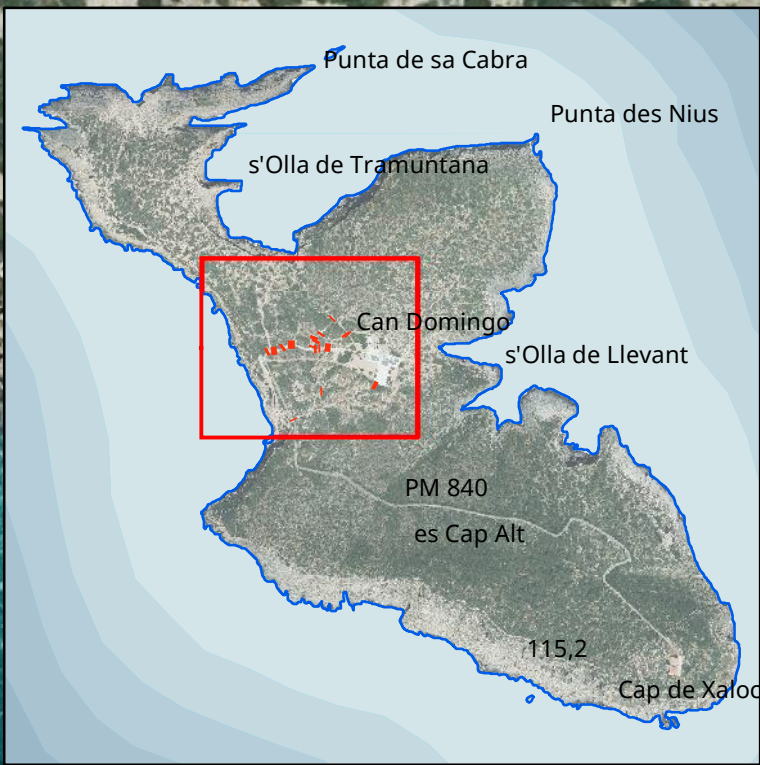

G CONSELLERIA
O MEDI AMBIENT
I TERRITORI
B DIRECCIÓ GENERAL
ESPais NATURALS
BIODIVERSITAT

0 500 1.000
m

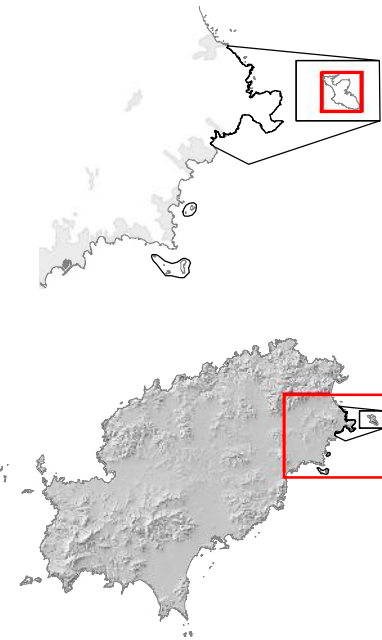

Plànol núm. 5.4
VIALS A TANCAR
ZEC/ZEPA ES0000082
Tagomago

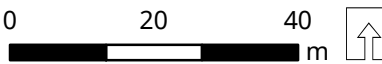
Llegenda

- Espais XN2000
- Tancament de camí

PLA DE GESTIÓ DE LA
XARXA NATURA 2000:
ILLOTS DEL LLEVANT
D'EIVISSA

- CONSELLERIA
- MEDI AMBIENT
- I TERRITORI
- DIRECCIÓ GENERAL
- ESPais NATURAIS
- BIODIVERSITAT

XarxaNatura
a les Illes Balears

ANNEX II

BIBLIOGRAFIA

PLA DE GESTIÓ NATURA 2000 ILLOTS DEL LLEVANT D'EIVISSA

G CONSELLERIA
O MEDI AMBIENT
I I TERRITORI
B

LLIBRES, ARTICLES I ALTRES PUBLICACIONS

- Ajuntament de Santa Eulària des Riu - Duna Balears. Informe inédito: Análisis y diagnóstico de los islotes del municipio de Santa Eulària des Riu.
- Alomar, G. 1994. Petita guia de les orquídies de les Balears. Palma de Mallorca: Conselleria d'Agricultura i Pesca, Govern Balear.
- Álvarez, E., Vázquez-Luis, M. & Deudero, S. 2017. Protocolo metodológico para la evaluación del estado de conservación de *Pinna nobilis* y el monitoreo de sus poblaciones en relación al evento de mortalidad masiva 2016-2017. Instituto Español de Oceanografía – Centro Oceanográfico de Baleares. 25 pp.
- Arcos, J.M., J. Bécares, B. Rodríguez y A. Ruiz. 2009. Áreas Importantes para la Conservación de las Aves marinas en España. LIFE04NAT/ES/000049- Sociedad Española de Ornitología (SEO/BirdLife). Madrid. 380 páginas.
- Balaguer P., Gómez-Pujol I. y Fornós J., 2009. 1240 Acantilados con vegetación de las costas mediterráneas con *Limonium* spp. endémicos En: VV.AA., Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España. Madrid: Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino. 66 p.
- Barros, A., Alvarez, D., Velando, A. 2013. Cormorán moñudo – *Phalacrocorax aristotelis*. En: Enciclopedia Virtual de los Vertebrados Españoles. Salvador, A., Morales, M. B. (Eds.). Museo Nacional de Ciencias Naturales, Madrid.
- Bécares, J., Rodríguez, B., Torrent, J., Barros, A., Rimai, C.D., Ruiz, A. y Arcos. J.M. 2011. Distribución del paíño europeo *Hydrobates pelagicus* en aguas peninsulares españolas durante el período reproductor. En Valeiras, X., Muñoz, G., Bermejo, A., Arcos, J.M. y Paterson, A.M. (Eds.) 2011. Actas del 6º Congreso del GIAM y el Taller internacional sobre la Ecología de Paíños y Pardelas en el sur de Europa. Boletín del Grupo Ibérico de Aves Marinas, 34: 123-125.
- Bolòs, O. 1996. La vegetació de les Illes Balears. Comunitats de plantes. Barcelona: IEC, Arx. Secc. Ciències, CXIV.
- Carboneras, C. 2004. Pardela cenicienta, *Calonectris diomedea diomedea*. En Madroño .A., González, C. y Atienza, J.C. (Eds). Libro Rojo de las Aves de España. Dirección General para la Biodiversidad-SEO/BirdLife. Madrid.
- Cardona, L., Revelles, M., Carreras, C., San Félix, M., Gazo, M., Aguilar, A. 2005. Western Mediterranean immature loggerhead turtles: habitat use in

spring and summer assessed through satellite tracking and aerial surveys. Mar. Biol. 147: 583-591.

- Cerdà, M; Vitoria, Y; Pellentingeas, G, Pirotta, E; Rendell, L; Brotons, JM. (2022). Estimating the population size of *Tursiops truncatus* using signature whistles in a hotspot of summer tourism. 33rd Conference of the European Cetacean Society. Ashdot, Israel. Pag 71.
- Conferencia Sectorial de Medio Ambiente. 2011. Directrices de Conservación de la Red Natura 2000 en España.
- Comisión Europea. 2012. Plan de Acción de la UE para la Reducción de las Capturas Accidentales de Aves Marinas en los Artes de Pesca (COM (2012) 665final).
- Díaz-Almela E. & Duarte C.M. 2008. Management of Natura 2000 habitats. 1120 *Posidonia beds (*Posidonium oceanicae*). European Commission.
- Espinar, J. L., 2009. 1420 Matorrales halófilos mediterráneos y termoatlánticos (*Sarcocornetea fruticosi*). En: VV.AA., Bases ecológicas preliminares para la conservación de los tipos de hábitat de interés comunitario en España. Madrid: Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino. 96 p.
- Espinosa, J., San Miguel, L. 2018. Servei de Conservació de la Flora Vascular Amenaçada de les Illes Pitiüses 2017 -2018. Tragsatec - Conselleria de Medi Ambient i Territori del Govern de les Illes Balears.
- García, D. 2005. Efectivos reproductores y productividad del halcón peregrino *Falco peregrinus brookeii* en las Islas Pitiüses (Balears). Anuari Ornitològic de les Balears 20, 19-24.
- García, D. 2006. Censo y productividad de la población reproductora del cormorán moñudo (*Phalacrocorax aristotelis desmarestii*) en las Islas Pitiusas. 2005. Informe inédito. GEN/GOB- Eivissa. Direcció General de Caça, Protecció d'Espècies i Educació Ambiental. Conselleria de Medi Ambient. Govern Balear.
- Gobierno Balear. 2013. Energías renovables y eficiencia energética en las Islas Baleares: Estrategias y líneas de actuación.
- Gobierno Balear. Plan Especial de contingencia por contaminación accidental de aguas marinas de las Islas Baleares (CAMBAL).
- Gobierno Balear. Plan Lilford de recuperación y conservación de las aves marinas amenazadas de las Illes Balears.
- GRUMM (Grup D'estudi i Conservacio De Mamífers Marins) & Universitat de Barcelona. 2002. Actuaciones para la conservación del delfín mular.

- Íñigo, A., O. Infante, V. López, J. Valls y J.C. Atienza. 2010. Directrices para la redacción de Planes de Gestión de la Red Natura 2000 y medidas especiales a llevar a cabo en las ZEPA. SEO/BirdLife, Madrid.
- Íñigo, A., O. Infante, J. Valls y J.C. Atienza. 2008. Directrices para la redacción de planes o instrumentos de gestión de las Zonas de Especial Protección para las Aves. SEO/BirdLife, Madrid.
- Jordà, G., Marbà, N. & Duarte, C. 2012. Mediterranean seagrass vulnerable to regional climate warming. *Nature Climate Change* 2 (11), 821-824.
- Madroño, A., González, C. y Atienza, J.C. (Eds). 2004. Libro Rojo de las Aves de España. Dirección General para la Biodiversidad-SEO/BirdLife. Madrid.
- Marbà, N. & Duarte, C. M. 2010. Mediterranean Warming Triggers Seagrass (*Posidonia oceanica*) Shoot Mortality. *Glob. Change Biol.* 16, 2366–2375.
- Meritxell Genovart, José Manuel Arcos, David Alvarez, Miguel McMinn, Rhiannon Meier, Russell B. Wynn, Tim Guilford and Daniel Oro (2016). Demography of the critically endangered Balearic shearwater: the impact of fisheries and time to
- Extinction. *J Appl Ecol* 53:1158-1168.
- Mínguez, E. 2006. El paíño europeo. En *Revista Ecosistemas* (Revista Científica y Técnica de Ecología y Medio Ambiente).
- Ministerios de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino. 2009. Estudio Estratégico Ambiental del litoral español para la instalación de parques eólicos marinos.
- Ministerio de Agricultura, Alimentación y Medio Ambiente. 2012. Estrategias marinas. Grupo mamíferos marinos. Evaluación inicial y buen estado ambiental.
- Ministerio de Agricultura, Alimentación y Medio Ambiente, 2005. Atlas y Manual de los Hábitats Naturales y Seminaturales de España.
- Ministerio de Medio Ambiente, 2003. Atlas y Manual de los Hábitats de España.
- Ministerio de Medio Ambiente y Medio Rural y Marino. Estrategia para la Conservación de la Pardela Balear.
- Moreno Saiz, J.C. 2013. *Diplotaxis ibicensis*. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2014.2.
- Oro, D., Louzao, M., Genovart, M. 2009. Pardela balear – *Puffinus mauretanicus*. En: *Enciclopedia Virtual de los Vertebrados Españoles*.

- Salvador, A., Bautista, L. M. (Eds.). Museo Nacional de Ciencias Naturales, Madrid.
- Pérez, V. Informe inédito sobre los islotes de Tagomago, Es Canà, Santa Eulalia y Redona y sus poblaciones de lagartija de las Pitiusas, 1987. Universidad de Salamanca –Duna Balears -Ajuntament de Santa Eulària des Riu.
  - Proyecto Mediterráneo. 2002. Identificación de las áreas de especial interés para la conservación de los cetáceos en el Mediterráneo español.
  - Prunier, F. 2004. Interacciones entre la gaviota patiamarilla *Larus michahellis* y la gaviota de Audouin *Larus audouinii* en la isla de Dragonera. AOB, vol. 18: 17-25.
  - Puget, G. et al (1995)- Notes florístiques de les Illes Balears (V). Boll. Soc. Hist. Nat. Balears, 38: 63-74. Palma de Mallorca.
  - Reyes-González, J. M., González-Solís, J. 2012. Pardela cenicienta - *Calonectris diomedea*. En: Enciclopedia Virtual de los Vertebrados Españoles. Salvador, A., Morales, M. B. (Eds.). Museo Nacional de Ciencias Naturales, Madrid.
  - Serapio, J., Cardona, E., Martínez, O., Estarellas, J. 2016. Noves dades sobre la població reproductora de virot (*Puffinus mauretanicus*) a l'illa de Tagomago (Eivissa). Endèmics eds. Govern de les Illes Balears.
  - Torres, N., Espinoza, J. 2019. Plantes d'Eivissa i Formentera. Cent tretze plants significatives: 130-133. Institut d'Estudis Eivissencs. Eivissa
  - Tarzia, M. (compiler), Arcos, P., Cama, A., Cortés, V., Crawford, R., Morkūnas, J., Oppel, S., Rau-donikas, L., Tobella, C., Yates, O., 2017. Seabird Task Force: 2014-2017. Technical report. Available at www.seabirdbycatch.com.
  - Universitat de Barcelona. 1994. Inventario de cetáceos mediterráneos ibéricos: Status y problemas de conservación. Barcelona.
  - Verónica Cortés, José Manuel Arcos and Jacob González-Solís (2017). Seabirds and demersal longliners in the northwestern Mediterranean: factors driving their interactions and bycatch rates. Mar Ecol Prog Ser 565:1-16.
  - Viada, C. 2006. Libro Rojo de los Vertebrados de las Baleares (3ª edición). Documento inédito. Secció d'Espècies Protegides, Conselleria de Medi Ambient del Govern de les Illes Balears. 264 pàgs.
  - Xarxa Monitoratge de la Posidònia, 2012. IMEDEA i Direcció General de Pesca i Medi Marí de la Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca del Govern de les Illes Balears.

PÀGINES WEB CONSULTADES

- Pàgina web de la Xarxa Natura 2000 Balears. <http://xarxanatura.caib.es>
- Portal oficial Govern de les Illes Balears. www.caib.es/
- Pàgina web de la Conselleria de Medi Ambient i Territori: <http://mediambient.caib.es>
- Institut d'Estudis Autonòmics: <http://www.caib.es/sites/institutestudisautonomics/es/l/normativa-8165/>
- Agència Estatal Bolletí Oficial de l'Estat: <https://www.boe.es>
- Bioatles. <http://bioatles.caib.es/serproesfront/VisorServlet>
- Infraestructura de Dades Espacials de les Illes Balears (IDEIB). http://www.ideib.cat/index.php?lng=es&id=&id_t=
- Visor Mapa Urbanístic de les Illes Balears. <https://ideib.caib.es/visor/>
- Web Projecte LIFE Posidònia (00/NAT/E/7303).2000-2006. <http://lifeposidonia.caib.es/user/home.htm>
- Web Estudis ecocartogràfics del Litoral de les Illes d'Eivissa i Formentera (Balears). Ministeri d'Agricultura, Alimentació i Medi Ambient. <https://www.miteco.gob.es/es/costas/temas/proteccion-costa/ecocartografias/ecocartografia-balears.aspx>
- Portal oficial Ministeri per a la Transició Ecològica i Repte Demogràfic. <https://www.miteco.gob.es/es/>
- Pàgina web de la Xarxa Natura 2000 estatal: <https://www.miteco.gob.es/es/biodiversidad/temas/espacios-protegidos/red-natura-2000/>
- Banc de Dades de la Natura. <https://www.miteco.gob.es/es/biodiversidad/servicios/banco-datos-naturaleza/default.aspx>
- Portal web oficial Unió Europea sobre Xarxa Natura 2000. http://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/index_en.htm
- Portal de referència Unió Europea de la Xarxa Natura 2000. http://bd.eionet.europa.eu/activities/Natura_2000/reference_portal

- Cartografia. Bases ecológicas preliminares para la conservación de las especies de interés comunitario en España: Invertebrados.
https://www.miteco.gob.es/es/biodiversidad/servicios/banco-datos-naturaleza/informacion-disponible/bases_ecologicas_invertebrados.aspx
- Cartografia i fitxes de les Àrees Importants per a la Conservació de les Aus (IBA) de SEO Bird Life. <http://www.seo.org/cartografia-iba/>
- Portal web Consell Insular d'Eivissa. <http://www.conselldeivissa.es/>
- Web LIFE+ "Elaboración del Marco de Acción Prioritaria para la financiación de la Red Natura 2000 en España" (LIFE11NAT/ES/700). Fundación Biodiversidad. <http://prioridadrednatura2000.es/>
- Plataforma espanyola per a les tortugues marines. <http://www.tortugasmarinas.info/>
- Enciclopèdia virtual dels vertebrats espanyols. CSIC. <http://www.vertebradosibericos.org/>
- Joint Nature Conservation Committee
<http://jncc.defra.gov.uk/protectedsites/sacselection/species.asp?FeatureIntCode=S1395>
- Red List of Threatened Species. Version 2022-1. <http://www.iucnredlist.org>
- Herbari Virtual de la Mediterrània Occidental. <http://herbarivirtual.uib.es>
- Flora Vascular. <http://www.floravascular.com>
- Fitxes d'aus de la Sociedad Española de Ornitología.
<http://www.seo.org/listado-aves/>
- Butlletí de l'Associació d'Herbaris Ibero-macaronèsics
(http://bibdigital.rjb.csic.es/Imagenes/502_7_GOM_Libro_Rojo_Esp_Amenaz_PI_BAL/GOM_Libro_Rojo_Esp_Amenaz_PI_BAL_000052.pdf)
- Flora Vascular
(<http://www.floravascular.com/index.php?spp=Allium%20grosii>)
- Orquídies Ibèriques.
<http://www.orquideasibericas.info/especie/anacamptispyramidalis>
- Eionet Portal, Reporting under Article 17 of the Habitats Directive.
<https://nature-art17.eionet.europa.eu/article17/>
- Informe sobre l'aplicació de la Directiva Hàbitats en Espanya (Article 17 de la Directiva). https://www.miteco.gob.es/es/biodiversidad/temas/espacios-protegidos/red-natura-2000/rn_cons_seguimiento_Art17.aspx

- El Sistema de reconeixement de la sostenibilitat del turisme de natura en Xarxa Natura 2000.
https://www.miteco.gob.es/es/biodiversidad/temas/conservacion-de-la-biodiversidad/conservacion-de-la-biodiversidad-en-espana/cb_esp_plan_sect_turismo_N2K.aspx